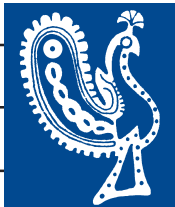

LETO XXIII. ŠT. 12 (1074) / TRST, GORICA
ČETRTEK, 29. MARCA 2018

www.noviglas.eu

SETTIMANALE
Poste Italiane S.p.a. - Spedizione in abbonamento postale
D.L. 353/2003 (conv. in L. 27/02/2004 n. 46)
art. 1, comma 1, NE/PD
ISSN 1124 - 6596

TAXE PERCUE - TASSA RISCOSSA
UFFICIO POSTALE GORIZIA - ITALY

NOVI GLAS

CENA 1,20 EVRA

NOVI GLAS JE NASTAL Z ZDRUŽITVIJO TEDNIKOV KATOLIŠKI GLAS IN NOVI LIST 11. JANUARJA 1996

Peter Paul Rubens, Vstajenje

Vesele velikonočne praznike!

Po velikonočnih praznikih izidemo v četrtek, 12. aprila. Uredništvo bo zaprto do vključno srede, 4. aprila 2018.

Uvodnik

Ambrož Kodelja

Vstal je in živi

Spomin mi poroma na dogodek, ki sem ga doživel pred desetletji. Bil je lep spomladanski dan, takšen, kot so navadno po Veliki noči. Ko sva se poslavljala, mi je poklonila Križanega, ki ga je sama izoblikovala v glini. Bil je zavrt v navaden časopisni papir. Skromno se mi je približala in rekla: "Oh, to, to pa naj bo za vas. Je Križani brez križa. Križ ste vi, saj ste duhovnik, upam, da vas ljudje in življenje križajo? Koga pa danes življenje ne križa in kako malo je Cirenejcev, ki svoj križ nosijo z Božjo ljubeznijo ... Postavite ga na steno tako visoko, da ga boste lahko poljubili, ko vam bo težko ..." Mogoče je še kaj dodala, ne vem, vem samo to, da me je ta dogodek iznenadil in mi je ostal v

spominu ...

Velika težava ni verovati, da je obstajal Jezus, da je trpel in vstal. Mnogo večja težava pri sodobnem človeku je verovati, da je ta človek Bog, ki je prišel med nas. Veliko je ljudi, ki Jezusa ljubijo, vendar pa vanj ne verujejo. Vera sodobnega kristjana mora biti razsvetljena in sposobna svoje preizkušnje ponesti skozi ogenj kritik. Naša vera danes mora vzdržati viharje, bodisi duhovne, pa tudi socialne. Nobenega znamenja ni, da je danes vera na slabšem, kot je bila v času, ki je bil pred nami. Vedno se je bilo in bo treba za vero tudi potruditi, včasih kar krepko ...

Moja in tvoja vera je v verovanju, da Bog tudi danes ustvarja, to pomeni, da je sposoben poklicati v bivanje to ali ono stvar tam, kjer ni bilo ničesar, pa tudi popolnoma prenoviti to, kar se je postaralo in umrlo.

Vera pomeni tudi verovati, da Bog rešuje, to je, da ostajajo brezupni položaji, če gledamo po človeško. Edinole Božja moč je sposobna osvoboditi človeka iz takega položaja. Bog v

takšnem primeru sklene zavezo, ki je v tem, da tiste, katere hoče, uvede v stanje deležnosti pri lastnih Božjih dobrinah. Zakrament te zaveže je bilo v Stari zavezi velikonočno jagnje, v Novi zavezi pa "kri nove zaveze", ki se je v vsej svoji polnosti razodela v velikonočnem jutru.

S strahom si zastavljamo vprašanje: "Kako obhajajo Veliko noč vsi, ki z nami živijo?" Hudo bi bilo, če bi bilo našemu človeku Jezusovo vstajenje samo "colomba in čokoladni pirh".

Jezusovo vstajenje se ne dogaja samo na Veliko noč. To vstajenje se dogaja vsak dan, ko iz našega potrošniškega življenja zavestno prehajamo v Božji objem. Veliko je takšnih trenutkov podzavestno v našem življenju. Navadno jih spregledamo.

Bistvo Jezusovega oznanjevanja in vstajenja je:

Bog vsakega človeka ceni!

To je naša ALELUJA!

Doživite jo!

Kulturni center Lojze Bratuž
Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica

Koncertna sezona 2017 - 2018

Novi muzikál
Vesna

Nedelja, 8. aprila 2018, ob 17. uri
Kulturni center Lojze Bratuž

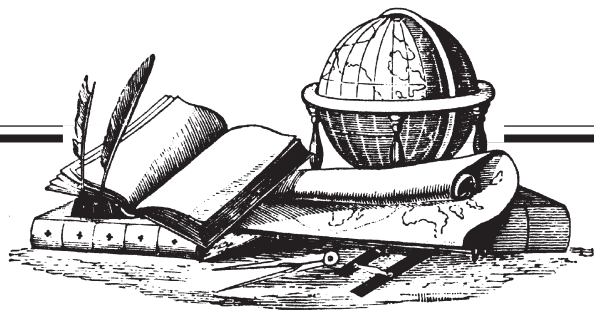
Info in rezervacije:

+39 0481531445, od ponedeljka do petka, med 8.30 in 12.30

info@centerbratuz.org - www.centerbratuz.org

Spletna prodaja vstopnic: www.vivaticket.it

Osem držav že doseglo predvideni kvorum Minority SafePack, obeta se uspeh!

Pretekli teden je bil za evropsko državljansko pobudo Minority SafePack zares izreden. Nabiranje podpisov se je močno dvignilo, tako da je do torka, 27. marca 2018, bilo zbranih 979.790 podpisov, kar pomeni, da jih manjka dobrih 20 tisoč. In če ta podatek združimo z drugo dobro novico o doseženem kvorumu s strani Hrvaške in Belgije, potem je že skoraj gotovo, da bo evropska državljanska pobuda uspela. Obeta se torej izredna zmaga narodnih in jezikovnih manjšin, ki živijo v sklopu Evropske unije. To je tudi dokaz, da lahko veliko naredimo, če so med manjšinami medsebojna pomoč, podpora in aktivno sodelovanje. Moč jezikovnih in narodnih manjšin v Evropi je v slogi, saj na tak način lahko predstavljajo resno in suvereno politično silo, ki jo bodo morale odslej še kako upoštevati vse evropske institucije, v prvi vrsti Evropska komisija in Evropski parlament.

Do konca evropske državljanske pobude Minority SafePack manjka še teden dni in prav v tem sklepnem delu se vse več ustanov opredeljuje zanj. To se dogaja tudi pri nas, kjer je prejšnji teden zasedal goriški občinski svet in obravnaval dnevni red o Minori-

ty SafePack, ki ga je predstavila občinska svetnica SSK Marilka Koršič. Dnevni red je doživel večinsko podporo, tako da je mogoče podpisati tudi v uradih

lo optimistično razpoloženje. Predsednik Vincze je bil zadovoljen, ker je bila evropska državljanska pobuda Minority SafePack tudi priložnost, da se je

podpisov oziroma dobrih 40 % podpore. Čeprav milijon podpisov še ni bil dosežen in se nabirka nadaljuje do polnoči 2. aprila, je v četrtek, 22. marca, na odprtju evropskega urada organizacije FUEN v Bruslju vlada-

norju Kelemenu, ki vodi madžarsko stranko UDMR v Romuniji. Oni imajo namreč največ zasluga, da je bila Romunija prva država, ki je dosegla predvideni kvorum. Predsednik Kelemen pa je poudaril, da jezikovne in narodne skupnosti, ki živijo v nekdanjih komunističnih državah, morajo uživati tako zaščito, kot je uveljavljena na Južnem Tirolskem in temelji na subsidiarnosti, deželni avtonomiji ter pravicah skupnosti. Na odprtju evropskega urada FUEN so nastopili tudi evropski poslanci med temi Pal Csaky (Slovaška) in Herbert Dorfmann (Južna Tirolska). Pozdrav je prinesel Yves Kreins, predstavnik nemške skupnosti v Belgiji (Ostbelgien), ki je izrazil veselje, da lahko nudijo prostor tako pomembni organizaciji, ki se trudi za uveljavitev pravic za jezikovne in narodne manjšine v sklopu Evropske unije.

V aktivno zbiranje podpisov za Minority SafePack so se od lanskega aprila vključile tudi narodne in jezikovne skupnosti v Italiji. Slovenci v FJK lahko podpisemo na spletu (<https://ec.europa>.

občine Gorica.

Na ravni EU beležimo zadovoljstvo, ki ga je izrekel predsednik manjšinske krovne organizacije FUEN Lorant Vincze. V tiskovnem sporočilu je potrdil pričanje, da bo morala EU odslej upoštevati narodne in jezikovne manjšine kot subjekt, ki predstavlja bogato evropsko dediščino. Dodal je tudi, da je pri nabiranju podpisov še najbolj zaslužna Madžarska, ki je do prejšnjega petka zagotovila več kot 400.000

Kje lahko podpisemo za Minority SafePack:

Na spletni strani www.minority-safe-pack.eu na sedežih SSO in SKGZ v Trstu, Gorici in Čedadu; na sedežih slovenskih primarnih ustanov; v Kulturnem domu v Trstu; v Kulturnem domu in Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici; v Tržaškem knjižnem središču v Trstu; v Katoliški knjigarni v Gorici; v uradih občine Sovodnje ob Soči; v uradih občine Gorica

več manjšinskih organizacij približno FUEN-u. To je še en dokaz o potrebi po sodelovanju in solidarnosti med jezikovnimi in narodnimi skupnostmi. Prvi mož FUEN je tudi izrazil priložnost, da se je zahvalil madžarskim predstavnikom v romunskem parlamentu in predsedniku Hu-

eu/citizens-initiative/32/public/#/) ali na papirnatih obrazcih, ki so na voljo na sedežih slovenskih organizacij, v Tržaškem knjižnem središču in v goriški Katoliški knjigarni. **Ne zamudimo te enkratne priložnosti in podpisimo pred 3. aprilom!**

JČ

Uspeh Mešanega mladinskega pevskega zbora Komelovci zlati z odliko v Zagorju!

Mešani mladinski pevski zbor Emil Komel iz Gorice je 26. marca 2018 nastopil na 26. državnem tekmovanju otroških in mladinskih zborov v Zagorju ob Savi, kjer je osvojil zlato z odliko! Pozno popoldne so pevci pod vodstvom Davida Bandlja uspešno odpeli Monteverdijevo *Cantate Domino*, praižvedbo pesmi *Svoboda v snu* na besedilo Luke Paljka in v uglasbitvi Patricka Quaggiata, *Prav po prstih* Andreja Makorja in ljudsko iz Gorenjih Petrovec *Šurka je Tisa* Mojce Prus.

Prireditve, ki jo organizira Javni sklad RS za ljubiteljske dejavnosti, je bienalna in poteka od leta 1968, zato letos obeležujejo 50

let od prve revije. Kot piše na spletnem portalu JSKD, se bo v treh dneh, med 26. in 28. marcem, na odru Delavskega doma v Zagorju zvrstilo 52 zborov (24 otroških, 20 mladinskih in 8 srednješolskih - dekleških, fantovskih in mešanih) oz. 2000 mladih pevcev, zapeli pa bodo 150 skladb izpod peres 57 slovenskih in 30 tujih skladateljev. Prireditve, na kateri je od leta 1968 nastopilo že 1138 zborov, ki so jih vodili 304 zborovodje, je res polna presežnikov. Vsako drugo leto privabi v Zagorje, ki je s tem festivalom nedvomno vpisano na zborovski zemljevid, množico ljubiteljev ubrane petja, tako na oder kot tudi v dvorano.

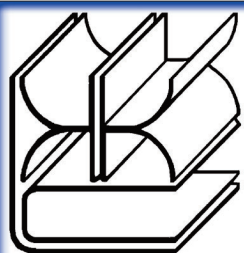
Povejmo na glas

Svetloba vstajenja vedno sije

Naj smo verujoči ali ne, nobenega dvoma ne more biti, da je vstajenje največji možni blagor, ki sploh lahko obstaja. Kaj more biti več od zmage nad smrtjo? Da torej ne umremo, ker še naprej živimo. Večjega daru od tega ni, nobena druga stvar ne more odpraviti tesnobe pred tukajšnjim koncem, če bi bil ta dokončen in za vselej zapečaten. In če bi iskali besedo za ta dar in druge darove, ki jih je sicer človek deležen, bi bila ta beseda zagotovo svetloba, žareča luč svetlejša od najsvetlejšega sonca in s svojim mogočnim in vsemogočnim sijem tudi od smrti močnejša. Zagotovo je ta in takšna svetloba nekaj dobrega, za človeka odrešujočega, svetloba je dobro in dobro je svetloba in oba sta eno in isto, svetloba daje ime dobremu in dobro daje ime svetlobi. In ta svetloba, ki se v vstajenju povzpne do svojega vrha in viška, vedno sije in sije povsod, želi se razširiti na vse strani tega sveta, na sever in jug, na vzhod in zahod, predvsem pa v človeka, v njegovo srce in v dušo, če jo ta človek le hoče sprejeti, če ji je pripravljen odpreti vrata in jo povabiti, naj vstopi. Če ji vrata odpre in jo povabi, naj vstopi, potem je svetloba srečna in presrečna in kar hiti s svojim darovanjem in darovi. Osvetli srečne poti, na katere človek lahko stopi, osvetli nešteto stvari, ki so jih prej še obdajale teme ali vsaj tesnobne sivine. Ponudi nam lep odnos do človeka in vseh ljudi, nagovarja nas, naj tudi mi delamo dobro, potem ko smo začutili v bližnjih in daljnih lju-

deh brate in sestre, bitja, kot smo mi sami, z isto usodo, istimi stiskami in hrepenenjem po sreči. Svetloba nas usmerja v misel, da je edina res srečna sreča skupna sreča vseh in ne samo mene in ne samo tebe, ne samo nas in ne samo vas, ampak vseh in vedno skupaj, skupaj. Nikoli brez misli na drugega, nikoli stran od drugih, ločeno od drugih, nikoli sam zase in le zase, nikoli, nikoli. Kajti svetloba vstajenja, kamor koli že sije, vedno in povsod daje, kar pomeni, da daje in daje in venomer daje in v tem je bistvo njenega bitja in zato ji je ime svetloba in ni tema. Se daje, daje življenje svojega sija vsakomur in pričakuje, da bo potem vsak dajal drugim, dajal luč in bo odpravljeno vsako uničenje, ki je drugo ime za rušilno temo. In tako bomo končno zares vzljubili naravo in je več ne uničevali in toliko bolj bomo vzljubili človeka in odpravili uničenje, se pravi spore, mržnje, sovraštvo, maščevalnost, vojne, ubijanje. Odpravili dopuščanje životarjenja v revščini revnih in prezrtih, odpravili dopuščanje odklanjanja tujcev brez strehe nad glavo, odpravili dopuščanje razkola znotraj lastnega naroda, odpravili vztrajanje na spopadanju narodov in držav za prvo mesto, za biti nad drugimi in jim ukazovati. Svetloba vse slabo v človeku in za človeka lahko prežge in mu da možnost, da se srečno pomiri in srečno živi z vsemi, kar je poslanstvo, za katerega je bil rojen in ki ga je v svojo škodo tolikokrat načrtno in vse prevečkrat zatajil.

Janez Povše

KATOLIŠKA KNJIGARNA
želi vsem zvestim odjemalcem
vesele velikonočne praznike!
Pri nas najdete veliko izbiro
velikonočnih okrasov,
nabožnih predmetov in
priložnostnih daril!
Obiščite nas!

Gorica, Travnik 25, tel. 0481 531407

DRUŠTVO ARS,

ki Vas bo tudi v prihodnje osrečilo

z odličnimi razstavami naših umetnikov,

Vam vošči vesele

velikonočne praznike!

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

želi včlanjenim
društvom,
pevskim
zborom in
organizacijam
kakor tudi
vsem,
ki njeno delo
podpirajo
in spremljajo,
vesele
velikonočne
praznike.

**ZDRUŽENJE
CERKVENIH
PEVSKIH
ZBOROV**

vošči
vesele velikonočne
praznike cerkvenim
pevcem, pevovodjem,
organizmom in
vsem ljubiteljem
zborovskega petja

Intervju Pater Federico Lombardi

“Globoko sem cenil vse tri papeže, katerim sem zvesto služil”

Jezuit pater Federico Lombardi je nekdanji direktor tiskovnega urada Svetega sedeža v Vatikanu in zdaj predsednik vatikanskega Ratzingerjevega sklada. Lombardi je to pomembno funkcijo opravljal deset let, vse do leta 2016. Patra Lombardija, ki je bil že med obdobjem papeževanja Wojtyły zaposlen na vatikanskem tiskovnem uradu, je julija 2006 papež Benedikt XVI. izbral za naslednika nedavno preminulega Španca Navarro-Vallsa, ki je to funkcijo opravljal kar 22 let. Patra Lombardija smo med njegovim obiskom v Trstu povabili na intervju, kateriga je prijazno sprejel. Pred intervjujem je še omenil, da na Radiu Vatikan deluje tudi slovensko uredništvo in da tkejo odlične stike z radiom Ognjišče.

Pater Lombardi, si lahko predstavljamo, da v vlogi direktorja vatikanskega tiskovnega urada ni bilo enostavno služiti najprej papežu Benediktu XVI. in nato papežu Frančišku.

Mislím, da je ravno poslanstvo vsakega, ki je opravljal tako funkcijo, natanko to, da ima sposobnost dojeti osebnost, duševnost in namene svetega očeta. Jaz sem globoko cenil vse tri papeže, katerim sem zvesto služil. Bili so oz. so zelo različne osebnosti. Bogu sem zelo hvaležen za tako veliko darilo, saj sem lahko delal z izrednimi osebami, bodisi iz človeškega kot duhovnega pogleda. Moja naloga je bila, da sem svetu oziroma kolegom novinarjem skušal prikazati njihovo bogato delovanje in sporočilnost.

Med Benediktom XVI. in Frančiškom zasledimo dva zelo različna komunikacijska sloga.

To, da sta različna, mi je bilo takoj jasno. Mislím, da je to tudi lepo, kajti, če bi bili vsi papeži enaki, bi bilo preveč dolgočasno ...

Raznolikost je del bogastva Cerkve in je tudi to, kar kardinali iščejo med konklavi. Kardinali vedno stremijo po iskanju primerne osebe, ki bo verodostojno znala služiti vesoljni Cerkvi in ki bi istočasno bila kos nastalim zgodovinskim spremembam.

Res je, da so bili vsi trije različni; zlasti v prehodu med Benediktom in Frančiškom, ki je z novim slogom obnašanja in komunikacije vpeljal veliko novosti in zanimanja med ljudi.

Ali ste ostali presenečeni nad načinom komuniciranja papeža Frančiška?

Moja naloga je bila predvsem ta, da sem se moral vedno prilagajati papežu. Moral sem razumeti bogastvo tega sporočila. Na začetku je bilo pri Frančišku veliko presenečenj in s profesionalnega vidika za tiskovnega predstavnika Vatikana ni bilo enostavno. Nepredvidene okoliščine so bile na dnevnem redu. Vsekakor sem moral skušati napovedati različne situacije. Dejstvo je, da vsega ne moremo predvidevati, kajti sedanjí papež nastopa z določeno spontanostjo in organizacijsko svobodo svojih dejavnosti.

Ali je po vašem mnenju papež Frančišek tako priljubljen ravno zaradi spontanosti?

Seveda, tudi spontanost papeža Frančiška vpliva na njegovo priljubljenost.

Ljudje ga cenijo kot osebo, ki se obnaša naravno, človeško kot preproste osebe, katerim je papež zelo blizu.

Papež, tako kot vsi mi, vzame telefon in pokliče prijatelje; stanuje v skupnosti v hiši svete Marte in ne ločeno v papeških stanovanjih.

To je bilo za veliko ljudi zelo pozitivno sporočilo.

Na svojem poklicnem novinarskem področju kateri temi ste dajali večjo pozornost?

Vedno sem dajal velik pomen temi pravilne interpretacije in torej namenom, za katere se stvari izvajajo. Lahko imamo pred seboj dejstva ali besede, ki jih lahko razlagamo na različne načine, seveda če imamo prej določene predpostavke. Moja vsakodnevna naloga je bila ta, da sem novinarjem pomagal pri pravilnem razumevanju namenov Cerkve.

Foto damj@n

Kako ste z medijskega vidika vodili odstop papeža Benedikta XVI.?

To je bila zagotovo nenavadna zadeva, ker se ni zgodilo stoletja, da bi papež odstopil. Nov dogodek je vzbudil veliko občutij in takoj sem ugotovil, da bo to zelo pomemben trenutek z medijskega vidika.

Hkrati ponavljam, da odstopa papeža Benedikta XVI. nisem doživel kot nekaj šokantnega, kajti način, s katerim je sveti oče pojasnil in predstavil odpoved, je bil popolnoma legitimen in sprejemljiv. O tem je papež sicer že spregovoril pred nekaj leti v nekem intervjuju, tako da sem bil nekako že pripravljen.

Kaj Vam je najbolj ostalo v spominu od treh papežev, ki ste jim služili?

Karakterizacija takih oseb ni zelo enostavna. Priznam, da pri sv. Janezu Pavlu II., s katerim sem bil v stiku tudi med različnimi potovanji, sem zelo občudoval njegovo avtoriteto pri nagovarjanju različnih ljudstev. Ko je na primer odšel v Slovenijo ali Hrvaško, je prepričljivo in hkrati patriarhalno nastopal kot veliki Oče.

Spominjam se, da je hrvaškim duhovnikom med govorom dejal: “Imate pomembno zgodovino, imate poklicno pot v družini narodov in prispevati morate v družini narodov na podlagi vaše zgodovine, vaše identitete, vaših vrednot itd”.

Z veliko globino je znal vsakemu narodu na svetu vlivati pogum, dostojanstvo in čut pripadnosti nekemu narodu in njegovi zgodovini. Imenoval sem ga “Maestro dei popoli” (Mojster narodov).

Kako je bilo pri papežu Benediktu XVI.?

Benedikt je bil mojster sinteze med smislom in vero, med teologijo in duhovnostjo. Je oseba izredne inteligence in zmožnosti razmišljanja o težavah, ki jih predstavljata kultura in današnji svet; hkrati je oseba velike vere, velike

duhovnosti. V njegovih pridigah in delih lahko občutiš duhovno gostoto. Iz njegovih del lahko razumeš, da razum išče vero in vera išče razum.

Zdaj pa je na vrsti še papež Frančišek.

Papež Frančišek je radikalen v besedah in pragmatičen v dejanjih. Z veliko učinkovitostjo se osredotoča na Božje usmiljenje in na sposobnost, da to izrazi tudi s pomočjo kretenj in z zelo konkretnim in ljudem dostopnim jezikom. Enostavno želi biti blizu ljudem. Cerkve želi približati tudi ljudem, ki so izven nje. Mislím, da mu to tudi lepo uspeva, saj ljudje potrebujejo takega voditelja v današnjih hudih situacijah.

Papež Frančišek je pokazal tudi veliko zanimanje za revne.

Da! S svojimi komunikacijskimi sposobnostmi poziva k spremembi stališč do revnih slojev. Pri tem dosega dobre rezultate. Frančišek ne gleda na revne samo z vidika Božje usmiljenosti, ampak tudi z vidika velikih potreb sveta, ki jih voditelji držav enostavno ne vidijo.

Kakšne spremembe je uvedel papež Frančišek med tiskovnimi konferencami, ki potekajo na letalu?

Zagotovo je papež Frančišek spremenil način teh tiskovnih konferenc. Tiskovne konference na letalu je uvedel sveti papež Janez Pavel II., ki je na teh konferencah dajal le krajše izjave in ni odgovarjal na vprašanja.

Papež Benedikt je imel k tem konferencam z novinarji drug pristop, ki sem mu ga jaz svetoval. Sveti oče je dajal novinarjem določene orientacije glede poteka samega potovanja in odgovarjal na vprašanja o tem, kaj bo na potovanju počel.

Medtem ko se je sveti oče Frančišek odločil, da med potovanjem do cilja ne bo dajal več izjav. Na vprašanja novinarjev odgovarja le po končanem potovanju med letom nazaj v Rim.

Med dolgimi potovanji je papež Frančišek z veseljem na dolgo in prosto odgovarjal na svobodna vprašanja novinarjev. Vsi prisotni novinarji so postavljali lahko vprašanja o katerikoli temi.

Kako so novinarji sprejeli tako edinstven pristop papeža Frančiška?

Novinarjem je s takim pristopom prinesel veliko zadovoljstva. Papež je dal pozitivno sporočilo: sporočilo o zaupanju in dialogu z novinarsko skupnostjo.

Papež noče imeti zadnje besede pri vsaki zadevi, ampak na neki način želi ustvariti dialog z novinarji in prosto-voljno odgovarjati na vprašanja. Spominjam se, da so mi na prvih potovanjih novinarji povedali, da noben svetovni vladar ni bil nikoli na razpolago novinarjem za tak način dialoga. Skoraj vedno so intervjuji z različnimi osebnostmi že točno vnaprej določeni in časovno omejeni.

Ali ne mislite, da bi lahko razmere med svobodnimi intervjuji tudi degenerirale?

Sveti oče mi je povedal, da so ga pogosto razočarali zaradi postavljenih vprašanj. Pričakoval je, da ga bodo novinarji na letalu spraševali o bolj pomembnih vprašanjih, vendar pogosto, ko je situacija nekoliko preveč “svobodna”, se pojavijo vprašanja samo iz radovednosti, ki pa zanimajo mogoče samo enega novinarja, druge pa ne. Vsekakor je papež Frančišek dal novinarjem sporočilo o svoji razpoložljivosti, svobodi in spontanosti v dialogu.

Marko Manin

Velikonočno voščilo slovenskih škofov

“Gospod je vstal! Zares je vstal!”

To je veselo sporočilo velikonočnega dogodka, ki ga nestrpnost pričakujemo ves postni čas. Ob tem sporočilu slišimo in izrekamo še druge vzklike: “Radujte in veselite se!” “Odrešeni ste, aleluja!” “Smrt in greh sta premagana, aleluja!” Morda se bo kdo od ljudi pri navedenih vzklikih vprašal: Kaj to pomeni? Zakaj je Jezus vstal od mrtvih? Česa sem pa jaz rešen? Kaj vse to praznovanje pomeni in kako konkretno to vstopa v

Bratje in sestre, najprej vas ob prazniku vabimo k veselju nad lastnim krstom: nad tem, da smemo biti po skrivnosti Jezusove smrti in vstajenja člani Cerkve, udje Kristusovega skrivnostnega telesa. Vabimo vas tudi k veselju nad zaupanim poslanstvom, ki nam ga izroča vstali Jezus: poslanstvom v krščanskem občestvu, župniji, redovni ali drugi skupnosti, družini, narodu, človeštvu ... V hvaležnosti se veselimo, da smemo sodelovati z vstalim Gospo-

moje življenje?

Naše voščilo ob velikonočnih praznikih sta hkrati molitev in prošnja k Svetemu Duhu za veselje in sprejemanje velikonočne skrivnosti. Na binkoštni dan so apostoli prejeli Svetega Duha, da so razumeli in v polnosti vstopili v skrivnost Velike noči: Jezusove daritve in odrešenja. V skupnosti Cerkve so se ljudje veselili, se dali krstiti, oznanjali Jezusovo vstajenje in živeli novo življenje; življenje prenovljenih ljudi, življenje velikonočnega kristjana.

dom in služiti s svojim delom, z molitvijo in darovanim trpljenjem.

Zato voščimo vsem duhovnikom, redovnikom in redovnicam, vsem vernikom doma in po svetu, posebej bolnim in trpečim, da bi bili odprti Svetemu Duhu za prejem oznanila; da bi vaša srca napolnilo veselje zaradi odrešenja; da bi to skrivnost sprejeli kot neizmernen dar; da bi vstali Jezus vstopil v vaš vsakdanjik in vse medsebojne odnose; da bi to veselo novico posredovali še drugim ljudem!

Velikonočna poslanica nadškofa Crepaldija

“Bog nas oprijemljivo ljubi!”

Velika noč je največji krščanski praznik v cerkvenem letu. Tržaški nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi je tudi letos ob prazniku nagovoril vernike, v svoji poslanici pa se je dotaknil izgube vere, Božje potrpežljivosti, človekoljubnosti in civilizacije ljubezni. Njegovo poslanico objavljamo v celoti.

1. Dragi bratje in sestre, “Če ste torej vstali s Kristusom, iščite to, kar je zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na Božji desnici. Kajti umrli ste in vaše življenje je skrito s Kristusom v Bogu” (Kol 3,1.3). Pri opisu Velike noči in njenega odseva v naših življenjih sveti Pavel uporablja naslednjo ponazoritev:

“Vaše življenje je skrito s Kristusom v Bogu”, skrito kot dragoceni zaklad. Kaj nam želi sveti Pavel s tem sporočiti? Posredovati nam želi to misel: tudi če je naše življenje dolgočasno, nam ga Bog z veliko potrpežljivostjo bogati; tudi če naše življenje zaznamuje zlo, ostaja Bog naš čuvár, ki vedno čaka na našo vrnitev; če življenje teži grehu, lahko polni zaupanja pričakujemo Božje odpuščanje. Praznik Velike

noči nam dopušča, da lahko preizkusimo te resnice: vsakdo od nas je za Boga pomemben. Na to nas spominja evangelist Janez, ko v uvodu o pripovedi umivanja nog pove: “Pred praznikom pashe je Jezus, ker je vedel, da je prišla njegova ura, ko pojde s tega sveta k Očetu, in ker je vzljudil svoje, ki so bili na svetu, tem izkazal ljubezen do konca”. (Jn 13,1) Ponovno nam Kristusova Velika noč sporoča, da nas Bog oprijemljivo ljubi; želi nam sporočiti, da se Bog ni obotavljal, da bi poslal svojega edinega Sina. Ko je sv. Frančišek Asiški premišljeval pred razpelom, je jokal ob misli na neskončno Božjo ljubezen, zavedajoč se, da, če tudi ne lju-

bimo njegove ljubezni, nas Božja ljubezen vedno ljubi.

2. Dragi bratje in sestre, s Pasho našega gospoda Jezusa smrt nima več nobene oblasti nad človekom in svetom. Vendar še vedno obstajajo znaki njene prisotnosti.

Kristus, ki je odpravil zlo, kliče vse nas, da mu pomagamo pri razglaševanju njegove zmage nad smrtjo, s tem da se še naprej bojujemo z njegovim orožjem: z orožjem pravičnosti in resnice, milosti, odpuščanja in ljubezni.

V tem pogledu je Velika noč Gospodova milost; Pasha Gospodova je poziv; Pasha

Gospodova je naloga in poslanstvo; tudi v Trstu jo moramo doživljati s predanostjo in človekoljubnostjo. Nihče se ne sme umakniti pri tej zahtevni bitki, ki se začne z Gospodovo Veliko nočjo.

Živimo v času nove revščine, ko se bratje in sestre prisilno umikajo iz domovine v iskanju preživetja; živimo v času, ko zaradi negotovosti narašča strah pred prihodnostjo, zaradi

pomanjkanja službe; v naših družinah narašča krhkost, primanjkujejo vrednote spoštovanja življenja. Nujno je, da sodelujemo z našim Gospodom, ki je naredil vse, zato da bi zgradil nov svet v znamenju civilizacije ljubezni.

Vesoljna Cerkve se na Veliko noč sklicuje na Marijo, da nas spremlja v varno zatočišče Kristusovega srca - velikonočne žrtve, Jagnje Božje, ki je odrešilo svet.

Vstalemu Kristusu, ki je bil križan za nas in je za nas po smrti vstal, mi vsi vzklikamo Aleluja!

V tem siju svetlobe in upanja želim vsem sveto in srečno Veliko noč.

(prevedel Marko Manin)

Po večletnem molku spet glasilo SZSO

Ponovno je med nami Jambor

Kdor je bil v mladih letih aktiven član velike skavtske družine, kot jo je imenoval prof. Ivan Theuerschuh, se je srečal z glasilom tržaške skavtske organizacije, Jamborom. Ciklostilirani mesečnik je med šolskim letom redno izhajal in s svojimi vsebinami seznanjal bralke in bralce s skavtskimi novicami, poročal je o delovanju te mladinske organizacije in o skavtskih taborih ter podvigih, objavljaj pa je tudi članke duhovnega, družbenega ali drugačnega značaja, ki so lahko zanimali širši krog bralcev. List je redno izhajal nekako do konca devetdesetih let prejšnjega stoletja, nato je izšlo še nekaj občasnih števil ter je slednjič prenehal izhajati. Zato lahko zapišemo, da je bilo za marsikoga pravo presenečenje, da so skavti in skavtinje, ob letošnjem Dnevu spomina, 25. februarja, v Gorjanskem, prinesli domov sveže tiskano 1. številko oživiljenega Jambora, skupnega glasila Slovenske zamejske skavtske organizacije - SZSO, ki se nam predstavlja v tiskani obliki na kar 48 vsebinsko pestrih in zanimivih straneh, ki so jih razdelili na sedem sklopov. V uvodniku Energični galeb piše: "Jambor, ki ga imate v rokah, je nastal iz želje in potrebe, ki jo je opazilo deželno vodstvo SZSO, da zopet obudimo naše glasilo. /... / To izdajo spremlja kopica želja... želja po rednem spremljanju dogajanja v naših stegih. Želja po deljenju lepih izkušenj, misli in pričevanj. Želja, da bi voditelji imeli na voljo nekaj na kožo napisanega materiala, želja, da bi vzbujali izzive, ki jih metodologija zastavlja vsaki veji". Iz teh vrstic lahko razberemo, da so stvarne potrebe narekovalе oživitve glasila.

Pod glavo "V meni je..." Prizadevna medvedka objavlja duhovno misel, ki nas že z naslovom *Bodi luč* nagovarja in vabi, da smo v okolju, kjer živimo "tista (luč), ki sveti, tudi ko je težko", in da se zavemo, kako je "post lahko čudovit čas". Nepredvidljivi orel opozarja bralce na razne pobude, ki nastajajo v okviru delovanja škofijske Mladinske pastorale na Tržaškem za nadgrajevanje in utrjevanje vere v domačem in širšem okolju. Program goriške nadškofije na področju mladinske pastorale pa osvetljuje Bi-strooki gams, ki med drugim izpostavlja, kako se Cerkev pripravlja na sinodo z naslovom *Mladi vera in razločevanje poklicanosti*, ki si jo je izrecno zaželel papež Frančišek.

Rubrika *Časovnica* je namenjena objavi poročil o delovanju organizacije od najmlajše veje volčičev in volkuljic do dogodkov, v katerih so protagonisti najstarejši člani organizacije ali celo vodstvo. Tudi bralec, ki ni spoznal skavtizma, bo užival ob branju poročil, saj bo razbral, kako najmlajši s pomočjo igre in naukov iz Kiplingove Knjige o džungli spoznavajo svet in se naučijo delovati v "krdelu" – skupini. Kako člani starejše veje izvidnikov in vodnic ob raznih podvigih in pobudah, kot so lahko sprejem luči miru iz Betlehema, prestopijo v starejšo vejo, pri orientacijskih igrah, duhovnih obnovah, izletih, pohodih in drugih podvigih pridobivajo dragocene življenjske izkušnje, ki jim pomagajo, da dorasejo. Čeprav strnjen po obliki je poln informacij članek o deželnem občnem zboru, saj bomo v njem izvedeli za zahtevne izzive, s katerimi se soočajo voditelji, saj pripravljajo nov "krdečni vzgojni načrt glede na dejanske potrebe voditeljev".

Geslo *Vedno modro* povezuje načelne članke o filozofiji skavtizma. Tako Vestna vidra pod naslovom *Zakaj prav skavt?* ugotavlja, da je ustanovitelj Baden Powell zavestno izbral besedo skavt, da bi označil osebo, ki zna aktivno opazovati okolje, v katerem živi, in poiskati ustrezne odgovore. Uredništvo napoveduje, da bodo odrasli skavti v vsaki številki Jambora objavili skavtsko zgodbo

iz preteklih let. Tokrat Rožmarin obuja spomin na nastajanje in prva leta izhajanja Jambora. Geslo najstarejše skavtske veje, ki povezuje zadnje letnike višješolcev in starejše, je "služiti" in pod tem geslom lahko najprej preberemo tehten članek, ki ga je napisal Navihani tiger. Pod naslovom *Cankar in njegova vizija za Katalonijo in za Evropo* zelo nazorno analizira sporočilo, ki ga je v Trstu pred sto leti izrazil Ivan Cankar. Avtor ugotavlja, da je danes nacionalno vprašanje še vedno aktualno, kot to dokazujejo dogodki v Kataloniji, vendar ocenjuje, da okoliščine Kataloncem niso naklonjene, čeprav so zreli za svobodo, in obžaluje, da je tudi Evropa pri tem odpovedala, saj "Evropa, ki ima v posamičnih narodih svoj temelj, na katalonskem primeru zanika svoje korenine, ker se boji novih Katalonij". Mladi bodo več dragocenih izhodišč za soočenje z življenjskimi izzivi našli v bogatem intervjuju s profesorjem zgodovine in filozofije, a tudi alpinistom, Jernejem Ščekom, ki ga objavlja Jambor. Ob pogovoru, ki se plete okrog hoje v gore in plezanja, se razvije tudi globlja misel o vsebini, o filozofiji tega početja, saj je hoja, "ta izbira", kot jo imenuje, "danes velika alternativa v družbi, v kateri živimo. Zato govorim o vzgojnosti". Zadnji del glasila je namenjen metodološkim člankom. V rubriki *Vedno pripravljen*, se pod mentorstvom Nepredvidljivega orla naučimo, kako se lotimo duhovne misli in kako se naučimo sestaviti večerno molitev. Nadalje nam glasilo svetuje, kako si lahko izdelamo preprosto, a učinkovito netivo, ki je dragoceno zlasti, če moramo zakuriti v deževnem vremenu. Vod Pand predstavlja svoj podvig o znakovnem jeziku, volčičem in volkuljicam pa pod naslovom *Kar najboljše* Romantična puma predlaga izdelovanje igrač in kuharske podvige. Člani najmlajše veje pa se bodo lahko zabavali tudi z izpolnjevanjem raznih igrice. Medtem ko z objavo članka o *Pticah na našem vrtu* spoznamo, kako volčiči tudi marljivo "lovijo plene", kot se izražajo njihovi voditelji, ko jih na ta način spodbujajo, da pripravljajo nekatere samoupravne "učne ure" za ostale člane.

Kot se spodobi za vsak list, so zadnje strani namenjene zabavi. *Kratkočasnice* so naslovili te strani, na katerih se sproščeno nasmejemo ob branju smešnic Kabaretskega srnjaka in samoirničnega zapisa Prizadevne medvedke o tem, kako se je omožila z zamejskim skavtom in tako spoznala našo stvarnost. Oživilili pa so tudi zgodovinsko rubriko *Ipše dixit!*, ki je zabavala tudi prejšnje generacije bralcev Jambora. Čisto zadnje strani glasila nam predstavljajo pravilnik, ki ga je uredništvo sestavilo za tekmovanje *Pišemo za Jambor*, in koledar dejavnosti do sredine maja. Lepa misel, ki je vzeta iz najnovejše Martelančeve knjige, in nasvet za branje skleneta to prvo številko oživiljenega Jambora, ki mu seveda želimo srečno pot in veliko toplih odzivov med bralci.

MR

POGOVOR Lucija Tavčar, glavna urednica

Zaživel je Jambor!

Po osmih letih je spet izšlo glasilo Slovenske zamejske skavtske organizacije Jambor, in sicer "iz želje in potrebe, ki jo je opazilo deželno vodstvo SZSO", je v uvodniku zapisala glavna urednica Lucija Tavčar. Z njo smo se pogovorili o zasnovi in ciljih podviga, ki gleda naprej ter obenem povezuje več generacij zamejskih skavtov.

Kateri so cilji in želje vodstva?

Člani vodstva so opazili, da družba, v kateri živimo, na splošno zelo malo ve o tem, kaj se dogaja v organizaciji. V naših glavnih medijih ni vse zabeleženo. Krajše zapise ali fotografije smo objavili po Facebooku, prek drugih omrežij je prišla na dan potreba po večjem komuniciranju. Pa tudi voditelji so pri pripravi sestankov in drugih srečanj večkrat naleteli na potrebo po primernem gradivu. Živa je bila tudi potreba po komunikaciji s starejšimi skavti in starši, ki jim morda težko razložimo, kaj delamo; toliko bolj, če sami niso bili skavti. Metodologija se v bistvu ni spremenila, kak praktičen prijem pa ja, kar ni vedno lahko predočiti staršem. Med drugim želimo tudi vzgajati mlade, da bi sami poročali o dogodkih. Pisanje poročil po taborih in drugih dejavnostih je tudi posebno sredstvo za samoanalizo, za to, da pregledamo, kaj smo naredili in česa ne.

Jambor je za skavte pomemben simbol. Med drugim je "stičiščna točka..."

Nikjer nisem našla, kako so se v začetku odločili za to ime, toda sklepam, da bi razlaga lahko bila prav takšna. Za vse, ki smo skavti, je jambor močan simbol: tabor ni do konca postavljen, dokler ni jambora; tudi dejavnosti se ne začnejo, če jambor ne stoji; na jamboru je križ, pri jamboru imamo zbor, tam uradno začenjamo in končujemo dan. Mislim, da je simbol, ki lepo odgovarja temu, kar glasilo želi biti: naj bo kot jambor, ki nam je v oporno in stičiščno točko, hkrati pa opozarja širšo skupnost, da na travniku ob njem se nekaj dogaja, da tam so skavti.

Ti si glavna urednica. Kdo so drugi člani uredniškega odbora in glavni sodelavci?

Odgovorni urednik je Andrej Maver, ki je to bil že pred osmimi leti. Druge urednice, s katerimi se redno srečujemo in snujemo glasilo, so Metka Šinigoj, Alenka Cergol in Barbara Fužir. Uredništvo torej sestavljajo dekleta, vsa smo s Tržaškega, zaradi česar smo že naleteli tudi na kritike (se posmeje; op. p.). Da bi uravnovesile, smo poskrbele, da imamo več moških sodelavcev, in to tudi iz Goriške. Sodelavci so Simon Peter Leban in Matej Kos, odgovorna za poročanje o goriški oz. tržaški mladinski pastoralni, pa še Andrej Černič za klan, Jadranka Cergol za članke o filozofiji skavtizma, Majda Cibic za odrasle skavte in Slavica Radinja za volčiče. Sicer pa ni rečeno, da bodo omenjeni vedno pisali; včasih bodo le poskrbeli, da najdejo koga drugega.

Tudi paginacija je bila trd oreh. Imamo Petro Debelis, ki to študira, kar je super! Živimo pač v družbi, ki privilegira podobe in vizualne medije; iz ničla postaviti na noge revijo je bilo kar dolgo delo, ki je med drugim potekalo pretežno preko Skype-a, zaradi česar je bilo še težje. Navsezadnje nam je uspelo najti dober in privlačen format, ki ga bomo verjetno še nadgrajevali. Težko je bilo tudi čim bolj nazorno upodobiti strukturo, najti primeren slog za rubrike, didaskalije, naslove, imena avtorjev itd. Mislim, da je Petra našla zelo dobre rešitve. Imamo tudi lektorsko ekipo: glavna lektorica je Nina Pahor; ker pa je gradiva res dosti in se te stvari ponavadi počenjajo zadnji trenutek, imamo na srečo v uredništvu in med sodelavci

kar nekaj slovenistik, ki so si razdelile besedila v skupni rabi in popravljale kar v "spletni shrambi". To delo je torej danes povsem drugačno kot nekdanj!

Kolikokrat letno nameravate izdajati glasilo?

Naš namen je, da bi ena številka izhajala januarja, ena maja, eno pa bi posvetili izključno poletnim taborom; izšla naj bi okvirno septembra oz. oktobra.

Kakšna je bila zgodbe te prve številke oživiljenega glasila?

Do nje je prišlo, ker je Alenka, kot članica prejšnjega deželnega vodstva, prevzela pobudo in začela iskati sodelavce za novi Jambor. Deželno vodstvo

je takoj pomislilo še na Metko, Barbaro in mene, ker rade pišemo oz. imamo več izkušenj na tem področju. Prvič smo se sestale konec novembra dokaj neformalno doma pri Barbari v Nabrežini. Z "viharjenjem možganov" smo iskale nove ideje, kako bi strukturirale revijo, da bi odgovarjala različnim potrebam: po eni strani tej, da bi vključili vse veje, da bi sodelovali tako aktivni kot nekdanji člani, hkrati pa, da bi tudi metodološko odgovarjala potrebam in bila v oporo voditeljem. Revijo začenjamo z duhovnostjo: prispevek naj bi vsakič zaupali komu drugemu. Spremljali bomo mladinsko pastoralo, čeprav ne nujno vsakokrat. Rubriko smo namenili odraslim skavtom oz. voditeljem: po eni strani imamo prispevek o filozofiji skavtizma, po drugi pa zgodbe oz. spominske zapise. Vsaka od treh vej ima rubriko s svojim geslom: služiti, vedno pripravljen in kar najboljše. Vsaka od teh rubrik ima nekaj prispevkov, namenjenih veji, in rubriko, namenjeno osebni rasti, ki je v vsaki veji drugačna. Na koncu je "kratkočasnica", kjer ne manjka priljubljena rubrika "Ipše dixit". Za volčiče smo si med drugim zamislili neko jezikovno igrice, pa tudi rubriko o igračah iz odpadnega materiala. Na različne načine skušamo opozarjati na vrednote, ki so osnova naše vzgoje.

Je sedanji Jambor prvo glasilo, ki skuša združevati tržaške in goriške skavte?

Ko ga je pred osmimi leti urejala Alenka, je že vseboval kakšen prispevek goriških skavtov. Mislim, da se je deželno vodstvo v zadnjih letih zelo trudilo, da bi bolj povezali goriško in tržaško stvarnost. Še vedno so razlike, toda tako glasilo v tem trenutku je lahko lep korak naprej, da se skuša bolje delati po sameznih vejah na deželni ravni. Ne bi rekla, da je to prvič; raje bi dejala, da je to skupen projekt, ki ga želi uresničiti deželno vodstvo.

Imeti danes tako revijo je skoraj luksuz: organizacija ima težave z voditelji, mladi si vedno težje jemljejo čas za vodenje. Po drugi strani je to dober način, da "izkoristimo" osebe, ki nimajo časa, da bi vodile skupine, so pa še vedno rade zraven. Tako nam je uspelo ustvariti

nekaj, kar, upam, združuje in lahko tudi navdušuje marsikoga.

Kje imate uredništvo? Kje tiskate? Uredništvo imamo tam, kjer se pač srečujemo; doslej pretežno na Tržaškem, ker Barbara in Metka imata majhne otroke in se srečujemo pri njih doma. Tokrat smo tiskali v Mozirju, od koder je Barbara, ki tam pozna neko tiskarno. Predračune bomo poslali še komu drugemu; danes je kar drago tiskati karkoli. Tudi zato je Jambor v tujini črno-bel.

Imate dovolj sredstev za tak projekt, saj prva številka šteje kar 50 strani?

Za člane, ki plačujejo letno članarino, je Jambor brezplačen. Denar, ki je lani šel taji, pa ni izšel iz članarin, temveč iz sredstev, ki jih deželno vodstvo namenja tiskovinam. V letošnjem letu se je vodstvo odločilo, da ne bomo več prejemali Skavtiča, ampak bomo ta denar vložili v Jambor. Neko glasilo ljudje berejo, če se v njem prepoznavajo: Skavtič ni žel pretirane pozornosti. Imel je prostor, namenjen tudi naši organizaciji, toda urednica našim prispevkom večkrat ni dala dovolj pozornosti, večkrat so izpadli. Stroškov je kar precej. Opazile smo tudi, da je bila naklada prve številke (300 izvodov) prenizka, morali jo bomo povečati. Za odrasle skavte nameravamo vprašati neko minimalno naročnino, da vsaj krijemo stroške.

Našli ste tudi zanimiv način, kako spodbujati člane k pisanju.

Skavti skušamo delati vse skozi igro, to je načelo naše metodologije, ki si ga je zamislil ustanovitelj Baden Powell. Ko smo ramišljale, kaj bi naredile, da bi otroke privabile k pisanju, smo pomislile na tekmovanje: vsaka enota lahko pravično tekmuje z drugimi. Krdela, čete in klani imajo seveda drugačna merila. Volčiči imajo najnižjo omejitev

znakov, pišejo lahko tudi skupaj, lahko tudi narišejo; od izvidnikov pričakujemo nekaj več, od klanovcev še več. Spodbujamo jih, naj se držijo osnovnega vodila poročanja s pomočjo petih K-jev; klanovci lahko napišejo tudi krajši komentar. Vsak prispevek šteje eno točko; enota, ki jih bo do konca leta zbrala največ, bo nagrajena z izletom: cilj bo odvisen od enote, ki se bo najboljše odrezala. Skušali bomo ovrednotiti domače kraje, v njih morda najti priložnosti, ki se jim skavti težje približamo, npr. kakšne jame, plezanje ipd.

Novo glasilo je tudi lep način povezovanja več rodov skavtov.

Sodelovanje med različnimi generacijami je težko, ker je vsaka imela svoje navade in svoj način gledanja. Upam, da bo v tem primeru tiskani medij olajšal to sodelovanje: tiskano besedo lahko vsakdo prebere, ob tem razmisli, tudi lažje spozna in razume drugo generacijo. Zgodbe SZSO-ja iz preteklosti so lepe in pester, včasih jih premalo poznamo, če doma nimamo starejših skavtov. Med rednim delovanjem za take zgodbe žal ni dovolj časa.

Kako pa je z digitalnimi mediji SZSO?

Imamo spletno stran, ki je nekoliko zastarela oz. zamrla, ravnokar pripravljajo novo. Problem je pomanjkanje časa in energij. Digitalni mediji terjajo hiter in stalno skrb za vnos novih vsebin. Z mobilnim telefonom na Facebooku je to mogoče, spletna stran pa zahteva več dela in časa. Tiskana revija, ki je zamišljena tako, da je berljiva ne glede na aktualnost kronike, ima prednost, da jo lahko snuješ nekaj mesecev in ne zastara tako hitro. Zato smo se odločili za tiskan medij. Poleg tega je za skavte, ki radi živimo v naravi, papir nekaj oprijemljivega in bolj priročnega kot pa digitalni medij. Glasilo v formatu PDF bomo še naprej nudili tudi po Facebooku; kdor bi želel ga prejemati po mailu, naj nam kar piše na naslov: jambor.szso@gmail.com! Na razpolago bo tudi na spletni strani in je odlična možnost za tiste, ki morda živijo daleč. Tako ga bodo lahko še naprej brali različni skavtski rodovi.

DD

Čedajska cerkev Santa Maria dei Battuti / Ganljiva prireditve

Križev pot, posvečen Beneškim Slovencem

Za prireditve, ki je prejšnjo soboto v čedajsko cerkev Santa Maria dei Battuti privabila številno občinstvo, bi lahko rekli, da se v njej prepletata Kristusovo trpljenje in trpljenje naroda, ki kljubuje hudi preteklosti, pritiskom in revščini. Tretja komponenta tega Križevega pota, postavljenega v sodobni svet, pa je narava. Kajti ravno svojevrstna upodobitev "via crucis" slikarja

opisal avtor grafičnih upodobitev, slikar Luigi Moderiano. Pri-sotnim je na kratko orisal tragične posledice žledoloma, ki je Tersko in Karnajsko dolino prizadel v enaki meri kot potres izpred štiridesetih let. Ta je namreč porušil vasi, žledolom pa je smrtno ranil gozdove, s katerimi so ljudje teh krajev čustveno in ekonomsko tesno povezani. Fabio Feruglio, ki je avtor glasbenih vložkov,

nečanov. V najtežjih trenutkih, ko so se morali zaradi svojih narodoljubnih in svobodomiselnih idej spopasti s cerkveno in posvetno oblastjo, so tako kot umirajoči Jezus zavpili v nebo "Eloi, Eloi, le-ma, sabahtani"? V Banchigevih odlomkih se tako seznanimo z dokaj pozabljenimi odenki beneške zgodovine in s številnimi duhovniki, ki so v teh krajih odigrali pomembno vlogo rodoljubov in podpornikov vsestransko zatiranega ljudstva.

Osrednji del sobotne prireditve je bila seveda uprizoritev Križevega pota. Za glasbeno izvedbo sta poskrbela Barski oktet ter vokalna skupina Gallina, ki sta nadvse prepričljivo in umetniško dovršeno podala Feruglieve zborov-

Foto Antonella Loszacz

Luigija Moderiana, kjer Kristusovo trpljenje, smrt in vstajenje poosebljajo polomljena drevesa v dne, ko je leta 2014 Karnajsko dolino prizadel žledolom, je bila nekaj uvod v ambiciozen projekt.

Izvirna ideja sega ravno v čas žledoloma, ko sta priznanega slikarja Luigija Moderiana, po rodu iz Plešišč, tako globoko pretresli ranjena narava in povsem spremenjena, obubožana pokrajina, da si je zamislil in upodobil križev pot, pri katerem prizori polomljenih dreves ponazarjajo vseh petnajst postaj Kristusovega trpljenja. Slikarjev prijatelj, nedavno preminuli kulturni delavec Viljem Černo, je v slikah našel seme za širši projekt, katerega končne izvedbe žal ni dočakal. Gre za projekt ob petdesetletnici dela Centra za kulturne raziskave Bardo, za Križev pot, posvečen Beneškim Slovencem.

Po uvodnih pozdravih predstavnice Kulturnega društva Ivan Trinko in čedajske občine, ki je tudi pokroviteljica razstave in kulturnega dogodka, je svoj projekt

je poudaril, da si je zborovski prikaz križevega pota zamislil kot prisposodobeno trpljenja in boja naroda, ki je bil dolgo teptan, ustra-hovan in skoraj dokončno izbris-an. Ampak tako kot Jezus, ki vstane iz groba, tudi Benečija trdno nadaljuje na svoji poti. Ni slučaj, da so bile kot naslov uprizoritve izbrane ravno Jezusove besede Eloi, Eloi, lema, sabahtani? (moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil), ki jih je Kristus izrekel v stari aramejščini, jeziku, ki ga ni tedaj govoril skoraj nihče več in ga njegovi mučitelji niso razumeli. Tako nekako kot Beneški Slovenci, ki s pogumom in spoštovanjem ohranjajo svoje narečje.

Knjigo, za katero je spremno besedo in vezne tekste napisal barski župnik Renzo Calligaro, je občinstvu predstavil zgodovinar in publicist Giorgio Banchig, ki je tiskano verzijo križevega pota, posvečenega Beneškim Slovecem, obogatil z življenjepis petnajstih duhovnikov iz Karnajske, Terske in Nediških dolin. Izbral jih je, ker so s svojim pogumom in požrtvovalnostjo podprli boj Be-

ške skladbe za petnajst postaj Križevega pota. Dirigentka in umetniški vodja je bila Ana Erčulj, za priredbe besedil je poskrbel Igor Černo, za zvok in priredbe pa Andrej Lussa in David Klodič. Recitatorka Ilaria Bergnach je posamezne glasbene vložke obogatila z meditacijami Renza Calligara. Ta se je s sodobnega, povsem novega zornega kota soočil s pomenom križevega pota, s prisposodobeno Kristusa, ki je v naši potrošniški družbi postavljen vse bolj na rob, z vlogo ženske v današnjem svetu in v Kristusovem evangeliju ter s pomenom trpljenja, smrti in simboliko svetega križa. Eloi, Eloi, lema, sabahtani?, križev pot, posvečen Beneškim Slovencem, je vsekakor umetniško in vsestransko uspel in obilčno izpeljan projekt, ki še enkrat dokazuje, kolikšno ustvarjalno moč premore Benečija. Upati je, da bomo predstavo lahko spremljali tudi v Sloveniji in drugod v zamejstvu, saj si izvirna in dovršena uprizoritev zasluži še marsikatero priznanje in aplavz.

Suzi Pertot

Cerkev v Nemčiji

Cerkev v Nemčiji ima močan glas ...

Ni moj namen kritizirati Cerkve, ampak ob branju tega članka naj bi bralec, če je veren, spoznaval osebno odgovornost do Cerkve same. Dozdeva se mi, da se o tem vse premalo govori, kot tudi piše, zato marsikatero delo v župniji še vedno ostaja na plečih duhovnikov, čeprav bi ga z lahkoto opravljali verniki.

Rimokatoliška Cerkev v Nemčiji: (RKC)

V Nemčiji se drastično zmanjšuje število katoličanov. Objavljena je bila statistika. Leta 1996 je v Nemčiji pripadalo Rimokatoliški Cerkvi 27 milijonov vernikov.

Leta 2016 le še 23,6 milijonov vernikov ali 28,5 % vseh prebivalcev Nemčije. Število vernikov se je zmanjšalo za 15 %; iz tega je razvidno, da so bili leta

1996 4 milijoni vernikov več kot leta 2016.

Leta 2015 je iz RKC v Nemčiji izstopilo 181.925 vernikov in leta 2016 nekoliko manj, to je 162.093.

Od 1996 do 2016 so zaprli 537 RKC župnij. Duhovnikov je bilo na ozemlju Nemčije leta 2016 13. 586, medtem ko jih je bilo leto prej (2015) 231 več.

Nedeljsko bogoslužje v Nemčiji povprečno obiskuje okrog 2 milijona vernikov, kar je 10,2 % vseh verujočih.

Leta 1996 je bilo v Nemčiji krščenih 259.313 oseb, leta 2016 pa 171.531. Cerkvenih porok je bilo leta 1996 79.453, medtem ko jih je bilo 2016 le 43.610.

Evangelizacijska Cerkev (EKD)
Leta 2016 je štela 22 milijonov registriranih vernikov ali 1,6 %

manj kot leto prej.

V letu 2016 je imela EKD 340.000 pogrebov, medtem ko je bilo krstov 190.000.

Leta 2016 je bilo 25.000 izstopov. Istega leta pa je v EKD vstopilo 2012 oseb.

Vsi ti podatki so zanimivi in prav je, da jih poznamo, saj ima prav Cerkev v Nemčiji še vedno vodilno vlogo na karitativnem in socialnem področju. Poglejmo, kako to stanje komentira nekdanji prefekt Kongregacije za Nauk vere, kardinal Gerhard – Ludvik Müller: "Cerkev v Nemčiji ima močan glas in se sliši daleč! Kljub na videz črni statistiki obstaja dejavna želja po zakramentih, kar kaže na rahel porast zanimanja za vero. Prisluhni pa bi morali temu, da Nemci kot razvit in ekonomsko dobro umeščen narod se ne zadovoljijo z enostavnimi verskimi odgovori na pomembna življenjska vprašanja, kar je velik vzrok za odpad. To je gotovo utemeljena ugotovitev. Če se tega zavedamo, potem se da to tudi s časom nadoknaditi ..."

Ambrož Kodelja

10. obletnica smrti Chiare Lubich

"Mistikinja edinosti med nebom in zemljo"

Ne 14. marca 2018 bo minilo deset let od smrti Chiare Lubich, ustanoviteljice gibanja fokolarov.

Člani gibanja fokolarov po svetu bodo obletnico obhajali z različnimi dogodki, ki bodo zaznamovani s karizmo edinosti kot gibalom družbene spremembe.

V Seulu v Koreji bo 3. marca potekal simpozij na katoliški univerzitetni kliniki, na katerem pričakujejo osemsto udeležencev. V Gomi v DR Kongo bo 11. marca srečanje o temi Marija – 'da', ki spreminja družbo. V Čikagu v ZDA bo prav tako 11. marca potekal simpozij pod naslovom Chiara Lubich: življenje dialoga za mir. 17. marca je v Firencah organizirana konferenca o pluralnih znanostih. Na Tajskem pa bo 18. marca potekal multietnični dan socialnega dela. 24. marec bo v Moldaviji namenjen temi Chiara Lubich in družbene dejavnosti.

V centru Mariapoli v Castel Gandolfo pri Rimu bo 3. marca potekalo posebno srečanje z dva tisoč udeleženci, ki bo namenjeno celotnemu življenju ustanoviteljice fokolarov. Med gosti bo tudi vati-kanski državni tajnik kardinal Pietro Parolin. Dogodek bo mogoče spremljati po spletni strani www.focolare.org. Za Chiaro Lubich je bila največja privlačnost sedanjega časa "prodrati v najvišjo obliko kontemplacije in ostati pomešani med vse, človek ob človeku". Sergio Zavoli, ki ga je s Chiaro povezovalo veliko prijateljstvo, jo je opisal "mistikinja edinosti med nebom

in zemljo" ter s tem njeno delo opredelil kot preobrat v trinitarni mistiki: "Ko Bogu damo bivališče v globini lastne duše, to postane življenje Boga sredi ljudi preko komu-

nikacije Boga v meni z Bogom v bratu".

Družbena sprememba, ki iz tega izvira, je od začetka Chiarinega delovanja v njenem rojstnem kraju spodbudila iniciative, ki so pustile velik družbeni odtis. Danes jih najdemo po vsem svetu in so zaznamovane z lastnostmi posamezne dežele in kulture ter predstavljajo pomemben prispevek k

reševanju konkretnih hudih situacij, v katerih se nahajajo osebe, skupine in skupnosti. Maria Voce, sedanja voditeljica gibanja, na vprašanje, kam se morajo usmeriti fokolari deset let po smrti svoje ustanoviteljice, odgovarja, da je vsekakor treba ohranjati edinstvo z izvirom, kar je Chiara, torej ohranjati zvestobo izvorni karizmi, kakor se je posredovala vsa ta leta. Prav tako izpostavlja pomen vrnitve k

življenju prvotnega obdobja, da bi odkrili radikalnost in popolnost, ki se od članov gibanja zahtevata tudi danes in sta morda potrebni še bolj kot prej. Poudarja razvoj gibanja, da bi lahko postalo orodje, s katerim je Bog želel na svet prinesiti to duhovnost občestva, da bi zgradil edinstvo človeške družine. Pomembno pa je prav tako poglobiti poznavanje in posredovati karizmo, ki jo je Bog dal Chiari in ki nima samo duhovnih vidikov, ampak tudi doktrinalne, družbene, politične, vidike torej, ki lahko vplivajo na vsa področja.

Nebeško lep nedeljski svet

*Oj, svet, kako da v žarkih si srebrnih?
Z meglami šteješ zemlji: "Tretji dan!"
Obljubil je in z groba se je vrnil:
Od Mrtvih Vstali, v lice razigran!*

*Med oljkami stoji; nekje golobi
pozdravljajo nedeljsko zlati svet.
Njegova Mama čaka v majhni sobi –
naenkrat je pri Njej, z lučjo oblit.*

*Oj, svet, zamaknjen si v dveh src ljubezen –
nikamor se ti danes ne mudi ...
In vendar prosim te (ne bodi jezen):
o Vstalem luč čez vso zemljo razlij!*

*S to harfo bova skušala ji peti,
kako odslej na zemlji bo lepo!
On, Božji Sin, za nas se dal je streti:
za naš prekat srca z ljubeznijo.*

Vladimir Kos

ZAKAJ PRAV JEZUS? (21)

PRIMOŽ KREČIČ

Janez Krstnik in Jezus

V evangelijskih pripovedih je **Janez Krstnik najpomembnejša osebnost** pred Jezusovim prihodom. O njem govorijo vsi štirje evangelisti. Evangelist Janez ga postavi celo v svoj prolog, v katerem spremlja prihod Odrešenika, učlovečene Božje Besede. Kljub tej veličini je ostal Janez v vrsti starozaveznih prerokov in napovedal skorajšnji prihod Mesija.

Sveti Avgustin je zapisal, da čim bolj občudujemo Janeza Krstnika, tem bolj proslavljamo Kristusa, ki ga je napovedal. Res, da ni poznal Jezusove velikonočne skrivnosti, vendar je ostal glas Predhodnika. Pravoslavna Cerkev **postavlja Janeza ob Marijo**, njuna veličina je izražena v ikoni **Deesis**, ki predstavlja Cerkev v molitvi. Marija in Janez Krstnik sta predstavnik človeštva in njune molitve pred Bogom, ker sta bila najbližja Bogu. Vzhodna ikona tudi kaže Janeza Krstnika, ki vleče duše iz podzemlja. Njegovo oznanilo je namenjeno tistim, ki so v senci in nočejo sprejeti oznanilo o Jezusu, Božjem Sinu.

Janez je **bil posvečen z bližino Odrešenika** še pred svojim rojstvom. Potem se je podal v puščavo in se boril s hudičem. Evangelist

pravi, da je bilo to v času cesarja Tiberija, tedaj je Janez začutil preroški klic in sebi. **V puščavi se je prekalil za to poslanstvo.** Ko je prišel k Jordanu, **je krstil ljudi in jih vabil k spreobrnjenju.** To krščenje je bilo podobno kot pri esenih, čeprav je prišlo kasneje do različne prakse. Jezusov krst je namreč uresničil, kar je napovedoval, da se je treba kersati svojih grehov in po krstu ter spovedi zaživeti novo življenje.

Predvsem pa je pomembno, da je bil Janez **pričevalec za prihod Mesija** na svet. Napovedal je, da bo prišel močnejši od njega, katerega ni sposoben odvezati jermen njegovega obuvala. Postavil se je v vrsto spokornjenih grešnikov, ki jim je prinesel novega Duha, da bi mogli uresničiti svoje poslanstvo. Vrhunec njegovega pričevanja je bil **uvid, da bo Jezus Jagnje Božje**, trpin, ki bo sprejel in trpel grehe sveta. Toda njuni poti sta se vedno bolj razšli, tako da je Janez poslal iz ječe vprašat Jezusa, ali je on pravi Prerok

ali naj drugega čakajo. Jezus je na to odgovoril s konkretno prakso in življenjem, z dejanji odrešenja, ki so se odvijale okrog njih. **Janez je sprejel to pričevanje in se vedno bolj potopil v temo** in meglo prehoda. Jezusu in njegovim učencem pa je bila ta smrt namig, da bodo morali iti po podobni poti in se spreobrniti.

Kratke

Ronke / Vsaka vas ima svoj glas

V sredo, 21. marca 2018, smo v auditoriju v Ronkah imeli večer ob dnevu pomladi v zvezi z deželnim projektom Naš prostor skozi čas. Organizirala sta ga društvo Jadro in krožek KRUT iz Trsta. Za pester program so poskrbeli učitelji osnovne šole Ljubka Šorli iz Romjana, TFS Stu ledi ter bizjaška folklorna skupina iz Turjaka. Sodelovali so še učenci nižje srednje šole iz Doberdoba in društvo Tržič. Predsednik društva Jadro Karlo Mucci je spregovoril o vsebini letošnjega društvenega glasila. Napovedovalka Tatjana Malalan je

z živahno besedo predstavila nastopajoče. Šolarji so zapeli pesmice veselo in sproščeno. Vodil jih je učitelj Dario Bertinazzi, na klavir jih je spremljala učiteljica Veronika Grassi.

Dolgoletna sodelavka TFS Stu ledi Franka Slavec je obogatila večer in navdušila številno občinstvo z živim prikazom domače slovenske narodne noše s Tržaškega in Goriškega. Najprej se je osredotočila na razstavljeno goriško nošo, ki sta jo pred leti nosila novoporočena Alenka Pahor in Luka Violin, prvi in edini par s Tržiškega oz. Goriškega, ki se je poročil na kraški ohceti. Imeli smo nato priložnost prisostvovati pravemu obredu oblačenja žensk na domovih. Gospa Franka je s spretno roko oblekla gospo Marijo Žerjal in tako vse očarala s pristno domačo ljudsko lepoto. Dan pomladi sta požlahtnila Župančičeva pesem Breza in hrast - pogovor med brezo in hrastom - ter odlomek iz idiličnega kmečkega sveta Župančičeve domovinske pesnitve Duma. Za spremeno besedo je poskrbela prof. Rudica Požar. Prof. Sabrina Peric pa je skrbno pripravila svoji dijakinji, da sta jasno in občuteno posredovali pesnikovo sporočilo. Zahvala gre Iliriji Crasnich in Alessiji Tivan, učenkama 3. razreda doberdobske srednje šole. Večer se je končal s temperamentnim nastopom bizjaške folklorne skupine in petjem otrok. / Karlo Mucci

Bl. p. Marko iz Aviana se vrača v Gorico

Na belo nedeljo, **8. aprila**, se bo Gorica na poseben način spomnila bl. Marka iz Aviana (1631-1699), pridigarja in čudodelnika, borca za krščansko Evropo, ki je v letih 1643-47 študiral v jezuitskem kolegiju v našem mestu. Ob 10. uri se ga bodo spomnili pri maši v cerkvi Srca Jezusovega, kjer bo tudi njegova relikvija in kjer bodo molili spokoren obred, kakršnega je on kot "razorožen prerok Božjega usmiljenja" (sic Wojtyła) širil po Evropi. Po maši bodo uradno poimenovali po p. Marku stopnišče med cerkvijo in središčem Stella Matutina; navzoč bo tudi župan Ziberna. Še isti dan ob 17.30 bo gledališka skupina iz kraja Azzano Decimo v Kulturnem domu ponudila mestu predstavo o življenju in delu Marka iz Aviana, ki jo je v zadnjem letu že odigrala v 13 različnih krajih naše dežele in Veneta: tudi iz nje bo razvidno, zakaj je prav, da se Gorica spominja tega velikega "apostola evropskih ljudstev". Vstop prost, toplo vabljeni!

Veliki teden pri sv. Ivanu v Gorici

Na **veliki četrtek** bo pri sv. Ivanu maša v spomin na zadnjo večerjo ob 20.30. Na **veliki petek** bo ob 16.30 spoved, ob 17.30 križev pot, ob 18. uri obredi velikega petka; ob 20.30 bo mestni križev pot od Travnika do gradu. Na **veliko soboto** bodo obredi ob 21. uri, maša za msgr. Cvetka Žbogarja. Na **Veliko noč** bo v stolnici tradicionalna maša, ki se je udeležuje tudi nadškof, ob 6.30; druge maše: ob 8. uri v Zavodu Sv. Družine, ob 10. uri pri sv. Ivanu.

Iz beleške goriškega nadškofa

Nadškof msgr. Carlo Roberto Maria Redaelli bo na veliki četrtek, **29. marca**, ob 10. uri v stolnici vodil krizmeno mašo ob somaševanju vseh škofijskih duhovnikov; ob 20. uri bo v isti cerkvi vodil mašo "in cena Domini". V petek, **30. marca**, bo ob 15. uri vodil križev pot v goriškem zaporu, ob 18. uri obrede velikega petka v stolnici, ob 20.30 mestni križev pot. V soboto, **31. marca**, bo ob 22. uri v stolnici pri bdenju. V nedeljo, **1. aprila**, bo ob 6.30 pri slovenski vstajenjski maši, ob 10.30 pa na Travniku.

Sveta Gora, 28. 3. 2004 – Ločnik, 28. 3. 2018

Očetu in mami
v spomin

Dragi tata Alfredo!
14. leto že mineva,
kar te je na tih no-
deljo Svetogorska kraljica po-
klicala k sebi. Zdi se mi tako
čudno, da te ni več, čeravno
si bil depresiven, ker si bil in-
valid, bi bil lahko še živel, saj
si bil vedno zdrav kot riba, a,
če samo malo pomislim, da

od lanskega poletja počiva
poleg tebe še tvoja ljubljena
žena Lojzka, ki si jo tako
močno ljubil in ona tebe, mi
je nepopisno, nelogično,
pravzaprav neverjetno. Dve
hudi smrti sem že morala
prestati zraven svoje tako
trde, neverjetno dolge dialize,
tatovo in mamino, a samo z

Božjo pomočjo
in pomočjo lju-
bljenih Mariji-
nih sester
skušam preboleti
kar dve praznini
in bolečini, kar v
mojem stanju ni
nikakor enostav-
no. Tata in ma-
ma, zdaj sta oba
v Božjem grobu,
združena za ved-
no, kot sta bila v
vajinem zakonskem življenju,
vedno zdrava in srečna. V on-
stranstvu Vama iz vsega srca
želim blagoslovljeno Veliko

noč in veselo ale-
lujo. Ljubi Bog naj
vama da večni
mir in pokoj in
večna luč naj va-
ma sveti in
počivajta v
Božjem miru.
Amen.
Za vedno vajina
ljubeča hčerka
Marina, ki vaju
zelo pogreša, naš
prijatelj Gigi, ki
mu tudi manjkata, in vajina
nečakinja Nevenka.

Ločnik, 28. 3. 2018
Marina Jerman

Kulinarična delavnica v Lokandi Devetak

Tudi šolarji so pripravili
velikonočne jedi

Vponedeljek, 12. marca 2018, je učence OŠ Vrh Sv. Mihaela čakalo prav prijetno presenečenje. Z učiteljicami so se namreč odpravili v priznana vaško Lokando Devetak. Tam je bila delavnica o pripravi velikonočnih jedi in drugih dobrot.

V kuhinji znamenite gostilne sta učence čakali in sprejeli prijazna kuharica Gabriella ter njena hčerka Tatjana. Učence sta najprej opozorili, da je v prostoru, kjer se pripravljajo jedi, najpomembnejša higiena, zato so si osnovnošolci nadel kuharske kape in predpasnike ter si umili roke.

Gospa Gabriella jim je nato razložila in pokazala, katere vrste kvasa uporablja pri peki kruha in drugih jedi. Poleg industrijskega sama goji tudi na-

ravni kvas. Vsak dan ga mora mešiti in mu dodajati moko. Učenci so bili najbolj začuden, ko jim je pokazala kvas, ki je star že 120 let. Mali kuharji so si končno lahko

vila iz moke, masla, sladkorja in korenja. Otroci so ga zvaljali, z modelčki oblikovali krožce, jih nadel z marmelado ter prepognili v obliko žepkov. Piškote so po-

zavihali rokave in se preizkusili v delu. Najprej so pripravili piškote. Testo je gospodinja že prej pripra-

ložili na pladnje, gospa Gabriella pa jih je nato dala v peč. Cilj delavnice je bil tudi spoznati

tradicionalne velikonočne jedi. Zato so učenci s kuharicama pripravili velikonočne menihe in ptičke. Testo je tudi tokrat gospa Gabriella že vnaprej pripravila, otroci pa so se za menihe naučili plesti kito ter nanj položili prazno jajčno lupino. Gospa Tatjana pa jim je pomagala pri pripravi in oblikovanju ptičkov. A kuharskih preizkušenj še ni bilo konec. Iz mešanice ajdove in bele moke so pripravili še "grisine". Nazadnje pa je male sladkosnedneže čakalo še pravo presenečenje.

Vse, kar so v tem pestrem jutru pripravili, sta gostiteljici naložili na pladnje in učenci so se v šolo vrnili z vsemi jedmi, ki so jih sami pripravili. Osnovnošolci so poleg dobrot z delavnice odnesli tudi veliko novih in zanimivih izkušenj in znanj. Vide-li so, kako poteka delo v kuhinji gostilne, "rokovali" so s testom in kuharskimi pripomočki. To jim je bilo še najbolj všeč. Naučili so se veliko novih stvari in ob tem zelo uživali.

Nazadnje so se pa še res lepo zahvalili kuharicama Gabrielli in Tatjani za njuno prijaznost, potrpežljivost in gostoljubnost ter da sta jim omogočili izvedbo delavnice.

Kulturni dom Gorica / Komigo

Z ljubiteljsko ustvarjalnostjo
obarvan večer

Trijezični festival *Komigo*, v organizaciji goriškega Kulturnega doma in kulturne zadruge Maja iz Gorice ter ob sodelovanju kopice drugih slovenskih in italijanskih ustanov, je v sredo, 14. marca 2018, pod naslovom *Odkrivajmo talente* prepustil veliki oder Kulturnega doma v Gorici mladim ustvarjalcem z Goriškega. Uvodne note je v raperskem ritmu v slovenskem in italijanskem jeziku zapel Sebastiano Zamaro, dijak tretjega klasičnega liceja Primož Trubar iz Gorice, ki ga ta glasbena zvrst že kar nekaj let privlačuje, tako da je še sam začel skladati pesmi. S svojo izvedbo in z vsebinsko sporočilnostjo pesmi je že navdušil dijake na nedavni prireditvi naših višjih šol iz Gorice ob dnevu slovenske kulture. Tudi tokrat so mu poslušalci prisrčno zaploskali in mu s tem zaželeli še veliko zadoščenj ob glasbenih navdihih. Trije njegovi sošolci, Danijel Bukovec, Jan Devetak in Alex Faganel, pa so avtorji dveh zanimivih kratkometražnih filmov, *Sounds (Zvoki)* in *Clouds (Oblaki)*, ki sta jim prinesla kar nekaj nagrad na vsedržavni - slovenski in italijanski ravni. Skrbno in iz-

virno zamišljena in posneta črno-bela filma z zanimivo tematiko odražata nezanimljivo filmsko žilico treh mladih, ki so dobro usvojili pridobljene napotke o snemalnih postopkih in jih s pridom uporabljajo, saj jim je filmska umetnost sredstvo za izpovedovanje osebnih razmišljanj in občutkov. Tudi filmski tercet, ki je napovedal še en nov kratkometražni film, ki bo zaokrožil izpovedno trilogijo, je doživel toplo ploskanje občinstva. S tem so gledalci izrazili svoje odobravanje dela mladih filmskih zanesenjakov.

Večer, namenjen ustvarjalni ljubiteljski umetnosti, se je končal z "nagradno predstavo", nastopom gledališke skupine Kulturnega društva iz Sovodenj, ki je po dolgih letih premora v prejšnji sezoni spet obudilo gledališko dejavnost v domači vasi. Pod mentorstvom in v režiji Kristine Di Dio so na oder krstno postavili njen tekst *Avrelija se vrača* s podnaslovom

Absurdna tragedija,

ki želi biti komedija.

Z njo so se udeležili lanskega Zamejskega festivala amaterskih dramskih skupin v Mavhinhah.

Srčika dogajanja te komedije, ovite v "črn humor", naj bi bila družinska skrivnost. Pokojna žena Avrelija se sprva prikazuje le možu Hermanu in njunima otrokoma, nepričakovano pa se udeleži tudi slavnostne večerje ob moževi dvajseti obletnici poroke z drugo ženo Cecilijo in vnese nemir med družinske člane. Avtorica je v besedilo

bi bili kos bremenom, ki jim jih nalaga mestoma ne povsem jasno – še posebno v prehodih med prizori - napisan tekst, čeprav so v nastop gotovo vložili veliko navdušenja. Žal se tudi niso mogli ali znali otresti tiste nadležne nesproščenosti, ki se navadno trdživo drži gledaliških začetnikov, pa tudi ne zmeraj upravičene živčnosti, s katero so nekateri izmed njih obarvali predstavljene like. Gotovo so se vsi potrudili in hvalevredno je že to, da so se sploh lotili gledališkega dela. Če bodo z vztrajnostjo še naprej gojili veselje do gledališča, ki je sicer zelo zahtevna umetnost in nastaj-

Gledališka skupina KD Sovodnje

"vmesila" kar nekaj sestavin, a žal se tudi zaradi te prenatrpanosti nekam izgubi vodilna nit. Nastopajoči, Ksaverija Plesničar, Alida Passon, Anja Petrovčič, Peter Figelj, Noemi Cristiani, Saša Klanjšček, Jožef Pipan, Erik Figelj in Patrizia Batistič, v glavnem gledališki debutanti, so se trudili, da

vlja kar precej tudi uprizoritvenih pasti (!), uspeh ne bo izostal. Kakorkoli že, občinstvo v veliki dvorani Kulturnega doma je sovođenjskim igralcem namenilo spodbudno ploskanje, igralkam pa so na poklonu cvetje izročili mladi filmarji.

IK

KATOLIŠKA KNJIGARNA v sodelovanju z
Goriško Mohorjevo družbo vabi na kavo s knjigo

Sodelavci Raziskovalne postaje ZRC SAZU Nova Gorica bodo predstavili

IZVESTJE ŠT. 14

ki je posvečeno goriškemu polihistorju ŠTEFANU KOCIANČIČU ob 200. obletnici rojstva

v četrtek, 5. aprila 2018, ob 10. uri
v prostorih knjižarne na Travniku 25 v Gorici

Pod
pokroviteljstvom

JAK
JAVNA
AGENCIJA ZA
KNJIGO RS

Kavo bo
ponudilo podjetje

PrimoRoma
CASA PER ROMA
TRUSTE

Srečanje pod lipami / Gost dr. Renato Podbersič

Zanimiv večer o judovski skupnosti na Goriškem

V četrtek, 22. marca 2018, je v mali dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž potekal zanimiv večer o zgodovini Judov na Goriškem. Gost večera je bil dr. Renato Podbersič, ki je predstavil svojo monografijo *Jeruzalem ob Soči*, v kateri opisuje zgodovino in sledi, ki jih je ta skupnost pustila v naših krajih. Z avtorjem se je pogovarjal raziskovalec in zgodovinar dr. Egon Pelikan. Srečanje pod lipami, ki sta ga priredila KC Lojze Bratuž in Krožek Anton Gregorčič, so glasbeno popestrili s tradicionalnimi skladbami iz judovske kulturne dediščine člani Mladinskega zbora Šempeter - Vrtojba, ki ga vodi Mojca Maver Podbersič. Zbor, solistka in instrumentalna spremljava so si zaslužili navdušen aplavz občinstva.

Dr. Renato Podbersič je v uvodnih besedah obrazložil naslov knjige in zakaj to zanimanje za judovstvo. Povedal je, da judovska skupnost v Gorici ni bila nikoli številna (največ okoli 300 članov sredi 19. stoletja), a so jo vseeno takrat poimenovali "Jeruzalem ob Soči" zaradi izrednega pomena, ki ga je imela v mestu na ekonomskem, upravnem in socialnem področju. Naslov si je avtor sposodil, kot pravi, z istoimenske razstave, ki je v sinagogi v Gorici. V Gorici ni več judovske skupnosti od leta 1969, a sinagoga še vedno deluje kot kraj srečanj, prireditev in kot kulturni objekt. Avtor je mimogrede omenil, da ga mnogi sprašujejo, ali je judovskega porekla, ker se rad ukvarja s temi temami, a je za daleč nazaj ugotovil, da v rodovini ni bilo nobenega Juda. Podbersič

potrjuje krščansko stališče, ki ga je podprl papež Janez Pavel II., ko je izjavil, da je v vsakem kristjanu delček judovstva. Kristjani so bili

je judovsko skupnost od prelomnega leta 1867, ko je bila sprejeta avstrijska ustava, ki je Jude prvič izenačila z ostalimi prebivalci

v bistvu v prvih petdesetih letih po Kristusu judovska sekta in bila je velika debata, ali je sploh možno biti kristjan, če nisi Jud. Judovstvo je najstarejša monoteistična religija, iz katere izhaja tudi krščanstvo, in to privlači zgodovinarja. Avtor je hotel tudi dopolniti, kar so že napisali o tej skupnosti. O goriški judovski skupnosti je bilo veliko napisane v Italiji, a izpustili so vire iz arhivov v Ljubljani, Beogradu in tudi Jeruzalemu.

Knjiga je dopolnjena in predelana doktorska disertacija, ki jo je avtor zagovarjal pod vodstvom dr. Egon Pelikana, enega od največjih slovenskih strokovnjakov antisemitizma. Pri izdaji knjige sta sodelovala tudi Judovski kulturni center v Mariboru, ki je v bistvu središče poučevanja judovstva v Sloveniji, in Goriška Mohorjeva družba. Knjiga opisuje

monarhije, do današnjih dni, ko v bistvu judovske skupnosti na Goriškem ni več. Skupnost je bila pred leti priključena tržaški, ki ostaja zdaj edina v deželi in naj-

večja v okolici.

Dr. Egon Pelikan je v nadaljevanju povedal, da ta knjiga pripoveduje zgodbo, ki je šla mimo nas, oz. zapolnjuje praznino, ki je nastala ne samo v naši zavesti, ampak tudi v slovenski historiografiji. Na slovenskem ozemlju Jude niso igrali tako pomembne gospodarske in politične vloge, vsaj ne v taki meri, da bi vplivali na kulturo, kot se je na primer zgodilo na Dunaju. Zato, pravi raziskovalec, imamo v Sloveniji obliko antisemitizma, ne da bi ljudje Jude pravzaprav poznali, to se pravi le po stereotipih. "Knjiga je razdeljena na več poglavij in vsako spremlja določeno kronološko obdobje in je metodološko dobro zastavljena. Pri tem je Podbersič uporabljal evropsko in slovensko znanstveno literaturo ter črpal iz široke palete virov iz več državnih arhivov. To delo je pomemben prispevek k poznavanju preteklosti tega prostora", je dejal Pelikan. Med drugim je opozoril, kako je delo pomembno in kateri je smisel zgodovinopisja. Mlade generacije niso doživle grozote vojne in zaradi tega se večkrat zgodovina ponavlja. Knjige, kot je ta, pomagajo prav k temu, da teh grozot ne pozabimo, in še predvsem, da jih človek ne ponovi.

MČ

grafica goriziana
tiskarna

Ulica Gregorčič, 18 • Gorica • tel. 0481 22116 • fax 0481 22079
E-mail: info@graficagoriziana.com • www.graficagoriziana.com

PROIZVODNJA
IN INŠTALACIJA
KLEPARSTVA

Kleparstvo Mario Mucci & c.
Ul. Anton Gregorčič 20/2 - Gorica
Tel. 0481.21818 - faks 0481.524657
info@muccilattonerie.com
www.muccilattonerie.com

TISKARNA
budin
od leta 1935
oblikovanje in tisk
34170 Gorica - Ul. Gregorčič, 23 - Tel. 0481 522 907
e-mail: info@tipografibudin.it
Tipografija Budin

RESTAVRACIJA
IN PRENOČIŠČE

Vogrič

vošči blagoslovljeno
Veliko noč!

Števerjan - Klanec 23
0481 884095

IL BOTTONE
Sošol Nadija

Kupuj v središču Gorice!
IZBIRA IN KAKOVOST BREZ PRIMERE

Želi vesele praznike!

Travnik 26
Tel. 0481.33587

Obvestila

Svet slovenskih organizacij obvešča, da bo v velikem tednu urad v Gorici zaprt od srede, 28. marca, do petka, 30. marca. Goriški urad bo spet odprt za javnost v torek, 3. aprila.

Med velikonočnimi prazniki bo v Vipavskem Križu zanimiva razstava pirhov z različnih koncev Slovenije, Evrope, Rusije in Južne Amerike. Razstavo pirhov bodo dopolnjevale umetnine, ki se nanašajo na postni čas in Veliko noč. Razstava bo od prta do 8. aprila 2018 vsak dan med 15. in 20. uro. Za ogled izven urnika pokličite gospo Lojzko Paljk (+386 051 238 038).

Občina Sovodnje ob Soči obvešča prebivalstvo, da je treba skladno z D. Z. 11/2015, spremenjenim z D. Z. 03/2018 za črpanje površinske vode s fiksno nameščenimi napravami, v skladu s 40. Čl. D. Z. 11/2015, pridobiti integralno dovoljenje na podlagi predložitve ustreznega zahtevka Občini najkasneje do 31.12.2018. Zahtevku je treba priložiti shemo naprave, ki navaja preboj, potek cevi, točke porabe in količino izčrpane vode. Za dodatne informacije se lahko obrnete na tehnični urad občine.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško prireja letovanje v Termah Olimia od 22. do 27. aprila. Udeleženci naj se čimprej do 2. aprila prijavijo na tel. št. 0481 884156 ali 3286360744 (Andrej Faganel).

Romanje v Medjugorje bo od 11. do 14. maja 2018. Vpis in spored lahko dobite: za Goriško pri g. Darku (tel. 0481 32121 ali 370 3201305), za Tržaško pri g. Jožetu Markuži v Zgoniku (tel. 040 229166) in za Slovenijo pri gospe Ani v Novi Gorici (tel. 00386 5 3022503).

"Male oglase" najdete na našem portalu www.noviglas.eu.

Darovi

Ob 14. obletnici smrti dragega **tata**

Alfreda daruje hčerka Marina 100 evrov za Kulturni center Lojze Bratuž, 100 evrov za Sv. Goro in 100 evrov za Novi glas.

Voščila

Društvo goriških upokojencev želi članom vesele velikonočne praznike.

Sožalje

Ob odhodu v večnost **drage none Antonije, Tončke**, sočustvujemo s kolegico Katjo Ferletič in izrekamo njej in domačim iskreno sožalje vsi pri Novem glasu.

RADIO SPAZIO

Vrata proti vzhodu
(od 30. 3. 2018 do 5. 4. 2018)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz; na internetu www.radiospazio103.it. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan od 20.00 do 21.00. Spored:

Petek, 30. marca (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: posnetki z naših kulturnih prireditev - Glasba iz studia 2.

Sobota, 31. marca (vodi Ezio Gosgnach): Okno v Benečijo: oddaja v benečanskem, terskem, rezjanskem in zilijskem narečju.

Nedelja, 1. aprila: ponovitev oddaje Okno v Benečijo.

Ponedeljek, 2. aprila (v studiu Ilaria Bergnach in Carlotta Nanut): Prazne buče močno donijo.

Torek, 3. aprila (v studiu Matjaž Pintar): Utrinki v našem prostoru - Glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 4. aprila (v studiu Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: Prebrisani vrabec. - Izbor melodij.

Četrtek, 5. aprila (v studiu Andrej Bavcon): Četrtkov večer z glasbo - Zanimivosti, obvestila in humor.

Ložanda
"Deveta" 1870
Ložanda Devetak želi vsem strankam in prijateljem vesele velikonočne praznike!
Vrh Sv. Mihaela
Tel. 0481.882488
info@devetak.com
www.devetak.com

JESTVINE PETER POVŠIČ
Maxi FAMILY
tel. 0481.21193
Ulica Trieste, 261 • GORICA

Aluminijaste zasteklitve in kovaški izdelki
Tabaj Barbara & C.
ŠTANDREŽ - GORICA
Ul. A. Gregorčič, 24
tel. 0481.21514, faks 0481.21987
barbara@tabaj.191.it

IL BOTTONE
Sošol Nadija
Kupuj v središču Gorice!
IZBIRA IN KAKOVOST BREZ PRIMERE
Želi vesele praznike!
Travnik 26
Tel. 0481.33587

ŠULIGOJ
Gorica - ulica Carducci, 49
Tel. 0039.0481.535657 - www.suligoj.com
Vošči vesele praznike
Engelsrufer

PRODAJA IN POPRAVILA KOLES
E. ČUK
GORICA - Trg Cavour 9
Tel. 0481 535019

Gostilna Al Ponte del Galvario
Ul. Vallone delle Acque 2
loc. Groina - Gorica
tel. 0481 534428
Kmetija Graunar David
loc. Scedina 26 - Števerjan
tel./faks 0481 884115

GORICA Drevored
XX. septembra, 134
Tel. 0481.82117
Faks 0481.548864

Gostilna «FRANC»
Domača kuhinja
Zaprto ob nedeljah in ponedeljkih
SOVODNJE OB SOCI (GO)
Prvomajska 86, tel. (0481) 882038

Trst / Galerija Rettori Tribbio

Zanimiva razstava Lojzeta Spacala

Galerija Rettori Tribbio v Trstu, ki stoji ob starem mestnem jedru, na Trgu Piazza Vecchia 6, in je izredno uveljavljena in zelo dejavna, je od 10. do 23. marca posvetila posebno bogato razstavo Lojzetu Spacalu. Slikarja, ki se je v prejšnjem stoletju uveljavil v najrazličnejših umetniških krogih in ga še vedno izredno cenijo po celem svetu, ni treba posebno predstavljati. Naj le spomnimo, da se je naš rojak rodil v Trstu 15. junija 1907 in imel dokaj zahtevni otroštvo in mladost, saj je že zgodaj (pri štirih letih) ostal sirota po očetu, zato se je moral že kot desetletni otrok lotiti najrazličnejših poklicev. Leta 1930 so ga zaradi delovanja kot zaveden Slovenec fašistične oblasti aretirale in je moral nekaj let preživeti v izgnanstvu oziroma konfiniral so ga v Accetturo pri Materi (v Bazilikati). Tu je spoznal, da ga umetnost privlači, začel je risati in ukvarjal se je tudi s fotografijo. Kot privatist je leta 1934 maturiral na umetnostnem liceju v Benetkah, nato je slikarstvo in grafiko študiral na Akademiji Brera v Milanu in Umetniškem inštitutu za dekorativno umetnost v Monzi, tedaj je poučeval risanje (najprej v Rimu, nato tudi v Trstu). Umetniško uveljavitev je "uradno" začel v Trstu leta 1937 na skupinski razstavi (leta 1940 pa s samostojno razstavo v rojstnem mestu v galeriji Jerco). Mednarodni uspeh se je začel od leta 1944 po razstavi v *Galleria il Milione* v Milanu, kjer mu je izredno naklonjena kritika odprla pot do mnogih drugih odmevnih razstav po celem svetu. Večkrat je sodeloval na Beneškem bienalu, kjer so mu leta 1958 na XXIX. Bienalu pode-

lili nagrado *Gran Premio Internazionale* za grafiko. V svojem ustvarjalnem življenju je prejel še mnogo nagrad in priznanj, naj omenimo le nagrado leta 1955 *Citta' di Roma* na VII. Rimskem Quadriennalu in *Prešernovo nagrado* iz leta 1974 (kot zanimivost: leta 1977 tudi nagrado

Tržaške občine *San Giusto d'Oro*). Spacal je poznan kot grafik, a ustvarjal je tudi freske, mozaike, tapisrije, izredno uspešno je opremljal ladje (npr. čezocanko "Leonardo da Vinci"). Skozi celo življenje se je posvečal umetnosti in še posebno iskanju posebnega grafičnega izražanja, ogromno je eksperimental in je z materiali, ki so bili takrat na razpolago, skušal ustvarjati posebne kompozicije in barvne grafične zanimivosti. Izredno je bil navezan na Kras. Leta 1988 so v

Štanjelu odprli Galerijo s stalno razstavo njegovih del. Umrl je v Trstu 6. maja 2000, pokopan pa je v Škrbini na Krasu. Danes najbolj poznamo njegove izrazite grafike, ki jih prepoznavamo na prvi pogled.

V galeriji Rettori Tribbio so razstavljene grafike (xilografije), ki jih je Spacal ustvarjal v petdesetih letih prejšnjega stoletja (večina zaobjema obdobje med leti 1950 do 1960, nekatere pa so tudi iz štiridesetih let). Na stenah visi 33 del, med njimi sta tudi ena podpisana šablona, ki jo je umetnik uporabljal za tisk nekaterih svojih grafik (za ozadje z zaželenim barvnim učinkom na sliki) in ena pastelna risba. Večina razstavljenih del izhaja iz osebne Spacalove delavnice, ko je grafike tiskal sam s svojo ročno stiskalnico. Zanimivo je, da je med svojim eksperimentiranjem večkrat zamenjal barvo na šablono (torej ni rečeno, da so vse grafike s istimi matricami enake med sabo). Zanimiv pa je tudi pogled v mapo, v kateri so razstavljene nekoliko "novejše" grafike (iz sedemdesetih in osemdesetih let, ko je svoja dela tiskal v tiskarnah). Spacal je najprej tiskal (lesoreze in linoreze) v črno-beli tehniki, v petdesetih letih je začel uporabljati barve za svoje grafike in presenetljivo je, kako so te po toliko letih (več kot sedemdeset let) še žive in sveže. Izjemno prijazni upravitelj galerije Rettori Tribbio Fabio Zorzet nam je razložil, da približno vsaki dve leti postavljajo razstavo s Spacalovimi deli, a da iščejo take umetnine, ki so morda nekoliko manj poznane oziroma jih na razstavah ne vidimo prepogosto. Z dobrimi stiki z najrazličnejšimi poznavalci in zbiralci jim uspe, da postavijo vedno zanimive razstave. Take razstave imajo vedno odličen uspeh, prav tako ostaja tudi zanimanje za enkratnega umetnika vedno živo. Razstava je prodajnega značaja, opazna je razlika v cenah med starejšimi in novejšimi deli, očitno pa je, da je umetnik še vedno zelo cenjen in upoštevan. Lepo je, ko si lahko v samem mestnem središču Trsta ogledamo zanimivo likovno razstavo rojaka, ki ga marsikdo ceni.

Mitja Petaros

Tržaško knjižno središče

Predstavitev zbirke Brune Dorbolo'

V organizaciji Tržaškega knjižnega središča in Kulturnega društva Ivan Trinko so v četrtek, 15. marca 2018, zvečer predstavili knjigo, v kateri je zbrana literarna ustvarjalnost Brune Dorbolo'. Publikacija nosi naslov Tala je naša zemlja an mi smo nje snuovi.

Bruna Dorbolo' je bila med ustanovnimi člani Zveze slovenskih žensk iz Benečije in je bila za obdobje štirih desetletij njena predsednica. Omenjena zveza je nastala z namenom, da bi si ob uveljavljanju pravic žensk v družbi prizadevali in skrbeli tudi za uveljavljanje pravic enakopravnosti slovenskega jezika in kulture v Benečiji. Bruna Dorbolo' je v Benečiji odigrala pomembno vlogo tudi kot upraviteljica, saj je trideset let, vse do leta 2009, delovala v občinski upravi Občine Špeter kot svetovalka, odbornica in nazadnje še kot županja.

Foto damj@n

Tržaško srečanje je uvedla in vodila gospa Iole Namor, ki je posebej poudarila odličnosti Brune Dorbolo', predvsem v obdobju sprejetja zaščitnega zakona, ko je speljala postopek uveljavitve špeterske šole kot državne dvojezične šole. Bruna Dorbolo' se je zavedala, da bi brez pisnega izročila lahko beneški jezik zamrl. To je bil povod, da se je lotila pisanja in literarnega ustvarjanja v narečju. Pri društvu Ivan Trinko se je tako rodila zamisel, da bi ob njeni 70-letnici izdali posebno publikacijo, ki bi vsebovala prozo, poezijo in dramska besedila. Publikacija je razdeljena na tri poglavja. V prvem poglavju, ki nosi naslov Z jezika do srca, je objavljeno njeno literarno delo. Drugi del obsega pet dramskih besedil. Tretje poglavje pa vsebuje izbor člankov, ki jih je Bruna Dorbolo' pisala za časopis Novi Matajur od leta 1980 do leta 2000. Po besedah gospe Iole Namor so objavljeni časopisni članki izredno zanimivi zaradi avtoričinih razmišljanj o zgodovini v Benečiji. Posebnost je v tem, da je Dorbolojeva v člankih obravnavala vsakodnevno dogajanje v benečanskem narečju. Jole Namor je povedala, da je bila Bruna Dorbolo', ki se je poslovila lansko leto, seznanjena z nastajanjem te publikacije. Na večeru je bil prisoten tudi urednik Mihael Obit, ki je predstavil esej Angela Florama z naslovom Balkan. Zapiski za žensko zgodbo. Obit je povedal, da je publikacija izšla v sklopu novega projekta, ki ga izvaja društvo Ivan Trinko v sklopu festivala Postaja Topolove. Projekt nosi naslov Taput, ki v beneškem narečju pomeni topol. / Marko Manin

DROBCI DOMAČE ZGODOVINE (11)

Dimitri Tabaj

Plemiška rodbina Marenzi (3)

Časnikar Edinosti nadaljuje slikovit opis pogreba barona Marenzija. Pogrebni sprevod je z dvorca v Odolini krenil proti farni cerkvi, nato na pokopališče v Brezovici, kjer so že počivali njegovi predniki: "Da je ljudstvo visoko cenilo rajncega barona, pokazalo je na njegovega pogreba dan. Zbralo se ga je v nebrojnem številu v Odolini. Pri odolenskem mostu je čakala z vrlim svojim učiteljem šolska mladina, žendarmarija in druge odlične osebe. Dolgi sprevod se je vil skozi Bač, Materijo, Rožice v farno cerkev. V farni cerkvi je prečastiti g. Ivan Narobe, župnik rodiški, v krepkih, kratkih besedah naslikal zasluge in kreposti rajncega, in iz-

vrstno vmes vplel, kaj nas uči rakev, v kateri leži nepozabljivi baron Marenzi. Pri tej priliki nisi videl suhega očesa od hrabrega žendarma do stare ženice. Potem smo ga spremili do novega bivališča, kjer bo čakal vstajenja od mrtvih. Mi mu kličemo z žalostnim srcem: Lahka bodi ti zemljica!" Na njegovem nagrobniku piše, samo v slovenščini: "Po dolgem in delavnem življenju mirno naj tukaj počiva v Bogu baron Jožef Marenzi - grajščak iz Odoline - vitez Franc-Jožef. reda".

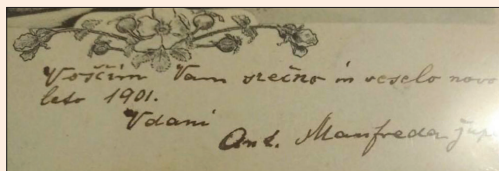
Na istem pokopališču počiva tudi učiteljica, baronica Ljudmila Marenzi rojena Debenjak (1896-1990) iz Odoline, ki je znana po tem, da je v času fašističnega terorja učila otroke na Artvizah in v Materiji slovensko, dokler je niso italijanske oblasti zamenjale z učiteljicami z italijan-

skega juga. Po vojni je spet poučevala na Artvižah, v Materiji, Brezovici in Rodiku. Njen sin Ferdinand (1920-1963), človek visokih ljudskih in domoljubnih vrednot - velik ljubitelj Krasa - je postal v celj Jugoslaviji priznan inženir gozdarstva. Nekateri člani rodbine Marenzi so znani tudi kot odlični vojaki. Grof Franc Anton Marenzi (1805-1886), rojen v palači Marenzi v Trstu, sin tržaškega glavarja Kajetana Janeza Marenzija, se je kot polkovnik udeležil bojev proti italijanskim iredentistom - bil je junak v bitki pri Novari -, nekaj časa je bil tudi guverner mesta Bergamo. Pod njegovim poveljstvom so zgradili nabrežinski vodovod in tako imenovani "Zeleni most" v Trstu. Leta 1849 je postal general, leta 1859 pa vojaški poveljnik mesta Ljubljana in feldmaršallajtnant (podmaršal, drugi naj-

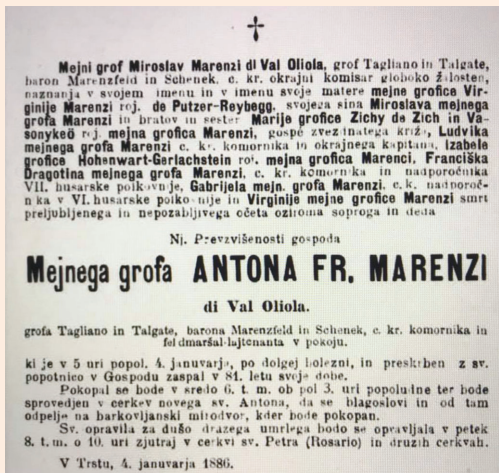
viši čin). Istega leta se je spet udeležil bitk proti Italijanom pri Magenti in Solferinu, o katerih nam je pustil veliko število zapisov. Leta 1864 mu je cesar Franc Jožef I. podelil naslov "Markgraf von Val Oliola" v spomin na naslov, ki ga je leta 1024 svetorimski cesar Konrad Salijec podelil nekemu Marenzijevevemu predniku. Bil je tudi priznan geolog in astronom; raziskoval je ognjenike in potrese, štejejo ga za enega prvih krasoslovcev. Bil je član Avstrijske akademije znanosti, veliko je potoval in raziskoval je tudi Ande. Imel je štiri sinove in tri hčere - Izabela je bila soproga sina grofa Hohenwartha, voditelja parlamentarne večine v državnem zboru. Grof Franc Anton je umrl v Marenzijevi palači v Trstu 4. januarja 1886. O njegovi smrti je poročala tudi tržaška Edinost 6. januarja 1886 in med drugim napisala, da je bil pokojnik "dobro znan med Slovenci, ker je imel več sorodnikov v Senožečah, v Razdrtim in v Istri, saj rodbina Marenzi je ena najstarejših plemenitih rodbin Primorskega in ena najstarejših plemenitih patricijskih rodbin tržaških [...], rajniki je bil pobožen gospod [...], vojskoval se je v Italiji pod nepozabljivim Radetzkyjem". Nadaljuje Edinost z zelo zanimivo - še

Marenzijeva palača v Trstu. Zgradil jo je tržaški škof, baron Anton Marenzi leta 1650. Tukaj je nastal znameniti primer slovenske plemiške korespondence v 17. stoletju. Podmaršal grof Franc Anton Marenzi se je tukaj rodil in umrl.

Župan Idriškega Antona Manfreda vožnje srečno novo leto 1901 grofu Miroslavu Marenziju (lastnik slike Marko Mohorčič)

Grof Miroslav Marenzi naznanja smrt grofa Franca Antona Marenzija (Edinost, 6. januarja 1886)

Grob baronice Ljudmile Marenzi, učiteljice, ki je v času italijanske okupacije na skrivaj učila otroke slovensko na Artvizah in v Materiji

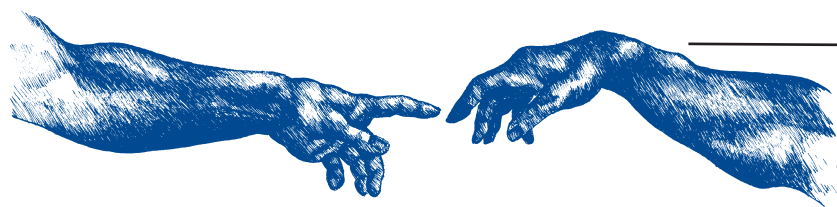

Podmaršal (oz. feldmaršallajtnant) grof Franc Anton Marenzi (1805-1886), junak v vojnah proti italijanskim iredentistom pod poveljstvom feldmaršala Radetzkyja. Bil je tudi priznan znanstvenik, geolog in astronom

posebej za nas Slovence - anekdoto o tistih Slovencih oz. Slovanih, ki izdajajo svoj narod in se imajo za Italijane: "[...] potomci vseh starih tržaških plemenitih rodbin ne poznajo tistega tržaškega "patricijizma", katerega uče Raskovič, Vidakovič in drugi enaki 'iči', ki hočejo Slovence iz Trsta preganjati [...]. Tudi rajniki grof Marenzi je rad imel okoličana in je v njem spoznaval starega Tržičana. [...] Sijajen pogreb rajncega bode danes popoldne ob 2 in 3/4 uri in ker je rajniki želel, da njegovi posvetni ostanki bodo pokopani v okolici, zato se prepelje njegova rakev na Barkovljansko pokopališče".

Starejši sin Jožef Ludvik (Trst, 1853-1935), nosilec Leopoldovega reda in reda sv. Stanislava, je bil vodja sekcije in direktor pisarne gosposke zbornice (Herenhaus) dunajskega državnega zbora, medtem ko sta bila sinova Franc Karel (1859-1940) in Gabrijel Franc (1861-1934), oba rojena v Ljubljani, vojaka in generala, udeleženca prve svetovne vojne; general Gabrijel Franc Marenzi je bil odklikovan z Vojaškim Redom Marije Terzije.

/ konec

BODI
ČLOVEK!

Stražar pravi: "Prišlo bo jutro, četudi je noč!" (Iz 21,12)

Sinoda o mladih

Bog in vera mladih

Ob letošnji sinodi mladih velja ponovno razmisliti nekaj zadev, četudi smo o temi v naši prilogi pred časom že obširno razpravljali. Lansko leto je izšla raziskava inštituta "Giuseppe Toniolo", ki deluje pod okriljem milanske katoliške univerze Jezusovega Srca, ki sem si jo tudi sam nabavil in preletel. Potem so seveda mladi tudi izpolnjevali tisti spletni vprašalnik, a mislim, da rezultati niso kaj precej drugačni, nazadnje pa smo potrditve dobili tudi zdaj, ko je bilo 300 mladih pri papežu. Opiranje na razne sociološke in podobne raziskave je sicer do neke mere dobro, po drugi strani pa daje misliti, da položaja "na terenu" ne poznamo, kar je v cerkvenem vidiku skrb vzbujajoče. Če bi namreč vprašali, recimo, dijake naše vipavske gimnazije, bi rezultati namreč ne bili drugačni od tistih v teh študijah in raziskavah. V raziskavi je seveda nekaj spodbudnih nekaj spodbudnih reči, vendar pa dobimo le še eno potrditve, da so današnji mladostniki in mladi praktično "homologirani" s prevladujočo miselnostjo v današnjem svetu, ki je tudi edina. Če bi slučajno namreč mislili drugače, se zgodi tisto, kar je pokojni Žarko Petan dal za naslov svoji knjigi aforizmov: Kdor išče, ga najdejo! Tako tudi intervjuvani mladi govorijo o raznih "svobodah", "spoštovanju", "dialogu", o veri, ki je osebna in ne dogmatična. Zagotovo niso le italijanski mladi, temveč tudi drugi, tudi naši, za vero, ki je "pluralistična" in "inkluzivna", torej takšna, ki vsesplošno sprejema. Ali ne govori isto tudi politično in vsesplošno korektni jezik, ki še zdaleč ni navzoč le v medijih, temveč ga srečamo že domala na vsakem koraku? Seveda so te zadeve pobrali tudi iz medijev, a je poudarek na tudi, saj so zadeve slišali zagotovo

še doma, v šoli, morda pa celo v cerkvi. Vsekakor lahko rečemo, da svet določene zadeve ponuja, ljudje pa jih danes povečini nekritično sprejemamo – mladi seveda niso nikakršna izjema. Lahko preskočimo številne čudovite in lepe besede o drugih religijah, kjer se zdi, da so sosedove hruške slajše od tistih z domačega vrta, da pogledamo še to, kakšne vere si želijo italijanski mladi v raziskavi. Nekdo piše, da si želi takšne vere, ki bi bila: "osovobojena stiskajočega smisla za lastni greh, ki bi imela bolj neposreden odnos z Bogom in z manjšo navzočnostjo posrednikov, vero, ki bi bila vesela in 'raznobarvna', kakor je hinduizem". Nekdo drugi pravi: "Vera, ki si jo mladi želijo, je vključujoča, miroljubna, strpna do različnih, pa tudi enostavna, brez odvečnih okostenelosti in okraskov". Morda koga te zadeve ne skrbijo, mene kot duhovnika in vzgojitelja pa zelo skrbijo. Te stvari so zastrašujoče, sploh če pomislimo, da gre, vsaj teoretično, za katoliške mlade. Kakšna pa je potemtakem, pa ne le pri naših mladih, ker nekoliko starejši od njih marsikdaj niso boljši, razlika od pogleda kakega nevernega, agnostika, pripadnika new age, next age, prostozidarja ali kogarkoli drugega? Zakaj sem rekel, da nekoliko starejši niso nič boljši? Ker so sinodo pripravljali številni zanimivi liki, kot npr. Maria Elena Boschi, če povemo le eno takšno znano ime. Svetost kot cilj? Čeprav je tudi zadnji vesoljni cerkveni zbor, 2. vatikanski,

to ponovno poudaril, tega tukaj ne najdemo, ker je očitno passe'. No, to napako so zdaj vsaj videli nekateri od tistih 300, pa se je našla v tem zadnjem poročilu, a vprašanje, ali svetost zares privlači, ker je zahtevna... Pa tudi nekaj drugega je izredno zanimivo – veliko je govora o oddaljenih mladih, ki jih je treba spet pridobiti, kar je seveda tudi prav, pa se, po drugi strani,

mladimi, med "progresisti" in "konservativci", kar kliče na neke zadeve izpred petdeset in več let. Lahko se motim, a bi nas bilo več takšnih, ki mislimo, da se bo ta čas neke tekoče, fluidne, inkluzivne in še ne vem kakšne miselnosti in vere nehal, pa da imajo sploh mnogi mladi vsega tega že dovolj. Mnogi mladi že potrjujejo, da neka "šibka" ponudba ne pelje nikamor, da

Diagnostična slika vere mladih je slika današnjega sveta. Prihodnost ni v šibkosti, fluidnosti, obarvanosti ali inkluzivnosti, temveč v tistem močnem predlogu, ki mu zob časa ne pride do živega.

nič ne govori o tistih, ki so "blizu", ki torej nimajo težav s sprejemanjem katoliških verskih resnic in morale, imajo molitveno in zakramentalno ter duhovno življenje. Tudi takšni obstajajo, kar so k sreči v Rimu upoštevali, vendar pa se spet zdi, da je prišlo do polariziranja med takšnimi in drugačnimi

pa mnoge zanima ponudba, ki je močna, pa seveda pričevalna. Mode minevajo, so kot tiste mladike, ki jih odrežemo stran in gredo na ogenj. Tudi na verskem področju je tako – tudi "flower power" in druge podobne reči imajo svoj rok trajanja.

Andrej Vončina

In simpatični zajčki nimajo veze z Veliko nočjo
Ni Velike noči izven Cerkve

Morda ste se tudi vi kdaj vprašali, kakšno povezavo imajo simpatični beli zajčki z Veliko nočjo. Zakaj jih upodabljajo na "laičnih" velikonočnih voščilnicah? Zakaj naj bi bil zajec simbol Velike noči ali Kristusovega vstajenja od mrtvih? Za katoličana je Velika noč praznik Kristusovega vstajenja od mrtvih, ko je Gospod na velikonočno jutro z največjim čudežem dokazal, da je resnično Božji Sin. Ta dogodek je praznik, saj vsakega od nas napravlja za deležnega večnega življenja. Ko bomo vstali od mrtvih, bomo to storili kot oseba, edinstvena oseba. Prepoznali bomo svojega Boga ravno zato, ker je osebni Bog in ker smo že na zemlji povezani z občestvom svetnikov. Kako pa bo izgledalo vstajenje od mrtvih? Verjetno si težko predstavljamo ta trenutek drugače, kakor nam ga slikajo ameriški filmi s strašljivimi in temočnimi prizori, vendar odgovor ni v hollywoodski produkciji, ampak v Svetem pismu. Tukaj najdemo prizor velikonočnega jutra, ko Marija Magdalena na poti do groba v vrtu sreča vstalega Jezusa. Sreča ga kot osebo, saj sprva misli, da je videla vrtnarja, torej s povsem običajnim telesom, čeprav v nadaljevanju beremo, da je bilo "poveličano". Jezus nima več zemeljskega telesa, ampak je preobraženo v duhovno telo. To se bo zgodilo tudi ob našem vstajenju od mrtvih in naša telesa se bodo po podobnosti približala Kristusovemu. Poveličano telo je tisto, ki ga je Sveti Duh povsem prežl, kar ne pomeni, da bodo naša

telesa samo poduhovljena, ampak bodo duhovna telesa. Vse to morda zveni zapleteno, vendar to je temelj naše vere v življenje, ki je onkraj zemeljskega; v to kristjani verujemo in to

izpovedujemo pri vsaki sveti maši, ko med molitvijo veroizpovedi izgovarjamo besede "In pričakujem vstajenje mrtvih in življenje v prihodnjem veku". Življenje v prihodnjem

veku je dokončna uresničitev človekovega bivanja, lahko bi celo rekli, da je popolno uresničenje osebe. Praznik velikonočnega jutra nam sporoča, kako je naše življenje povezano in kako izhaja iz Svete Trojice: Bog Oče nas je ustvaril, Bog Sin nas je odrešil in Bog Sveti Duh nas bo prežl z milostjo, da bomo poveličani, kakor je bil Kristus na velikonočno jutro. Čeprav se nam včasih

tako resnico, ki nas vedno navdaja z upanjem, da nas čaka svetla prihodnost. Sveti Duh ni samo nekaj "nevidnega", ampak za kristjana predstavlja njegov duhovni "spomin". Si predstavljate, da bi si morali zapomniti čisto vse, kar vidimo na televiziji, slišimo v svoji okolici in med pogovori, vse, kar preberemo na internetu in v knjigah? Verjetno bi se nam v kratkem zmešalo. V krščanstvu nekatere zadeve so bistvene in jih ne bi smeli nikoli pozabiti, vendar zaradi hitrega življenja in želje, da bi storili čim več dela, to lahko hitro zanemarimo. Toda Božji Duh prebujajo v nas spomin, obuja v možganih in v srcu tisto, kar je bistveno za življenje: Bog je nepremagljiv in v ljubezni do svojih otrok pošilja v smrt Sina, da bi imeli večno življenje. On ve, da potrebujemo odrešenje in svobodo, da smo pogosto prestrašeni in iščemo malo varnosti, ljubezni ali miru. Kot odgovor na naša iskanja nam Bog pošilja Kristusa, ki pa ni zasebna lastnina le nekaterih izbrancev, ampak je dar Cerkvi. Celotna krščanska skupnost, ki moli, veruje, upa in ljubi, ima Kristusa za brata in prijatelja. On je garancija, da se naše življenje ne bo končalo v grobu, ampak da nas čaka "življenje v prihodnjem veku". In to praznujemo na Veliko noč. Le dopustiti moramo, da nas Sveti Duh kdaj pa kdaj spomni.

Zato za Veliko noč potrebujemo Cerkev, ki je skupnost. In zato ne potrebujemo pisanih zajčkov, ki so le komercialni izum.

Aljoša Vodopivec

O Veliki noči - v celoti

Resničnost ima več obrazov

Ko se bližajo velikonočni prazniki, ima človek večjo priložnost premišljevat o tem, kaj sploh praznujemo, oz. še bolj o tem, kaj ljudje danes praznujejo ob teh praznikih. Seveda je porabniška komponenta praznovanja jasno navzoča, pa ne le pri nekaterih, pa bi jih zato morali gledati zviška – porabništvo je del nas vseh, je torej navzoče tudi pri še tako dobrih kristjanih, pri posvečenih in še kom. S to zadevo se da se boriti, zato pa tudi imamo postni čas, kjer je ena od skušnjav, ki se ji moramo z Gospodom postaviti po robu, prav ta. Druga zadeva je tista, ki tu bolj skrbi, to pa je to, da se je naše praznovanje Velike noči pravzaprav zreduciralo na le en vidik, na praznovanje vstajenja. Še to vstajenje pa ni Kristusovo, temveč le še Jezusovo vstajenje.

Celostna Velika noč
Velikonočna skrivnost je, kot nas lepo uči naša vera, trpljenje, smrt in vstajenje, ne moremo tu narediti kar neki "reductio ad unum". Rečeno drugače, to pa je še kako navzoče v našem življenju, – ni prave ljubezni brez boja, ni pravega boja brez požrtvovalnosti oz. žrtve, čemur sledi tudi to, da mora nekdo umreti, da bi nekdo drug živel. To so pravzaprav že naravne zadeve našega življenja, tega pa pravzaprav ni, če ni tega, kar smo dejali. Najbrž smo se mnogi, če že ne vsi, srečali kot mladi s tistima značilnima vprašanjema, ki sta pa, žal, navadno ostali brez odgovora s strani tistega, ki ju je zastavil,

namreč: "Kdo je Kristus zate, za tvoje življenje"? Spet je bilo navadno tako, da je bil namesto "Kristusa" tam raje "Jezus", ampak vendarle. Zagotovo gre za dve ključni vprašanji, ki pa si ju velikokrat kar tako brez zveze zastavljamo, pač toliko, da se mlad človek morda nekoliko zgane, a danes tako ali tako ni več pomembno, da iščemo tudi odgovore, ampak le, da iščemo, da sprašujemo...

Pravi pogled na življenje

Četudi naš Gospod resnično ni imel snemalnika zvoka, pa sam vendarle še vedno, in sicer na podlagi Svetega pisma in izročila, verjamem, da je neke reči vendarle izrekel, med drugim tudi to, kdo in kaj on je. Pravi, da je "pot, resnica in življenje" oz. z eno besedo "življenje". Če kdo išče smisel, potem je tudi to, ker je "Logos", torej je tudi smisel oz. Smisel. Brez njega sploh nič ne bi bilo ("... in je po njem vse ustvarjeno"). Kristusove besede so "besede večnega življenja", sploh tiste, ki se stalno ponavljajo in niso le na papirju, po katerih celo on sam deluje tudi danes, njegovo poživljajočo moč pa lahko izkusimo v krščanskem življenju. Ko govorimo o "življenju v milosti", to pomeni, da vernik lahko stopi še na višjo raven življenja, ki ni navadno, ni zgolj obstoj in bivanje na tem svetu (biološko življenje), temveč je še več od tega, je življenje v polnosti, je celostno življenje. Kristus sam pravi, da

nam samo biološko življenje pravzaprav nič ne koristi samo po sebi, saj smo tako z besedami psalmista le "podobni živalim, ki poginejo". Potrebujemo moč, ki ni le človeška in zemeljska, ki ni le neka "energija", kakršno mnogi iščejo, temveč je več od tega - to vse sicer predpostavlja, a tudi presega.

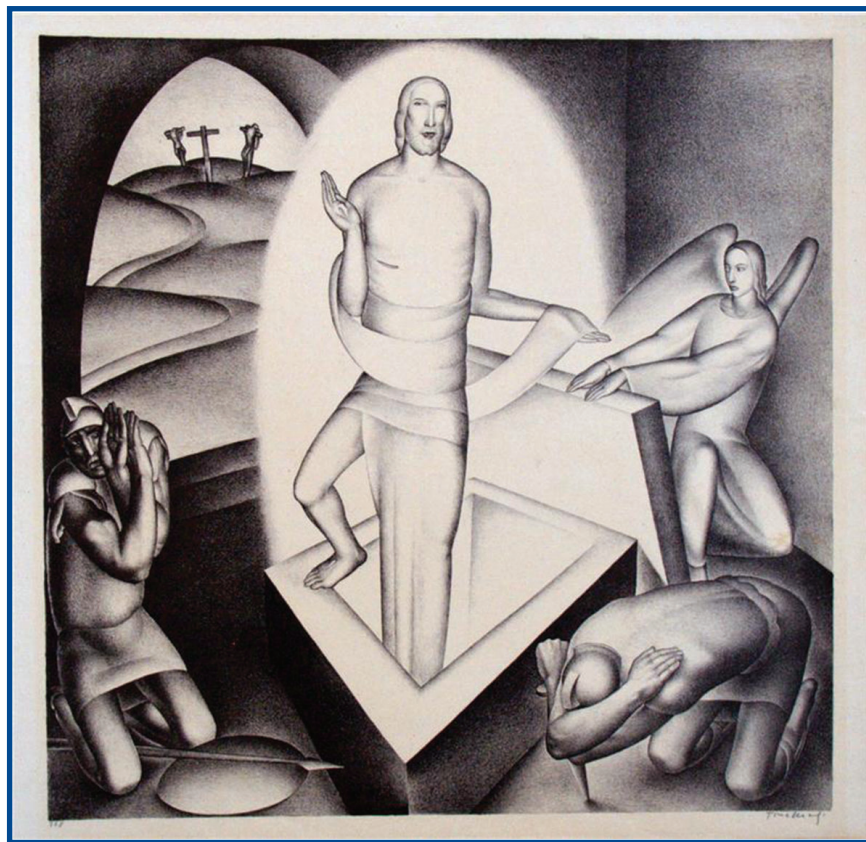
Resničnost ali le ideja?

Zato pa je tako težko misliti ne le o Veliki noči, temveč tudi v življenju nasploh, na takšne reči, kakršne so: greh, bolečina,

oz. smisla. Čemu bi se potemtakem žrtvovali še za koga drugega in ne delali le zase? Čemu bi prenašali bolezni, težave, stiske? Čemu bi se zavezovali, sploh za celo življenje? Čemu bi na svet rojevali otroke? Zakaj ne bi samo uživali, kolikor se le da, ker prej tako ali tako nič ni bilo, potem pa spet nič ni in ne bo? Prav zaradi tega bi tudi Veliko noč jemali le še kot enega od mitov o nekem Jezusu in jo kot takšno tudi praznovali. Skratka, šlo naj bi še za eno od številnih idej, ki

uničil smrt in tistim, ki so v grobovih, spet podaril življenje". Tiste zgornje stvari je torej najprej treba priznati, jih sprejeti, nato pa je treba vanje povabiti nekoga, ki to lahko osmisli in odreši. Brez zavrnitve, samote, trpljenja, greha in smrti ni niti vstajenja, zato pa imamo tudi veliki četrtek, petek in soboto, če že govorimo o velikonočnem praznovanju in velikonočni skrivnosti. Brez te, seveda v celoti, ne moremo prav praznovati niti Božiča kakor tudi ne ostalih krščanskih praznikov. Srbski patriarh Irenej je lani v velikonočnem voščilu dejal tudi: "Današnji svet je v veliki meri prevzel drugo filozofijo, filozofijo široke poti, ki vodi v propad. Krščanske vrednote skušajo zamenjati z navideznim humanizmom in lažno duhovnostjo Daljnega vzhoda. Vse lažne religije in filozofije usužnjujejo smrti. Živimo v času, ko se skuša zlo razglasiti za dobro in dobro za zlo. Po besedah starca Pajzija z Atosa greh razglašajo kot nekaj modernega in sprejemljivega. Namesto s poštenostjo in vrlinami mlade hranijo z maliki in protijunaki, z neposlušnostjo do staršev in zavračanjem vsake avtoritete... Naj vstali Gospod, premagalec smrti in darovatelj življenja, daruje vsako dobro svojemu ljudstvu". Sprejeti je torej treba resničnost našega življenja, resničnost zla in smrti, da ne bi bil to le boj prave ideje proti zgrešeni ideji, temveč bi šlo res za Odrašenika kot osebo, ki je resnično nase prevzel vso našo revščino in propad, da bi to na križu premagal in obsijal z lučjo vstajenja, s svojo milostjo, ki je pravzaprav Božje, torej nadnaravno življenje. Človeška zgodovina ni prava brez greha, zla in smrti. Brez tega ni odrešenjske zgodovine. Tudi Velike noči tako ni brez trpljenja in smrti.

Andrej Vončina

Velika noč je najprej v trpljenju in smrti, da je potem tudi vstajenje. Prav nič drugače, kot velja za resničnost našega življenja.

bolezen, žrtev, pa seveda smrt. Če je vse samo biološko, potem je res brez smisla, je brez začetka in brez konca, je brez izvora in brez cilja

pravzaprav nima neke večje vrednosti od drugih. Velikonočni bizantinski spev se glasi: "Kristus je vstal od mrtvih, s smrtjo je

Smo še pripravljene povedati resnico?

Si upamo priznati, kdo smo?

Svet sploh še potrebuje Kristusa? Smo kristjani na svetu sploh potrebni? Kakšna je sploh razlika, ali je kdo kristjan ali pa pogan? Kaj Cerkev sploh še lahko da svetu? Mar ni svet sam po sebi dober in ne potrebuje Odrašenika? Bo do raja pripeljal sam zgodovinski razvoj, t. i. kozmična evolucija? So zakramenti kot znamenja in inštrument Božjega delovanja v svetu sploh potrebni? Mar Bog ne more odpustiti grehov tudi brez spovedi in bolniškega maziljenja? Mar res potrebujemo evharistijo, da se Jezus združi z nami? Kaj zakrament sv. zakona doda ljubezni med ženino in nevesto? Je še smiselno govoriti o grehu in možnosti večnega pogubljenja, če je vsak človek po naravi dober in niti greh tega ne more preklicati? Je Bog dolžan vse odrešiti in nas neprestano zasipati s svojo preobilno milostjo? Preverjamo svojo vest ob dekalogu in evangeliju ali ob svojih subjektivnih mnenjih? Navedena vprašanja seveda pridejo v poštev za verujoče kristjane; za tiste, ki menijo, da Boga ni, so seveda "brez-vezna". Kako pravilno razložiti, da smo kristjani sol zemlje, ki jo je le za ščepec, a da okus celi skledi hrane; le majhna lučka, ki razsvetli velik temen prostor; le malo kvasa, ki prekvasi vse testo? Ali to pomeni, da t. i. nova evangelizacija sploh ni potrebna? Nimamo več naročila, ki nam ga je dal Jezus: "Pojdite po vsem svetu, naredite vse narode za moje učence, oznanjajte evangelij

vsemu stvarstvu, učite, krščujte v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha" (Prim. Mt 28,19; Mr 16,15). Kakšno je naše poslanstvo? Je res dovolj, da se sami zase trudimo biti dobri? Lahko odnos z Bogom enačimo z nekakšno kvazi moralno? O morali in etiki govori tudi marksizem, konfucianizem ... Etika sama po sebi še ne zagotavlja transcendence, presežnega, Boga, odrešenja. Bomo rešeni, ker imamo

"čisto srce"?

Drugo vprašanje je: koliko je naše srce zares "čisto", če smo zaprti za odnose z Bogom in bližnjimi ter nas skupne stvari sploh ne zanimajo? Dopustili smo, da je naša družba umazana, pokvarjena, hudobna, zlobna. Smo res čisti in brezma-

dežni, če to dopuščamo? Lahko prejmemo zakramentalno odvezo grehov, če živimo v stanju greha, se prav nič ne kesamo in si prav nič ne prizadevamo za spreobrnjenje? Za svoje opustitve, za odsotnost poznavanja in uveljavljanja družbenega nauka Cerkve že plačujemo kazen in drznem si trditi, da mnoge, predvsem pa najbolj odgovorne, na ta račun čakajo mukotrpne vice. "In spoznali boste resnico in resnica vas bo osvobodila" (Prim. Jn 8,32). Govorimo vedno resnico, se zavzemamo zanjo tudi, ko to za nas ni prijetno in ugodno, ali pa smo se navadili sklepati kompromise? Oz-

... Smo prepričani, da je naše pojmovanje Kristusa povsem v skladu z Njim samim, ki je Pot, Resnica in Življenje? Smo še kristjani ali pa smo že zapadli v herezijo? Apostol Pavel je zapisal: "Toda tudi če bi vam mi sami ali pa angel iz nebes oznanjal drugačen evangelij, kakor smo vam ga mi oznanili, naj bo preklet"! (Prim. Gal, 8).

Če je Kristus vstal od mrtvih in je Kralj vesoljstva, je tudi zakonodajalec. To pomeni, da ne moremo, če hočemo biti pravi kristjani, ostati pri intimistični, sentimentalistični in zasebni veri. Izzvani smo, da si prizadevamo postaviti evangelij za temelj družbenega življenja; podobno, kot si marksisti prizadevajo za marksistično ureditev družbe in muslimani za uvedbo šariatskega prava. To seveda ne pomeni, da bomo pozabili na "versko svobodo" in bomo začeli preganjati drugače verujoče. Upam, da danes postaja vsem jasno, da vere med seboj niso enake in nam s tem sloganom nihče več ne pere možganov. Kdo bo s pomočjo medijev, interneta, denarja, nasilja, ustrahovanja, ponarejanja volitev ali pa tudi drugih načinov prepričevanja volivcev zmagal? Kaj je sploh demokracija? Pod kakšnimi pogoji je možna laična država? Laične države ne smemo enačiti z nasilno totalitarno laicistično državo; to sta Dva diametralno nasprotna svetova!

Seveda ni rečeno, da bomo v prej omenjenem boju kristjani zmagali. Izkušnje kažejo, da lahko zavlada komunizem, nekoč krščanske države so danes muslimanske, v Evropi trenutno zmaga poganški laicizem ... Koliko časa še?

Če smo Jezusovi učenci, bi se mora-

li zavzemati za evangelijske ideale, ne glede na okoliščine. Povedati bi morali, kdo smo in kaj mislimo. Sploh vemo, kdo smo? Naravno in normalno bi bilo, da kot kristjani oznanjamo Jezusov evangelij in se "prepiramo" o ustavi, zakonih in družbeni praksi. Katere politične stranke se resnično zavzemajo za graditev Božjega kraljestva; za uveljavitev zakonov Kristusa Kralja? Je s krščanskega vidika sprejemljivo sklepati kompromise, da bi dobili čim več medijske pozornosti, pohval in glasov? Na deklarativni ravni morda nekatere politične stranke nasprotujejo komunizmu in fašizmu, v resnici pa se zavzemajo za abortus in evtanazijo, za nasilno širjenje kontracepcije in teorije gender ter za statalizem, ki ne dopušča kritičnega razmišljanja in subsidiarnosti državljanov. Kje je naša pamet, da glasujemo za to? Skoraj ne morem verjeti, da je res, in občudujem kristjane v Iraku, Siriji, Egiptu in drugod po svetu, tudi v Evropi, ki brez vsakega kompleksa manjvrednosti pričujejo za svojo vero, čeprav jim zaradi tega grozijo s smrtjo, ki jih v resnici pogosto tudi doleti. Pričevanje za Jezusa je povezano tudi s trpljenjem, zasramovanjem in morda celo z mučeništvom. Smo na to pripravljene? Če si ne prizadevamo za širitev Božjega kraljestva, za uveljavljanje zakonov Kristusa Kralja v konkretni družbi, smo mrtvi kristjani. Nihče ni prisiljen, da je kristjan. Bodimo do sebe iskreni in se vprašajmo, kdo v resnici smo in na koga oziroma na kaj stavimo? Smo kristjani ali pa animisti, pogani, muslimani, teozofi, antropozofi, jehovci, neognostiki ...? Ne lažimo sami sebi, ker to ni vredno našega dostojanstva.

Bogdan Vidmar

Spodbuditi zanimanje v času molka

Bog, ki je utihnil

Nemški filozof Nietzsche je zapisal rek, da je Bog mrtev. (Vesela znanost) S tem je želel povedati, da je odpravljena vsa dotedanja metafizika (posledično tudi Bog). Svaril je pred nihilizmom in obenem napovedal razvoj v smeri novega človeka (nadčloveka). To se je tudi zgodilo v določeni meri, toda ta človek – bog se vedno bolj izgublja in propada skupaj s svojo civilizacijo. Tako se je izpolnilo drugo pravilo, ki poudarja, da, kjer odpravijo Boga, tam tudi človek ne ve, kdo in kaj je.

Nihilizem in sekularizacija sta povzročila občutno zmanjšanje števila vernikov v protestantskem in katoliškem prostoru zahodnega sveta. Vera je postala obrobni dejavnik v življenju posameznikov in družbe, starši le v majhnem številu prenašajo vero na svoje otroke. Prevladujoča miselnost, podprta z mediji in ekonomijo ter politiko, se izogiba postavljanju vprašanj o življenju, smislu, sreči, Bogu. Vrednote v družbi so gibljive, brez trdnosti. Filozof Bauman govori o tekoči moderni ali o tekočih časih in tekoči identiteti. Ko se je življenje preneslo v nekažno imaginarno stvarnost, se je zameglil tudi celovit pogled na svet. Ljudem postaja pomemben le trenutek, njegov užitek in droga, da se jim ni treba bati ran in ogroženosti. Dogajanje ostaja na ravni novic, ki ljudi vlečejo k pozornosti in uspavajo, ker hitro minejo in jih ne prizadenejo. Za vsem tem ostaja vse večja praznina smisla in življenja, toda ljudje ne kričijo po rešitvi, tiho so in bežijo stran od vprašanj, ki bi jih vznemirila in spodbudila k iskanju.

Če ni Boga, tudi ni človeka

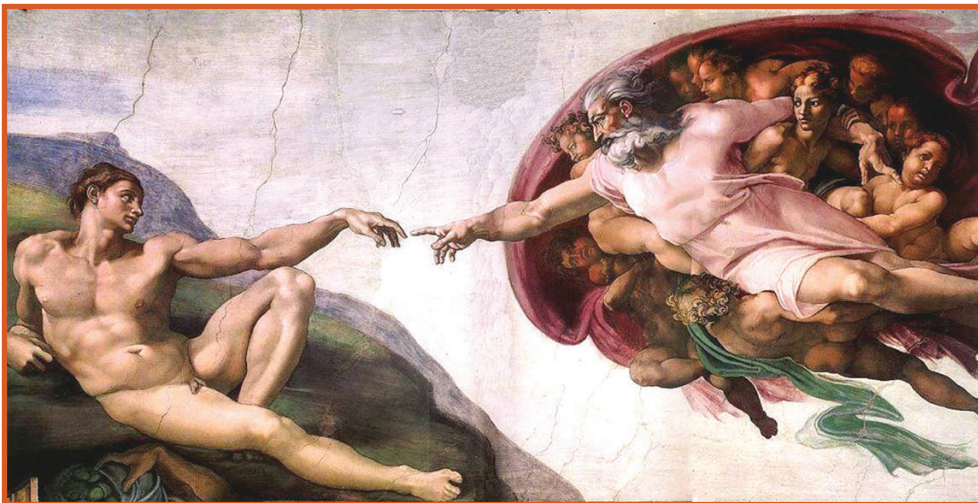
Čeprav je Bog utihnil in z njim mnogi preroki smisla ter življenja, še vedno ostajajo vprašanja, ki kličejo k odgovornosti in zanimanju. Kje je izvir življenja, kam gremo in od kod smo prišli, je res vse samo slučaj, zakaj trpeti in od kod zlo? Pri tem ni temeljna razlika med vernimi in nevernimi ljudmi, ampak med tistimi, ki se sprašujejo o življenju, smislu in jih to zanima, ter tistimi, ki živijo ravnodušno in nič ne mislijo o življenju. Če jih je strah iskati Boga, naj iščejo človeka, in bodo v njem našli Boga. Toda pogosto tudi ne iščejo človeka. Zaprejo se v svoj mali svet, nosijo težave in ne pustijo, da bi kdo stopil v njihovo lupino. Tudi Bog že od raja sprašuje človeka: Kje si? (1 Mz 3,9) To vprašanje gre do ljudi, ker se nanaša na svet in na tistega, ki je vse ustvaril. Kdor zanika Boga, zanika tudi človeka, ker mu skrajša obzorje, ga naredi omejenega v kletki njegovega napuha in nemoči. Kdor ugasne sonce,

mora objeti temo in lebdeti nad prepdom nič. (J. Werbrick) Ko so odpravili Boga, je tudi človek izgubil svoj presežni pomen, namesto tega je v njem zavlada omejena končnost z mnogimi kratkotrajnimi užitki in strahovi. Tu je mogoča prispodoba človeka, ki si reže vejo, na kateri sedi. Življenje in razmišljanje ljudi sta prepleteni z grenko končnostjo ter krhkostjo, zato jo želijo kar najbolj spretno zapakirati in ne misliti nanjo.

Utapljanje odriva razmišljanje

Pred leti smo živeli v političnem sistemu, ki je omejeval svobodo misli in zapiral ljudi v ječe. Ob zlagani in nasilni ideologiji, ki ji je bila predana elita 'večvred-

ustvaril kot misleča bitja, te sposobnosti in privilegija nam ne sme nihče vzeti ali jih omejiti. Vprašani, kdo je človek in kdo je Bog, sta temeljni pri vsakem človeku, ker sta predpostavki smisla, odnosa do sebe in pogleda v prihodnost. Velika razlika je gledati na življenje kot na mivko, ki jo valovi premetavajo po obrežju, ali kot na dar Boga, da je presežno in vredno v njegovih rokah. Izguba dostojanstva in človeškosti se začne s prenehanjem vpraševanja o sebi, življenju, prihodnosti, Bogu. K tej zameglitvi zelo pripomore televizija in v zadnjem času internet. Ljudje sedijo in gledajo namišljeno življenje ter svetove. Psihologija filmov in oddaj jih rahlo pozibava z vedno novimi sporočili, ob tem pa pušča vsa bistvena vprašanja, da jih ne bi vznemirila in odvrnila od pozornosti. Nekateri vedo vse o hrani, obleki, avtomobilih, turističnih destinacijah, niso pa se sposobni zazreti v svoje življenje,

nih' ljudi, so mnogi razmišljali, da tako ne more iti več naprej, tako v politiki kot gospodarstvu in na drugih področjih. Po padcu te kvazi socialne religije je pljusnil v deželo val potrošniškega kapitalizma, ki je očaral mlajše generacije z utapljanjem v materialne dobrine, užitke in odpravo vsakega resnega razmišljanja o življenju. Še vedno je med ljudmi skoraj neokusno razmišljati o življenjskem smislu, odnosih, o prihodnosti, veri, o sreči. Kot da je vse to samoumevno in bo že kako rešeno v življenje. Predvsem pa, da se ljudje ne obremenjujejo s temi vprašanji. Potrošniška vnema in druge dejavnosti jih nekako zakrijejo.

Treba je postavljati vprašanja

Kljub temu ostajajo vprašanja in si jih je treba postavljati, ker so osnova za vredno in dostojno življenje. Treba je dvigniti glavo in pogledati čez potrebe po preživetju in umetne užitke, ki jih ustvarjajo reklame. Življenje je povsem drugačno, če ni usmerjeno samo v ozko obzorje teh zadovoljitev, da ljudje povežejo različne vidike dogajanja v sedanjosti, preteklosti in prihodnosti. Bog nas je

v vprašanja o smislu, o dobrem in zlu, o sreči. Poznajo cene, znajo kupčevati, prezejo pa resnično vrednost stvarnosti. (Ravasi) Zato je v tem času in okolju pravi pogum, da se ljudje pogovarjajo o vprašanjih, ki imajo resnično težo v življenju.

Razgradnja smisla

Lahko bi govorili o skromnosti želja po smislu ali o zatonu teh želja, o nekakšni umski in duhovni anomiji. (Recalcatti) Reklame in industrija ustvarjajo umetne potrebe in virtualne svetove, stvarnost pa se razlikuje od njih. Veliko ljudi tega niti ne opazi, ne upajo v nič, ničesar ne pričakujejo, nič jim ni zares sveto, morda užitek. Kot da so žejni in se ne "brigajo", da bi poskrbeli za pijačo in se odžejali. Ni mogoče živeti le od hladilnikov, nakupovalnih središč, televizije, športnih aren in politike. Človeško srce hrepeni po odnosih, kulturi, ljubezni. Nekateri ljudje so že skoraj kot roboti, toda prihodnosti ne bo po poti robotov. Potrebni so odnosi, ljudje smo materialna in duhovna bitja, ne moremo živeti brez teh razsežnosti.

Vpraševanje še ni vera

Klic po postavljanju vprašanj o smislu in življenju še ne pomeni, da bodo ljudje s tem takoj našli svoj temelj in bodo pomirjeni. Kdor objame lepo iluzijo, ga bo potem zajelo še hujše razočaranje. Postavljanje vprašanj pa gre čez iluzije in pri naša zdravo kritičnost. Marsikdaj se pri tem pojavljajo dvomi, strahovi, vendar je treba iti naprej. Človek, ki išče smisel in druge temeljne stvarnosti, ne sme zapustiti bojišča. Resnični odgovor pride skozi preizkušnjo in tveganje, da se odloči za določeno pot in se ne ustraši naporov.

Vera je podobno kot ljubezen, pot, ki se vije od velikega zaupanja do nevere in nezanimanja. Tudi za zaničanje Boga se je treba odločiti, priznati, da v srcu ni vere vanj in da nič ne pomeni ali pa je daleč od njega in brez pomena. Pri veri je treba tvegati, staviti v njegov obstoj in bližino, saj ni zunanje gotovosti o njegovem obstoju. Sveti Pavel pravi, da 'živimo v veri in ne v gledanju'. (2 Kor 5,7) Zato tudi vera ni dana enkrat za zmeraj, ampak se moramo zanjo odločati in jo pozivljati. Papež Ratzinger je zapisal, da je vera doma v svobodi, ki je zelo krhka. Toda prav ta krhkost more postati priložnost za okrepitev vere.

Vsi smo na neki način verniki in neverniki, pri vernikih je vedno prisoten tudi določeni nemir, odklon, izogibanje, še posebno v okoliščinah, ko ni lahko verovati. Pri nevernih se tudi odpirajo vprašanja in pogledi, ki gredo čez pojavno stvarnost. Presežnosti vere in ljubezni zato ni mogoče obravnavati tako kot druge stvarnosti, tu so potrebni zaupanje, odprtost in tveganje. Jasnost in nejasnost prisotnosti Boga postavljata verne in neverne skupaj na pot, ki gre čez njihove moči.

Morda pa?

Videli smo, da se vprašanja o smislu porajajo pri vernikih in nevernikih, drug za drugim se odpirajo dogodki, ki ji nagovarjajo. Pomembno je gledati s pogledom, ki se dvigne nad vsakdanjo pritlehnost in poveže različne razsežnosti življenja. Temeljna vprašanja so osnova za življenjske izbire, notranje zdravje ter zadovoljstvo. Ne želijo dati predhodnih odgovorov, ampak pustiti odprto pot nadaljnjemu iskanju in ugotavljanju "Morda pa je res"? Koliko ljudi se tako sprašuje. Tu gre za celoviti pristop, ki upošteva tudi intuicijo. Pri veri je pomembno, da prepriča tudi srce, tako kot ljubezen. Odgovora pa ni mogoče dati tam, kjer ni odprtosti za vprašanja. Včasih mora priti do gorečega iskanja vprašanj. (J. B. Metz)

Spodbuditi zanimanje v času molka

Zanimanje za Boga in vero mora priti iz izkušnje ljudi, sedanje in preteklo. To predstavlja celoviti pristop, ki vključuje razumski premislek in mistični uvid ter pristanek vsega bitja. Pomembno je narediti korak v notranjost srca in uma ter v ponižnem iskanju najti Božje delovanje. Vera je namreč Božji dar. Velika naloga vzgojiteljev, staršev in vseh, ki so povezani s celovitim pristopom k človeku, je, da spodbudijo zanimanje za vprašanje smisla in vere. Pri tem more veliko pomagati osebna izkušnja ljudi, zlasti pa Sveto pismo. V njem stopamo v boj za blagoslov in Božje usmiljenje. Sveto pismo govori o velikem duhovnem uvidu Abrahama, zgovoren je Jakobov boj z angelom. (1 Mz 32) Kakšna so bila iskanja Mojzesa, srečanja z gorečim grmov v puščavi in izkušnja prehoda čez Rdeče morje? Prav tako ne manjkajo opisi Božjega molka in duhovne suše. Občutil ga je Abraham, prisoten je bil pri Mojzesu in pri prerokih, zlasti pa v dolgem obdobju egiptovskega suženjstva. Nikakor ne moremo mimo prerokov, ki so z velikimi napori budili ljudstvo iz duhovne zaspanosti in moralne pokvarjenosti. Bog je vedno pomagal vsem, ki so se želeli osvoboditi praznine in prikljenosti na tla ter stopiti na pot vere.

To se je v največji meri zgodilo v Jezusu Kristusu, ki je kot Božji Sin stopil v človeško življenje in na otipljiv način razodel Boga ter njegovo ljubezen. Jezusovo vstajenje je spodbudilo vero učencev, da so šli do skrajnih mej tedanjega sveta in oznanjali vero vanj. Trpeči in vstali Kristus je postal podoba odrešenega človeka, ker se ni predal usodi in grehu, ampak je živel pristno življenje v svojem okolju. Za vero v Jezusa Kristusa so mnogi dali življenje, vera je tudi navdihovala kulturo in civilizacijo, ki se je potem obnila proti njej in zdaj očitno zahaja pred našimi očmi. Kdor zavrže Boga, zavrže tudi človeka. Zopet smo pred povabilom vere, čeprav je zelo šibko, ker ga zavračajo mnogi sodobniki.

Lahko bi spregovorili o Božjem molku v današnjem času, podobno kot v obdobju sužnosti v Egiptu ali pri Kristusu na križu. Tudi v tem okolju obstajajo preroki, ki kličejo k veri in spreobrnjenju, med njimi je tudi papež Francišek, vendar je njihov glas bolj malo slišan. Vera ohranja svojo temeljno podporo v družinah, v raznih skupinah in župnijah. Poleg tega so očitna spodbuda vere in spreobrnjenja Marijina prikazovanja v Lurdu, Fatimi in zadnja desetletja v Medžugorju. Tam ljudje odkrivajo svojo vero in se spreobračajo. Še vedno glavni tek civilizacije drsi v zaton, razkroj in nezanimanje, a pripravlja prostor in bolečino, da se bo zaslisljal močan klic po rešitvi in življenju. Zelo težko se je ločiti od egiptovskih loncev mesa in čebule, čeprav so povezani z nesvobodo in brezizhodnostjo.

Primož Krečič

Trans – Slovenija

Razprava o Istanbulski konvenciji

Slovenija kot ena izmed "najnaprednejših" držav na svetu je Istanbulsko konvencijo podpisala med prvimi, že istega leta, kot je bila sprejeta, 8. septembra 2011, ratificirala pa 5. februarja 2015. V nekaterih državah pa ne gre tako gladko kot v Sloveniji. V državah, kot so Hrvaška, Bolgarija, Slovaška, Poljska ..., so potekale in še potekajo resne razprave o tej konvenciji, ki jo je sprejel Svet Evrope (2011). Te konvencije še vedno ni ratificiralo 19 držav: Hrvaška, Bolgarija, Grčija, Irska, Slovaška, Češka, Rusija...

Proti podpisu te pogodbe so poleg predsednikov držav in ministrov tudi resni znanstveniki, univerzitetni profesorji, ustavni pravniki, na desetine raznih organizacij ... V razpravo so vključene tudi verske skupnosti. V Bolgariji, kjer so to konvencijo zavrnil, so za to odločitvijo stale tudi pravoslavna Cerkev, protestantske skupnosti, katoliška Cerkev in Islamska skupnost. Sam menim, da bi jo morala zavrniti tudi Slovenija oziro-

ma bi jo morala zdaj, ko je sprejeta, preklicati. Pred volitvami me zanima, katere stranke si bodo za to prizadevale.

Deklarativni cilj konvencije je "preprečevanje nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boj proti nima". Ratifikacija konvencije naj bi predstavljala pomemben mejnik v zgodovini boja za človekove pravice žensk in novih evropskih standardov na tem področju. Ni potrebno poudarjati, da bo ta konvencija vplivala na vsa področja družbe, tudi na šolsko vzgojo in na naše družine, da ne govorimo o finančnih in drugačnih podporah, ki jih bodo prejemale razne s tem dokumentom sinhronizirane institucije, medresorske delovne skupine in nevladne organizacije, ki

naj bi preprečevale nasilje v družini in družbi ter orkestrirano preganjanje povzročitelje nasilja. Zakaj omenjene države nasprotujejo sprejetju te konvencije? Zato, ker zagovarjajo nasilje nad ženskami in mučenje otrok? Zato, ker menijo, da

so deklarativni cilji konvencije zgolj embalaža, v paketu pa se skriva vse kaj drugega: uvajanje dogmatične in

neznanstvene teorije spola, ki je skregana z zdravo pametjo. Smo bili doslej res tako nazadnjaški in je naš pravni sistem zagovarjal nasilje nad ženskami in otroki? Je ta konvencija sploh v skladu s Slovensko ustavo in deklaracijo o človekovih pravicah? Države, ki nočejo podpisati konvencije, menijo, da je že Uvod v konvencijo zanje žaljiv. Da ne bo pomote, v Bolgariji so to konvencijo zavrnili tudi socialisti in ne le "nazadnjaški desničarji", ki naj bi bili vsi po vrsti "fašisti in nacionalisti". Smo Slovenci res tako "majhen", intelektualno podhranjen in politično nezrel narod, da sprejemamo vse "neumnosti" oziroma "ideološke kolonizacije", kot bi rekel papež

Francišek?

Nekateri se imajo za Boga in določajo, kaj je prav in kaj ne, delajo,

kar hočejo, istočasno pa drugim določajo stroge predpise in kazni, če bi slučajno skušali temu nasprotovati. Dovoljeno je nasilje nad družino, vero in verujočimi, tradicionalno kulturo, navadami ... Je res zato, ker se v družinah dogaja nasilje, re-definirati in uničiti družino? Je rešitev za težave otrok in mladih s spolno identiteto razglas in ukaz teorije spola. Je v skladu z deklaracijo o človekovih pravicah poučevanje ideologije spola v šolah, in to proti volji staršev?

Pravzaprav Slovenci živimo zelo "harmonično" življenje. Med tem, kar se dogaja na področju seksualnosti (spreminjanje spola, prehajanje iz enega spola v drugega, biseksualnost, transgender, interseks, transvestiti ...) in političnem področju (prehajanje iz ene stranke v drugo, trans-strankarstvo, trans-ljudje v trans-skupnosti, ki zagotavlja trans-pravice ...), je pravzaprav velika usklajenost. Morda bi bilo bolj pravilno preprosto povedati, da živimo v transu, mimo oziroma zunaj realnosti in zdrave pameti. Tudi natolcevanje, da je vsak, ki je kritičen do dogajanja v EU, proti EU in njen sovražnik, ne zdrži razumske presoje. Usmili se nas, o Gospod!

Bogdan Vidmar

Kristjani, velikonočni iskalci

Vstali Kristus kot nekaj novega

Markov evangelij je pravzaprav edini, ki se konča s povsem enako velikonočno izkušnjo žena, kakršno v svojem življenju doživlja velika večina kristjanov vseh časov, tudi nas, kristjanov Velike noči 2018. Žene v Markovem evangeliju, ki se izvirno konča že v 8. vrstici 16. poglavja, ostanejo presenečene, prestrašene in osuple. Tudi vstalega, spet živega Jezusa, ne vidijo. Na kraju tolikšne človeške žalosti najdejo samo prazen grob in mladeniča, ki jih pošilja ven. Toda ne kamorkoli. Pošilja jih, naj gredo za Njim, ki je bil obujen in ki gre pred njimi. *Njega pa ni...* Kam torej, če ga ni videti? Najlažja razlaga tega čudnega namiga bi seveda bila, naj njegovi učenci ponavljajo njegove stopinje, naj delajo to, kar jih je učil, naj živijo tako, kot je On živel. Toda Kristus je živ in ne mrtev. Če pa je živ, je potemtakem kot vsako življenje in vsak živ odnos tudi vedno nov in nepredvidljiv. Zato sta ta namig in potemtakem tudi krščanstvo strašansko zapletena. Velikonočni namig in poslanstvo kristjana je namreč iti na pot in *iskati Kristusa*. Iskati ga povsod. Ker je lahko povsod, o čemer govorijo ostale evangelijske velikonočne pripovedi.

morano svoje oblike vseskozi spreminjati, iskati nove in nove poti do Boga, ki je živ in nepredvidljiv kot življenje samo. Ker je namreč tako, da kristjan, ki Kristusa išče v grobu, tam, kamor ga je položil, ko ga je zadnjič videl, prav lahko najde samo prazno lupino, Boga pa ne. Ker Bog ni truplo,

odtlej se kristjani ne moremo zadovoljiti z ustaljenimi stvarmi, z ustaljenimi praksami, niti z že preverjenimi odgovori na vsakdanja vprašanja. Odslej je krščanstvo pri-

odrešenje garantirano s tem, ko speče potico, pobarva pirhe in jih nese k velikonočnemu žegnju. In da kristjan pomeni živeti tako, kot so živeli tisti, ki so nam to vero predali. Da je Kristus vedno tam, *kamor so ga položili*.

Morda je Velika noč zato tako naporen in veliko manj priljubljen praznik od Božiča. Z njo naša vera stopi izven okvirov dose- danjega in preteklega, izven tako tople in varne tradicije in iz vsakdanje človeškosti, z njo naša vera spet postane to, kar je že v svoji osnovi: *nekaj novega*. Seveda si po 2000-krat obhajani Veliki noči težko misli- mo, da je vstali Kristus nekaj "novega". Pa je ravno to! Sicer Velika noč nima smisla. Sicer Velika noč ostane *spomin*, ne pa *dogodek*. In če Kristus to

Veliko noč v nas ostane tak, kot je bil včeraj, potem pač verujemo v napačnega Kristusa – takšnega po naših željah in po našem okusu, nič drugačnega od zlatega teleta pod Sinajem. On namreč v naše življenje prihaja tak, kakršnega nismo pričakovali, nov je in nepoznan, kot je tak vsak človek, ki stopi v naše življenje, pa četudi smo še sinoči zaspali ob njegovi rami. On ni Kristus orumenelih strani starih veroučnih učbenikov, ni Kristus našega nostalgичnega otroštva, ni Kristus prijetno domač kot Veseliček na oltarju. Nov Kristus je nenavaden in šokantno drugačen od naših predstav in želja. Moti nas in vznemirja, nas izziva in sprašuje kot učenca na poti v Emavs, da bi nas pognal iz groba, iz zatohle rutine, da bi nas obrnil in nam spremenil smer popotovanja – namesto proti grobu, proti življenju.

Marko Rijavec

ampak je kot otrok, mlad, neugnan in izmuzljiv. Ne more ostati znotraj človeških struktur, temveč jim vedno znova uhaja. Ne zato, da bi nam ušel, ampak zato, da bi nas prisilil, da rastemo. Da se pomlajamo. Da *iščemo*. Ker je, kakor pravi francoski filozof F. Hadžadj, nevernik pravzaprav samo tisti, ki ne išče več. Tisti, ki si misli, da sta njegovo krščanstvo in njegovo

Osmo številka otroške revije Pastirček

Vesela pesem zvonov naznanja Kristusovo vstajenje

Najlepši pomladni in za kristjane tudi največji praznik v letu je Velika noč, ki jo letos praznujemo 1. aprila. Osmo, aprilsko številka Pastirčka je že vsa obžarjena od svetlega sija Vstalega Kristusa. *Velika noč je, čuj, zvoni!* radostno vzklika pesem Ivanke Zavadlav, tudi ptiček na vejici, ki ga je ilustrirala Danila Komjanc, srečen prepeva v velikonočnem jutru. *Velikonočna aleluja* je naslov pomenljivega zapisa Marize Perat, v katerem avtorica razkriva lepe slovenske navade ob Veliki noči, v katere spadata zgodnja vstajenjska sv. maša s petjem trikratne aleluje, velikonočni zajtrk z blagoslovljenimi jedmi, "velikonočni žegen", s potico, pirhi, sladkim kruhom, menihi, kuhanim pršutom... Zapisano spremlja posebna "križanka", vezana na velikonočni čas. Taka je tudi velikonočna

"osmerosmerka", v kateri je treba poiskati pod njo navedene besede. Na Veliko noč je vezana tudi križanka pirh. Velikanski pirh ima pred seboj tudi mala miška (riše jo Danila Komjanc), ki upa, da ji bodo tudi tokrat pomagali dokončati risbico najmlajši Pastirčkovi bralci. Na bridke dogodke, ki so se pripetili po zadnji večerji na vrtu Getsemani, ko je Juda izdal Jezusa s poljubom, opozarja bralce zapis Walterja Grudine v rubriki *Zgodbe iz Svetega pisma*. Žalosten prizor je sočutno naslikala Paola Bertolini Grudina, ki je z njej najljubšimi toplimi barvami opremila tudi rubriko *Halo? Tukaj zlato pravilo!*, v kateri je v središču pozornosti misel "ne delaj drugim tega, česar ne želiš, da bi drugi delali tebi", oz. "delaj drugim to, kar želiš, da bi drugi delali tebi". Ljubiti moramo bližnjega, kot je nas ljubil Jezus. Omenjena ilustratorica Bertolinijeva je z nežnim peresom ustvarila tudi dve strani, na katerih zajček Timi vabi k igri, pravzaprav k barvanju in in poimenovanju narisanih predmetov. Izpisane, s številko označene črke nam povedo, kdo je vodnik na naši življenjski poti. Ob velikonočnem presenečenju, prikupnem zajčku, ki mu ga je naredil dobrosrčni Medo, radostno sijejo Zajčku oči (*na sliki*). Tudi Pastirčkovi bralci ga bodo z lahkoto izdelali, saj jim je Vesna Benedetič v sliki in besedi vse natančno prikazala in obrazložila.

/ str. 17
IK

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

vam želi
blagoslovljeno
Veliko
noč

Drevored 20. septembra 85, 34170 Gorica
tel. št. +39 0481 531445
faks +39 0481 547748

e-mail info@centerbratuz.org
www.centerbratuz.org

Najdete nas tudi na facebooku in instagramu

Kulturni center Lojze Bratuž
Društvo ONLUS Paliativna oskrba "Mirko Špacapan -
ljubezen za vedno"

Združenje cerkvenih pevskih zborov
v sodelovanju z Prosnetnim društvom Podgora
**MAŠA OB OBLETNICI SMRTI
BOGOMIRJA ŠPACAPANA**
Sodelovali bodo združeni pevski zbor
MePZ Rupa-Peč, MePZ Štandrež in cerkveni
zbor Štandrež.

Mirko Butkovič, orgelska spremljava
Zulejka Devetak, zborovodja
Cerkev sv. Justa mučenca v Podgori
Četrtek, 5. aprila 2018 ob 19. uri

Kulturni center Lojze Bratuž
Krožek za družbeno-politična vprašanja Anton Gregorčič
SREČANJA POD LIPAMI

**PREDSTAVITEV KNJIGE
SLOVENIJA BREZ PATRIE
IN ZVONOV**

Gost večera avtor **dr. Ivan Štuhec**

Kulturni center Lojze Bratuž
Četrtek, 5. aprila 2018 ob 20.30

TOPLO VABLJENI V NAŠO SREDO!

NOVI MUZIKAL VESNA

Kulturni center Lojze Bratuž
Nedelja, 8. aprila 2018 ob 17. uri
NAKUP VSTOPNIC:
Blagajna KCLB pon-pet 8.30–12.30
info@centerbratuz.org
Spletni nakup www.vivaticket.it

Kulturni center Lojze Bratuž
Odprije skupinske likovne razstave
OBZORJA - V ogledalu krajine

Franco Dugo
Milena Gregorčič
Claudia Raza
Deziderij Švara
Razstavo in umetnike bo predstavil umetnostni
zgodovinar dr. **Saša Quinzi**

Kulturni center Lojze Bratuž
Torek, 10. aprila 2018 ob 18. uri

Kulturni center Lojze Bratuž
Krožek za družbeno-politična vprašanja Anton Gregorčič
Štandrežka dekanija

MARIJNA ZEMLJA

Igrani dokumentarni film
Režija **Juan Manuel Cotel**

Kulturni center Lojze Bratuž
Četrtek, 12. aprila 2018 ob 20.30

Dve predstavitvi ponatisa knjige o Tonetu Kralju V sliko je preli duhovno stanje Primorcev v času fašizma

Pri založbi Goriška Mohorjeva družba je zagledal beli dan ponatis monografskega dela *Tone Kralj, Cerkvene poslikave na Tržaškem, Goriškem in v Kanalski dolini*, ki je izšlo l.

podarja tržaško podjetje PrimoAroma. Pokroviteljstvo pa daje Javna agencija za knjigo Republike Slovenije. Prejšnji dan je bila predstavitev iste knjige v Sovodnjah, v lično obnovljeni rojstni hiši Petra

Sveti Ivan v Trstu - kapela šolskih sester - in Štandrež. Kralj je omenjene cerkve poslikal na suh omet. Tradicionalna freska zahteva poslikavo na svež omet, da se barva dobro vpije v podlago – na takih freskah se

vidijo t. i. dnevnice, deli, ki so jih umetniki naredili v posameznih dneh. Kralj pa se je za freske na suh omet, sicer v času bolj "ranljivo" tehniko, verjetno odločil zato, ker je delal v silno nevarnih razmerah, na skrivaj, v zaprtih cerkvah, da bi ga ne zasačili fašisti. Kljub temu si je v svojih delih večkrat drzno in pogumno privoščil fašistične veljake, tako da zasledimo njihov obraz v rabljih, hudičih ... Tudi z

stvarnosti". Njegova dela so močno prežeta z duhovnostjo, z velikim sočutjem do trpečega naroda. V cerkvenih povojnih poslikavah (Trebče, Pesek, Sveti Ivan, Trst) pa prevladujejo prizori iz Svetega pisma, svetniški liki in mistična snov. Tone Kralj (1900 – 1975) je bil po rodu Dolenjec, a se je zelo navezal na Primorsko in njene ljudi. Rojen je bil v Zagorici pri Dobropolju v kmečki družini. Ker je bil nadarjen – že njegov oče je rad rezbaril –, so domači želeli, da bi postal duhovnik, a sam se je odločil za svojo prvo ljubezen: umetnost. Toda kot sedemnajstleten fant je moral v italijansko vojsko in na reki Piavi je doživel nesmisel vojne morije. Po vojni je opravil maturo na klasični gimnaziji v

ga ne moremo ukalupiti, vsestransko razgledan, izobražen, svetovljan, ki je ljubil svojo domovino, saj je ni zapustil kot marsikateri drugi niti v času črnega terorja. Kralj je prišel na Primorsko najprej v Volče, nato v Avber, kamor ga je povabil tamkajšnji župnik Virgil Šček, ki ga je zmeraj podpiral, kot tudi drugi naši kleni, pokončni duhovniki, ki so kljubovali fašizmu. Tako sta bila Rafko Premrl, ki je župnikoval v Žabnicah, ko je Kralj slikal križev pot ob stezi na Sv. Višarje, in Jože Abram, ki je umetnika povabil v Pevmo. Kralj je bil dober in skromen; včasih je svoja dela kar podarjal (taka je bila tudi pred nedavnim umrla slikarka Marjanca Dakskofler Savinšek, je pripomnila Koršičeva). Marsikateri od takratnih duhovnikov je verjetno pripadal tisti tajni socialno krščanski organizaciji, v kateri sta bila tudi Virgil Šček in Peter Butkovič Domen (o tem bolj podrobno govori knjiga dr. Egon Pelikana *Tone Kralj in prostor meje*). Kralj je bil vedno

njem razstavo tabelnih del. Zaslugo za to nosi takratni predsednik ZSKP dr. Damjan Paulin, je povedala Koršičeva, ki jo je prav on tedaj povabil k sodelovanju. Za razstavo je bilo zbranih veliko Kraljevih del v lasti zasebnikov, od Trbiža do Trsta.

In prav takrat je vzklikla želja, da bi ljudje v zamejstvu spoznali veliko Kraljevo kulturno dediščino, ki jo moramo nujno ohraniti, tudi z narodnostnega vidika. Tako se je kasneje porodila zamisel, da bi v knjigi predstavili Kraljeva dela, ki plemenitijo cerkve vzdolž naše meje, od Trbiškega do Tržaškega, zato da, kot je dejal Paljk, pokažejo, "kdo smo in kje smo". Po zamisli dr. Paulina, na spodbudo Jurija Paljka, ki je menil, da tako knjigo mora pripraviti le strokovnjak, so predlagali Vereni Koršič Zorn, da bi se lotila tega dela. Žal takrat se je že za zmeraj poslovil Marko Vuk, čigar natančno, ogromno "enciklopedično" znanje še zmeraj pogrešamo. Za Kralja, ki je pustil ogromen opus, je poudarila Verena Koršič

Zorn, so značilne poduhovljene figure in eleganca. Izhajal je iz secesije, ki je prešla v njegov prvi ekspresionizem, in se nato približal stiliziranemu realizmu, kot npr. v štandreški cerkvi, a je ostal vedno samosvoj in prepoznaven v svojem značilnem slogu.

Ob koncu srečanja v Katoliški knjigarni je Koršičeva povedala, da obstaja tudi fundacija Toneta Kralja, ki zbira prispevke za restavriranje njegovih del.

Na srečanju prisoten slikar Andrej Kosič

je razkril, da je osebno poznal Toneta Kralja, ki je bil preprost, ponižen, skromen, veren, izreden človek. Koršičeva in Paljk sta bila mnenja, da bi bilo lepo, če bi vsak, ki je osebno poznal Toneta Kralja, napisal kakšen spominski članek nanj.

Iva Koršič

V sovodenjski knjižnici Peter Butkovič Domen (foto IK)

2008 pri isti založbi. Knjiga vsebuje krasne fotografije, ki jih je posnel goriški fotograf Carlo Sclauzero, v živih Kraljevih barvah pa jo je opremil grafik Jan Jagodic. Toneta Kralja, plodovitega umetnika, ki je s svojimi umetninami požlahtnil okrog 50 cerkva na Slovenskem, je s strokovnim, obenem pa globoko narodno čutečim peresom predstavila umetnostna zgodovinarica Verena Koršič Zorn. Sama izhaja še iz tistih let Filozofske fakultete v Ljubljani, ko se je na umetnostnozgodovinskem oddelku še močno čutil vpliv znamenite "dunajske šole", katere sin je bil tudi veliki poznavalec umetnosti France Stele (1886–1972), kot je povedal Jurij Paljk, ki se je pogovarjal z njo v Katoliški knjigarni v sredo, 20. marca 2018. Tu je namreč potekalo tradicionalno srečanje *Na kavi s knjigo*. Umetnost se je čudovito ujela s kavico, ki jo vsakič

Butkoviča Domna, kjer zdaj domuje po njem imenovana, s knjigami kar založena knjižnica. Uvodne misli je tu izrekla sovodenjska županja Alenka Florenin, ki je poudarila tudi pomembnost te dvojezične knjige za boljše poznavanje Kralja tudi med italijanskim življenjem. Verena Koršič Zorn je ob posnetkih, ki jih je na platno projiciral mladi Andrej Čaudek – v knjižnici opravlja civilno delo in pomaga knjižničarki Mirjam Simčič - zbranim gospem (zdi se, da v Sovodnjah moški nimajo posluha za umetnost!) tehtno, tudi z obrazložitvijo ikonografskih motivov, a zelo prijetno domače opisala posamezna Kraljeva dela, obravnavana v knjigi. Leta se omejuje na cerkvene poslikave Toneta Kralja na tistem delu Primorske, ki je po drugi svetovni vojni ostal na italijanski strani. Popisanih je sedem cerkva, Svete Višarje, Katinara, Pevma, Trebče, Pesek,

izbiro barv je označil zlobne in dobre figure. Dobre je naslikal zmeraj v pastelnih barvah, uporabljajoč barve slovenske zastave, hudobne pa v zeleni, rdeči barvi, vmes je dodal malo bele, tako da se izrisuje italijanska zastava. Juda Iškariot je npr. vedno v zelenem! Tri Kraljeve cerkve, poslikane med obema vojnama, imajo skupno temo trpljenje slovenskega naroda in upanje v srečno rešitev, v zmago dobrega. Trpini na njegovih slikah – npr. preprosti ljudje, ki prihajajo k Mariji, na poslikavi na slavoločni steni v višarski cerkvi, so prisposoda slovenskega naroda, ki ga tlačil nasilni črni škorenj. Za poslikave je izbral različne ikonografske motive in stilno izražanje "razpeto med secesijsko elegantnostjo linij, ekspresionistično deformacijo teles in plastičnostjo nove

V Katoliški knjigarni v Gorici (foto dd)

Škofovih zavodih v Šentvidu nad Ljubljano in se nato šolal pri Janu Štursi na akademiji v Pragi, izpopolnjeval pa na Dunaju in v Parizu, v Benetkah in Rimu je pa poglobljajl znanje v arhitekturi. Bil je slikar, kipar, ilustrator (spomnimo se na opremo Levstikovega Martina Krpana), samosvoj umetnik, ki

hvaležen primorskim duhovnikom, ki so mu dali delo. V domovini, v času komunizma pod Jugoslavijo, ni nikdar dočakal zasluženega priznanja. Tu pri nas na Goriškem se je zanimanje zanj spet obudilo l. 1985, ko je Zveza slovenske Katoliške prosvete pripravila o

vplivali pretanjena igra nastopajočih igralcev, ki jih je oblekla kostumografka Gordana Bobojevič, pa tudi glasba Boštjana Narata (uporabljene so pesmi iz zbirke Roka Vilčnika *Zdravilo za Ano*) in delo oblikovalca luči, ki so ustvarjale primerno vzdušje. Marko Mandić je z "visečimi rokami", prav po opicje, z golim oprsem in plezalnimi veščinami odlično prikazal Tarzanove fizične zmogljivosti, a je tudi učinkovito osvetlil njegovo mehko srce in predanost živalski vrsti, ki mu je dala zatočišče v nežnem otroštvu in mu še naprej namenja ljubečo skrb, ki jo on seveda velikodušno vrača. Maša Derganc je plastično orisala Jane (zanjo je prejela nagrado Sklada Staneta Severja), ki se ji je ljubezen do Tarzana malce ohladila in jo spet mikajo udobnosti civiliziranega sveta, še posebno, ko se pred njo nenadoma pojavi premetena "počlovečena" hijena. Ta je v igri Uroša Fürsta, ki mu je kostumografka dodelila "komičen" repek, zaživela v vseh

želi si udobnejše koče, v kateri bi bila elektrika, da bi lahko imela televizor in druge tehnološke pripomočke. Čeprav je zbežala iz civilizacijskega sveta, ki temelji na "zatajevanju primarnih človeških vzgi-

bljana uprizorjena v februarju 2016 na odru Male drame. Abonenti goriškega abonmaja Slovenskega stalnega gledališča Trst pa so si jo lahko ogledali v Kulturnem centru Lojze Bratuž v ponedeljek, 12.

bov", kot je v gledališki list zapisala Simona Hamer, dramaturginja v predstavi *Tarzan*, ki ga je režirala Eva Nina Lampič, se ji stoži po njem. Premierno je bila predstava kot produkcija SNG Drama Lju-

marca 2018. Sprejeli so jo zelo pozitivno. Na oceno predstave, ki se v scenografski podobi Jasne Vastl prikazuje kot stiliziran, a slikovit izsek "prave" džungle, so seveda poleg spretno napisanega teksta

Abonmajska sezona SSG v Gorici / Tarzan Ščepec utopične sreče v pohlepni realnosti

Lik Tarzana, človeka, ki ga je kot siroto staršev plemenitega rodu gotove smrti v divji džungli rešila opica Kala in ga naučila opičjih veščin, se je prvič pojavil v literaturi leta 1912. Izmisli si ga je pisatelj Edgar Rice Burroughs (1875 – 1959) v knjigi *Tarzan, kralj opic*. Od tedaj so se ob tej figuri navdihovali razni filmski režiserji, pisci stripov ... Ob njem je navdih našel tudi slovenski dramatik, scenarist, pesnik in pisatelj Rok Vilčnik (1968), ki se rad podpisuje kar rokgre (spojitev njegovih dveh imen, Rok Gregor). Dramsko delo *Tarzan*, ki ga je podnaslovil *Ekstotična drama*, je bilo l. 2014 nominirano za nagrado Slavka Gruma na 45. Tednu slovenske drame. Rdeča nit te različice zgodbe je pohlep, ka-

teremu je v današnji grabežljivi družbi težko uiti. V Vilčnikovi interpretacijsko večplastni "drami", ki vsebuje kar nekaj humornih odtencev, se začne krhiti idilična ljubezenska vez med lepo Jane, ki se je oddaljila od urbanega industrializiranega, materialističnega sveta, da bi zaživela pristno življenje v družbi Tarzana, "kralja džungle", ki pozna in upošteva vse zakonitosti pragozda in jemlje zase le to, kar potrebuje, in je pošten, pogumen, neustrašen, zvest. Življenje bi dal za džungelsko skupnost. Kot marsikatera ljubezenska zgodba tudi ta počasi zaradi drobnih nesoglasij, nesporazumov tone v rutinskost vsakdana. Jane je naveličana bivanja na drevesu, guganja na lijanah, skakanja z ovijalke na ovijalko,

Iva Koršič

Kratke

Dolina / Podelitev Svetega pisma, korak na poti priprave na sveto birmo

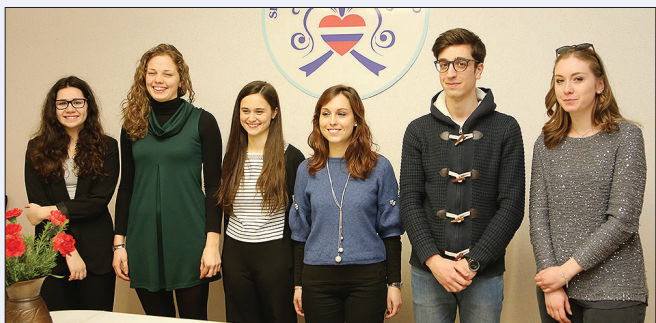
V cerkvi sv. Urha v Dolini so v nedeljo, 11. marca, birmanci prvega in drugega letnika priprave na zakrament svete birme prejeli Sveto pismo. Na dogodek so se pripravili tudi z duhovno obnovo, na kateri so razmišljali o pomenu in različnih načinih molitve. Prebiranje Svetega

pisma in razmišljanje ob njem je eden izmed načinov molitve. Pri maši je med pridigo g. dr. Jože Bajzek ob zgodbah birmancem in vsem vernikom približal pomen branja Svetega pisma. Povabil je posebej birmance, naj Svetega pisma ne postavijo na knjižno polico, da bi se na njem nabiral prah, ampak naj ga pogosto jemljejo v roke in berejo, saj bodo tako spoznali Jezusovo življenje. Sveto pismo je namreč knjiga življenja. Po prejemu svetega obhajila so birmanci navdušeno zapeli pesem "Naš zaklad je Sveto pismo, radi ga prebiramo, Božja nas beseda vabi, da jo izpolnjujemo ...". Nato je g. Bajzek vsakemu birmancu izročil Sveto pismo z željo, naj ga spremlja na poti življenja. Ta dan bo vsakemu birmancu ostal zapisan v srce, saj so lahko pri sveti maši s svojim sodelovanjem pričali, da so živi udje Cerkve. / JT

Trst / Podelitev Flajbanovih nagrad

Na sedežu Slovenskega dobrodelnega društva, ki letos slavi častitljivih 70 let, so 23. marca podelili univerzitetnim študentkam in študentom slovenske narodnosti iz FJK štipendije in študijske nagrade v spomin na javnega delavca in mecena Mihaela Flajbana. V prostorih SDD v

ulici Mazzini v Trstu je predsednik društva Ivo Jevnikar v uvodnem pozdravu povedal, da je bil 11. aprila 1948 pripravljalni sestanek za ustanovitev SDD, tri dni kasneje pa občni zbor. SSD je v prvih letih prirejalo otroške kolonije in dobrodelne plese, zadnja leta se posveča predvsem pomoči šoloobveznim otrokom in študentom. Članice komisije so pregledale 24 prošenj ter jih ocenile na podlagi uspeha in potrebnosti. Odbornica ga. Vera Vesel, ki je podelila nagrade, je povedala, da so bile prošnje zanimive, mladi so jih napisali z navdušenjem, "tako da so nas ogreli". Leta 1948 ni bilo še ne Izraela ne Kitajske, je poudarila. Tu pa je nastalo društvo, "ki je gledalo naprej, za otroke in mlade". Ustanovitelji "so delali za upanje, za prihodnost. To delamo še danes". Utemeljitelj je prebrala Veronika Gerdol, hčerka nekdanjega tajnika Jožka Gerdola. Flajbanovo nagrado za prvi letnik je prejela Sanja Vogrič, za četrti Peter Grudina; podpore so prejeli: za prvi letnik Julija Stavar, za drugi letnik Veronika Devetak, za tretji letnik Ivana Cotič in Sara Malalan, za četrti letnik Miha Pečar in Matjaž Zobec, za peti letnik Jana Croselli, kot absolvent Minej Purič. Srebotnjakovo nagrado, namenjeno študentom likovne ali glasbene umetnosti, je prejel Aleš Lavrenčič. (Daljši zapis na www.noviglas.eu)

Tržaški škofijski center za duhovne poklice Dragocen si v mojih očeh

Tržaški škofijski center za duhovne poklice je v soboto, 10. marca, pripravil srečanje, ki je tudi letos potekalo v centru Sikomora v starih Miljah. Nadvse zanimiv uvod je bil zaupan prof. g. Bajzeku. Na neposredno oseben način nam je podal svoje mnenje o čistosti srca, in če mu koga ni uspelo prepričati, mu je zagotovo dal veliko snovi v razmislek, tako da smo lahko prišli do marsikaterega spoznanja. V današnjem času, ko sta svet in kultura usmerjena v zunanjo podobo, ostaja pogled Boga zazrt v naše srce. Bistvo čistega srca pa je v tem, kakšen namen ima posameznik pri svojih dejanjih. Poraja se zato vprašanje: kaj pa je čisto srce? Še najbolj natančno lahko odgovorimo s trditvijo, da je čisto srce tisto, ki ni deljeno, tisto, ki se drži bistva. Filozof Soren

Kierkegaard pravi, da čisto srce pomeni hoteti samo eno stvar. Od vseh mogočih razlag je za človeka najlažje dojemljivo, če govorimo o iskrenem in poštenem srcu. V filmu *Patch Adams* z nekaj pozornosti zasledimo sporočilo, naj človek opazuje širše okolje, ne le tisto, ki je v njegovi neposredni bližini. Kako pa gojiti čistost srca? Verovati moramo, da lahko Kristus spremeni naše življenje. Priznati moramo svoje grehe, saj če greha ne konfitežiramo, ne vemo, proti čemu bi se borili. Treba je sprejeti Božjo besedo, kajti kdor se poglablja v

Ponedeljkov večer v DSI / Dobrodelna razstava Umetniki za karitas

Razstava "potuje" po evropskih mestih

Umetniki za karitas je pobuda primorske Karitas z mednarodno razsežnostjo, ki traja že triindvajset let. V Društvu slovenskih izobražencev jo imajo v gosteh trinajsto leto zapored. Začetki segajo na Koroško, kjer so prirejali tovrstne kolonije, da bi zbrali prispevke za domove za ostarele. Na Primorskem pa je Jožica Ličen po koroškem navdihu prosila za nasvet družino Azada Karima, ki se je iz Kurdistanu preselil v Vipavsko dolino in si ustvaril družino s Silvo Karim. Azad živi med izročilom kulture na Zahodu in na Slovenskem. Tako se je spraševal, zakaj bi iskali umetnike na Koroškem, če imamo svoje na Primorskem. K tej ideji je pristopila tudi takratna učiteljica na gimnaziji Anamarija Stibilj Šajn. Ker se dobre ideje rodijo vedno v skupnosti, so se odločili, da bi lahko umetniki, ki obiskujejo Sinji vrh, naredili kaj tudi za Karitas. Tako je leta 1995 startala prva kolonija na Sinjem vrhu, saj Karitas niso samo stara oblačila in delitev paketov hrane. Izmisli so si tudi dan odprtih vrat, in sicer ob četrtek. Takrat se zglasi

med 70 in 100 ljudi, ki se družijo in ustvarjajo ob boku akademikov, na koncu pa darujejo svoj

Umetnikov za karitas v Peterlinovi dvorani je obogatila okrogla miza, pri kateri so sodelovali rav-

trud potrebnim pomoči. Po besedah duše kolonije, gospe Jožice Ličen, je to pedagoški model, in sicer vzgajati za lepo in dobro. Umetniki so namreč čuteči ljudje, ki lahko darujejo svoj talent. Ponedeljkovo odprtje razstave

nateljica koprške škofijske Karitas Jožica Ličen, sodelavec Radia Ognjišče v Ljubljani Jože Bartol in predsednik DSI Sergij Pahor. Gospa Ličen je izpostavila dejstvo, da naša družba rabi umetnost in dobrodelnost. Njihove

misli so bile najprej samo pobojne, a ko so dobili strokovne sodelavce in nagovorili umetnike, se je ideja uresničila. Posledica družjenja je denar, ki ga dobijo, zato da pomagajo ljudem. Med ljudi pa prinašajo dobroto in umetnost, hrano za dušo, ker človek ne živi samo od kruha.

K pobudi pristopijo umetniki iz različnih držav – tako akademiki kot tisti, ki nimajo formalne izobrazbe. Kot je dejala likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, pri Karitas skrbijo za spremembe. Zato strokovni svet izbere avtorje, ki se izražajo v različnih slogih z različno tematiko, z različnimi svetovnimi nazori, vero, pogledi na umetnost in življenje nasploh. Čeprav so na začetku imeli pomisleke glede združevanja akademikov in neakademikov, so dosegli rast v kakovosti. Nivo nastalih del je vsako leto višji. Umetniki v luči strpnosti in spoštovanja drugačnosti zaživijo kot celota.

Likovna akademija je lani potekala od 14. do 18. avgusta na Sinjem vrhu, pod geslom *Ljubezen je ...*, ki so si jo izposodili iz papežev poslanice in je bila mišljena kot ljubezen do bližnjega. Jožica Ličen je poslušalcem v Peterlinovi dvorani zaupala geslo letošnje kolonije. Ker obeležujemo leto Ivana Cankarja, se mu bodo tudi oni poklonili. Navdih so našli v njegovem kurentu in se odločili za geslo *Priglasite lepote*.

Metka Šinigoj

Dolina / Obisk iz Slovenije Celjski profesorji na inštitutu Josip Pangerc

Minuli teden se je v Trstu mudila delegacija profesorjev z gimnazije Celje - Center. Profesorji so pripotovali v Trst na običajno štiridnevno profesorsko izmenjavo s profesorji liceja Franceta Prešerna iz Trsta. Gostje so si v Trstu in okolici ogledali razne kulturne zanimivosti, med temi Miramarski grad, Rižarno in Oglej. Zadnji dan obiska je potekal v Bregu, v Dolini pri Trstu, ob slovenski kulturni dediščini in zgodovini. Koordinatorica obiska v Dolini, profesorica Dajana Kočvar, je želela štajerskim kolegicam predstaviti lik Josipa Pangerca, ki je v dolinski občini

zaslužen tudi zato, ker je med županovanjem (1901-1914) dal sezidati kar pet novih in modernih šolskih poslopij in bil vrsto let direktor Okrajnega šolskega sveta.

Delegacija, ki so jo sestavljali profesorji z gimnazije Celje in liceja Prešeren, je v sredo, 14. marca, dopoldne obiskala rodbinsko hišo Josipa Pangerca, ki stoji na osrednjem dolinskem trgu. V njej domujejo Srednjeevropski inštitut za zgodovino in kulturo "J. Pangerc", rodbinski arhiv in začasni muzej.

Profesorje je sprejel vodja inštituta Marko Manin, ki je goste popeljal na voden ogled prostorov prvega nadstropja zgodovinskega poslopja.

vinskega poslopja.

Najprej so si profesorice v prostorih rodbinskega arhiva ogledale nekaj dragocenih zgodovinskih arhivskih eksponatov iz 18., 19. in 20. stoletja ter nekaj osebnih predmetov Josipa Pangerca. Profesoricam iz Celja so se zdeli posebno zanimivi originalni načrti raznih palač in cest. V drugih sobanah so si člani profesorske delegacije ogledali pohištvo iz 17. in 18. stoletja ter dragocen herbarij iz 19. stoletja,

ki obsega več kot 120 strani. Na vsakem listu so prilepljeni štirje listi posušenih rastlin, ali pa tudi pet. Glavni del rastlin je značilnih tudi za naše kraje, od morske obale do vrhov, nekaj pa je dekorativnih sort. Prevzete profesorice so navdušeno spremljale razlago med vodenim ogledom in izrazile željo po ponovnem obisku inštituta v spremstvu dijakov in ravnatelj celjske gimnazije.

Man

Foto Man

božji otroci. Zato moramo biti usmerjeni naprej, v prihodnost, v to, kar smo pred Bogom in Kristusom.

Po razmišljanju lahko pridemo do spoznanja, da so prav odnosi temeljnega pomena. Razlikovati pa moramo med samospoštovan-

do tega, kaj drugi mislijo o nas. Srečanje se je nadaljevalo z delavnico, ki jo je pripravil g. Ogorevc. Udeleženci smo se potrudili in za vsakega izmed prisotnih našli pozitivne lastnosti. Verjetno je bilo pri tem najtežje biti iskreni, ko smo ugotavljali, kaj je to, kar si najbolj želimo, in katera je najdragocenejša lastnost, ki smo jo pripravili darovati bližnjemu. Ko smo udeleženci med seboj predstavljali pozitivne lastnosti, ki jih opažamo, smo ugotovili, da smo bili vsi prijetno presenečeni. To kaže, kako zelo se lahko neka oseba

pozitiven vpliv naše osebnosti v okolju.

Medtem ko smo bili vpeti v omenjeno delavnico, se nam je pridružila skupina mladih glasbenikov iz Ljubljane. Šlo je za skupino FZL (Fušamo z ljubeznijo), ki se je predstavila s pravim nabojem navdušenja in nas povabila, da skupaj zapojemo. In smo zapeli in kako lepo je šele zadonela pesem med sv. mašo, med katero smo lahko poleg mladostno uglasenih melodij spremljali še poučne besede, ki jih je izrekel g. Ogorevc, ki je mašo tudi daroval. Spregovoril je o svinčniku, zgodbi Paola Coelho, ki bralcu predstavlja lastnosti, ki jih ima svinčnik. Ob koncu pa postavlja svinčnik kot simbol za človeka.

Kaj pa bi bilo srečanje mladine in vseh, ki se ukvarjajo z njimi, če ne bi ob koncu vabili na prigrizek? Ustavili smo se ob slastnih picah in si vzeli čas za sproščen pogovor o marsičem, kar nam je olepšalo večer.

M. K.

Foto Matej Kos

krščanskem življenju lahko napredovali. Vztrajati moramo in ne obupati. V Jezusu smo ljubljeni

jem, ki je psihološka komponenta, in samozavestjo, ki je zunanja komponenta, se pravi naš odnos

podcenjuje. S temi in podobnimi ugotovitvami pa lahko gradimo samospoštovanje in povečamo

Tržaško knjižno središče / Gost Igor Škamperle

Ponatis romana Sneg na zlati veji

Avtobiografski roman in hkrati svoj literarni prvenec, *Sneg na zlati veji*, je Igor Škamperle sestavil pri tridesetih letih, ko se je odmaknil od vrhunskega alpinizma in se ves predal filozofiji in literaturi. Avtobiografski roman je prvotno izšel pri Založništvu tržaškega tiska, založba Sidarta pa je izdala njegov dopolnjeni drugi ponatis, ki je opremljen z dragocenim slikovnim gradivom, Igor Škamperle je dodal natančno spremeno besedo in nastopajoče like poimenoval s pravimi imeni. Alpinistično literarni večer, če ga tako lahko imenujemo, sta priredili Slavistično društvo Trst - Gorica - Videm in Založništvo tržaškega tiska. Na predstavitvi, ki je bila v petek, 16. marca, v knjižnem središču v Trstu, je roman predstavil literarni kritik Matej Bogataj, ki pravi, da je prva edicija *Snega na zlati veji* bolj leposlovne narave, druga pa se osredotoča bolj na planinstvo. Kritiki je povedal, da gre za razvojni roman, ki spremlja avtorjevo mladostno dobo zorenja pri Sv. Ivanu in študentska leta v Postojni. Tam je avtor obiskoval gozdarsko šolo in tam se je tudi navdušil nad naravo ter spoznal

ljubezen do gora in plezanja. Avtor je za naslov romana dobil navdih v antropološki knjigi o magiji, religiji in mitologiji Jamesa Frazerja. Matej Bogataj

Himalaje. Dr. Igor Škamperle (1962) je sociolog kulture in komparativist; od leta 1999 poučuje na Oddelku za

Foto damj@n

je pojasnil, da "protagonist prihaja v tedanjo socialistično Slovenijo iz okolja, v katerem krščanska tradicija ni bila do te mere izrinjena, kot se je to dogajalo v Sloveniji, kjer je marksizem na neki način prevzel vlogo religije". Seznam alpinističnih vzponov se nanaša na resnične doživljaje v domačih stenah ter gorah Srednjih Alp, Škotske, Severne Amerike, Andov in

sociologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani predmete s področja sociologije kulture. Znanstvenoraziskovalno se ukvarja s sociologijo znanosti, teorijo simbolov, zgodovino idej, kulturno zgodovino ter religijo in kulturo v obdobju renesanse. V romanu so njegov temeljni navdihovalec in sogovornik hribi in hotenje, da bi v njih osvojil in dosegel razlog

svojega bivanja. Na primer Himalajski svet vstopa v avtorja na drugačen, duhoven način, zato se njegova duševnost predrugači in različno gleda na svet. Začne se zavedati svoje majhnosti in hkrati svobode, ki jo daje čut neskončnih širjav in njihova praznina. Na srečanju so si udeleženci lahko ogledali bogato video projekcijo Škamperletovega življenja v gorah. Številni poslušalci so prisluhnili odlomku iz romana, ki ga je prebral gledališki igralec Romeo Grebenšek. Na pogovoru z avtorjem sta sodelovala profesorica Eva Fičur in vodja alpinističnega oddelka SPDT Jernej Bufon, ki je avtorju postavil vrsto vprašanj, vezanih na alpinizem. Igor Škamperle je med pogovorom povedal, da je eden izmed razlogov za gorski vzpon na vrh potreba po prekašanju običajnosti in vsakdana, po prenosu v drugačno

stanje zavesti. Avtor je že v mladih letih iskal odgovore na vprašanje, kako živeti: v urejenem, normiranem svetu ali pa v izvirnem, arhaičnem svetu? Škamperle pravi, da se je z gorništvom približal iskanemu izvirnemu, pradačnemu svetu, in se obenem sprašuje, ali se tudi današnja mladina znajde v taki stiski.

Marko Manin

Minister RS Dejan Židan na Opčinah

"Delež za kmetijstvo naj se ne zmanjša!"

V dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah je Kmečka zveza imela v gosteh slovenskega ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, mag. Dejana Židana. Načelnik Socialnih demokratov je podpredsednik vlade v odstopu. Gostitelji so ga povabili na tematski posvet, namenjen pripravi na novo skupno evropsko kmetijsko politiko za obdobje 2020-2026. Na srečanju je v imenu Kmečke zveze najprej spregovoril njen predsednik Franc Fabec, ki je v nagovoru povedal, da je tematika skupne evropske politike zelo pomembna za celotno območje, na katerem živimo Slovenci v Furlaniji Julijski krajini, ker bo od nje odvisna tudi usoda našega kmetijstva in podeželja. Sledil je pozdrav tržaškega župana Roberta Dipazze, ki se je osredotočil predvsem na pristne slovenske, italijanske in hrvaške prehranske proizvode. Dipazza je prepričan, da je treba stremeti po kakovosti proizvodov. Pred Židanovim posegom je zbrane nagovoril in pozdravil podpredsednik Državnega zbora Matjaž Nemec, ki je obenem predstavil tudi ministra Židana. Povedal je, da se v Sloveniji stanje gospodarstva precej izboljšuje. Gospod minister Dejan Židan je najprej izpostavil veliko zadovoljstvo zaradi odličnega sodelovanja z italijanskim ministrstvom za kmetijstvo, predvsem v zadevi zaščite terana. Povedal je, da je bila Italija prva država, ki je podprla geografsko zaščito terana kot

vino s kraške planote. Takrat so se odločili, da geografsko zaščito tipičnega rdečega vina razširijo na območje Slovenije in Italije. Minister je najprej obrazložil, zakaj imamo danes evropsko skupno politiko: "Pred petdesetimi leti je v Evropi primanjkovalo hrane; bila je slabe kakovosti in predraga. Evropa ni želela biti več odvisna od drugih, tako se je začela kmetijska politika, ki je stanje spremenila, in to ostaja tudi danes kot najbolj močna skupna evropska politika". Minister si želi kmetovalcem in kmetijstvu priskočiti na pomoč. Izhaja iz prepričanja, da je kmetijska panoga v krizi zaradi različnih faktorjev; botrovale so malo učinkovite politike kmetijstva, težke delovne razmere in podnebne spremembe, ki vplivajo na to panogo. Če ni ustreznih pogojev za delovanje kmetijstva, bodo v Sloveniji proizvajali manj hrane, kar pa bo privedlo državo

do manjše samostojnosti. Odločilnega pomena je, da Evropska unija ne krči denarnih sredstev za kmetijstvo. Minister Židan je obrazložil, da si evropska kmetijska politika želi pomagati mladim generacijam

Foto Marko Manin

kmetov do 40. leta starosti. "Večina držav Evropske unije je v Bruslju zahtevala, da se delež sredstev za kmetijstvo v prihodnosti ne zmanjša", je poudaril Židan. Med možnimi predlogi obstajata dve opciji, ki predpostavljata krčenje finančnih sredstev za 15 in 30 %. Drugega maja

letos bo znan predlog Evropske komisije za budžet kmetovalcem po letu 2020. Minister je najavil tudi nekaj prijetnih novosti, med katere sodi zmanjšanje birokratskih postopkov, ki zdaj kmetovalce preveč bremenijo. Na srečanju so bili prisotni še generalni konzul RS Vojko Volk,

podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec, deželni odbornik za kmetijstvo Christiano Schaurli, predsednika krovnih organizacij, Walter Bandelj in Rudi Pavšič, ter načelniki občin Zgonik, Repentabor, Dolina in Devin-Nabrežina.

Marko Manin

Tecnoutensili

Oleo-Mac

3 LETA GARANCIJE in servis

Opčine
Proseška ulica, 7
040 212397
info@tecnoutensili.eu

Malalan

OTTICA OPTIKA

VOŠČI VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

ul. Vrb 1 - Opčine
tel. 040 213957 - fax 040 213595

27. marec 1993 - 27. marec 2018

MIRA LAVRENČIČ ŠTOKA

*Četrto stoletje je že,
kar te ni več med nami.
Naši spomini in misli nate
pa so še vedno živi.*

Vsi tvoji

Katinara - Opčine

Obvestila

Svet slovenskih organizacij obvešča, da bo v velikem tednu urad v Trstu zaprt od ponedeljka, 26. marca, do petka, 30. marca. Tržaški urad bo ponovno odprt za javnost v torek, 3. aprila. **Romanje v Medjugorje** bo od 11. do 14. maja 2018. Vpis in spored lahko dobite: za Goriško pri g. Darku (tel. 0481 32121 ali 370 3201305), za Tržaško pri g. Jožetu Markuži v Zgoniku (tel. 040 229166) in za Slovenijo pri gospe Ani v Novi Gorici (tel. 00386 5 3022503).

Vsem svojim članom, prijateljem in bralcem
voščita vesele velikonočne praznike

SLOVENSKA PROSVETA **MLADIKA**

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST

vošči

vsem organistom, zborovodjem, pevkam
in pevcem ter njihovim sorodnikom

blagoslovljene in miru polne velikonočne praznike

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE V TRSTU

VOŠČI VSEM

SLOVENKAM IN SLOVENCEM

V MESTU BLAGOSLOVLJENO

VELIKO NOČ

Vsem dragim Slovenkam in Slovincem želi doživeti velikonočne praznike z veliko Božjega blagoslova

IGOR ŠVAB

podpredsednik tržaškega občinskega sveta

Skerlavai draguljarna

vošči veselo Veliko noč 2018

ul. Battisti 2 - 34125 Trst
tel. 040 7606012

ŽELEZNINA TERČON SNC

Vse za hišo in vrt,
stroji za domačo in paklicno uporabo,
barve in barvila, vse za vodne in plinske inštalacije

ODPRTO OD PONEDELJKA DO SOBOTE ZJUTRAJ

NABREŽINA, 124, tel. - fax. 040 200122

Veselo Veliko noč želi

IMMOBILI

SenzaConfini

www.immobilisenzaconfini.com

Tel. št. 347 8922928 / Ul. San Giorgio 1, TRST

Pogovor / Katja Terpin

Čezmejna delavka, ki po poklicu nudi pomoč drugim čezmejnim delavcem

V četrtek, 15. marca, je bilo na Fakulteti za uporabne družbene študije v Novi Gorici zanimivo predavanje o življenju, študiju in delu v Evropi. Na njem je o razlikah v socialnem, zdravstvenem in pokojninskem sistemu med Slovenijo in Italijo spregovorila Katja Terpin, direktorica Zavoda Patronato INAS CISL Slovenija. Ob tej priložnosti smo ji postavili nekaj vprašanj.

Kaj je INAS, kdaj in zakaj je nastala podružnica v Novi Gorici?

Patronat INAS je institucija za socialno zaščito, ki spada pod okrilje enega izmed največjih italijanskih sindikatov - CISL (konfederacija italijanskih sindikatov delavcev). Je ustanova, ki nudi svetovanje in pomoč milijonom delavcev, upokojujencev in priseljenim državljanom v Italiji in po celnem svetu, kjer ima svoje podružnice. V tujini je prisotna še zlasti v tistih državah, v katerih je italijansko priseljevanje zgodovinsko najštevilnejše: v Evropi, na ameriški celinii in v Avstraliji. Zavod INAS - Nova Gorica je bil ustanovljen leta 2005 po zaslugi pokojnega Romana Di Battiste iz Števerjana, ki si je zelo prizadeval, da bi slovenski državljani, zaposleni v Italiji, dobili pomoč za uveljavitev svojih pravic, vezanih na čezmejno delo.

Kdaj ste začeli delati pri INAS-u?

Zaposlili so me ravno leta 2005, in sicer na uradu v Gorici, kjer sem takoj vzljubila ta poklic. Delodajalec mi je nudil možnost izobraževanja, saj ima CISL tudi lastno izobraževalno šolo (Centro studi CISL) v Firencah. Dejansko sem v Firenze šla kar šestkrat in tam ostala cel teden. Od jutra do večera smo se učili italijansko pokojninsko in socialno zakonodajo, obenem pa smo imeli v naših uradih na razpolago e-learning na daljavo in še konkretno prakso z delom v uradu. Leta 2009 so me imenovali za poddirektorico pokrajinske podružnice. Konec leta 2011 pa mi je predsedništvo iz Rima ponudilo vodenje urada v Novi Gorici; ponudbo sem seveda sprejela. Tako sem postala tudi jaz čezmejna delavka, ki po poklicu nudi pomoč drugim čezmejnimi delavcem.

Kdo so vaši uporabniki? Zaradi zapletenosti zakonodaje se do nas obrnejo tako preprostejše osebe z nižjo izobrazbo kot tudi visoko izobražene osebe z magistrskimi nazivi. Socialna pomoč, ki jo nudijo patronati, je izjemno pomembna, saj

la v zvezi z zdravstvenim zavarovanjem. Skratka, spremljamo delavca od začetka dela do upokojitve in potem mu še pomagamo ohraniti pravico do izplačila pokojnine. Vse zahtevke obravnavamo v sklopu slovenske in italijanske zakonodaje.

S katerimi institucijami sodelujete v Sloveniji, kateri pa je vaš glavni sogovornik v Italiji?

Za doseganje cilja zavod sodeluje s slovenskimi javnimi organi, zlasti z Zavodom za pokojninsko in

bi se morali drugače zainteresirani sami orientirati v džungli italijanske socialne, pokojninske in zdravstvene zakonodaje. Ta je zelo zapletena, poleg tega pa se še nenehno spreminja; to se dogaja še posebno v zadnjem desetletju, vzporedno z razvojem računalništva in z družbenoekonomske slike. Zato je naša največja težava ta, da se naše izobraževanje nikoli ne konča. Obenem je to seveda tudi izziv, naše delo pa je vedno zanimivo in sploh ni rutinsko. V največje zadoščenje so mi iskrene zahvale, ki mi jih izrekaajo ljudje, katerim pomagam, še zlasti najskromnejši (seveda sem zelo vesela tudi, da imam stalno službo in dobrega delodajalca).

Naš slovenski urad INAS je nekako izjema v primerjavi z drugimi tovrstnimi uradi v svetu, saj se ukvarjamo, zaradi značilnosti območja, pretežno s čezmejnimi delavci, ki so ali so bili zaposleni v Italiji oz. so prejemniki pokojnin. Približno 80 % naših uporabnikov ima slovensko državljanstvo, 12 % je pa italijanskih državljanov. Krijemo območje od Zgornjega Posočja (Kobarid) do Sežane. Prizadevamo si, da bi v kratkem odprli poslovno v Kopru, kajti na nas se obrača tudi vedno več oseb s Koprškega. V letu 2017 smo zabeležili približno 5000 svetovanj in različnih zahtevk naših strank, z nasveti pa na številna vprašanja po pomoči odgovarjamo tudi po mailu ali kar po telefonu, tako da je število storitev, ki jih letno nudimo, gotovo višje. Naš zavod rešuje zahtevke za uveljavitev starostne, invalidske, družinske pokojnine, pregled delovne dobe, zahtevke za družinske dodatke, svetovanja za pravice do nadomestila za brezposelnost, pomoč pri nesreči na delovnem mestu ali pri poklicnih boleznih (INAIL) in pojasni-

invalidsko zavarovanje Slovenije, s Centrom za socialno delo, z Zavodom Republike Slovenije za zaposlovanje, z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Finančno upravo Republike Slovenije. Poleg tega sodelujemo z italijanskim pokojninskim zavodom INPS in drugimi italijanskimi institucijami. Sistem koordinacije temelji na komunikaciji med državama in vsebinsko enakih obrazcih, s katerimi si izmenjujemo podatke o pravicah, ki jih ima oseba v državi stalnega prebivališča in v matični državi.

S katerimi težavami se srečujete pri svojem delu? Največje težave, ki jih imajo čezmejni delavci, so sad napak ali netočnosti v komuniciranju med državama. To privede večkrat do nepriznanja pravic osebam in omejuje mobilnost delavcev med državama.

Vem, da ste bili aktivno soudeleženi pri oblikovanju projekta Euradria. Kako in kdaj je nastal ta projekt in kateri je njegov namen?

V lanskem letu smo z našim sindikatom CISL sodelovali pri projektu Euradria, ki je sicer nastal že pred leti. Projekt financira Evropska unija v okviru programa EaSI (EaSI-EURES - Cross-border partnership and support to cooperation on intra-EU mobility for social partners and EEA countries). Končni cilj je prispevati k oblikovanju skupnega trga dela. Omrežje Euradria deluje na področju spodbujanja mobilnosti ljudi, ki iščejo zaposlitev v Evropski uniji, torej spodbuja prosto gibanje delovne sile, še posebej na čezmejnih območjih med Italijo, Slovenijo in Hrvaško. Namen je prispevati k izboljšanju zaposlovanja na območju regije Euradria (Obalno-kraška, Notranjsko-kraška, Goriška regija, Furlanija Julijska krajina, Istra,

Primorsko-Goranska regija), povečati informiranost in zaposlitvene možnosti čezmejnih delavcev, izboljšati proces iskanja primernih kadorov za delodajalce v vseh treh državah ter zagotoviti kvalificirano podporo vsem partnerjem v okolju. Projekt je lani slonel na sestavi vprašalnika, na podlagi katerega naj bi predstavili Evropski uniji stopnjo zanimanja za čezmejno zaposlitev z zornega kota delavcev in delodajalcev in težave, ki ob tem nastajajo. Izid raziskave je pokazal, da slovenska in italijanska podjetja nimajo predsodkov pri zaposlovanju čezmejnega delavca. Tudi večina anketiranih oseb (študenti, brezposelne osebe) bi bila pripravljena iskati službo v sosednji državi in

jim obvladovanje tujega jezika ni v oviro, kot pa so jim težave z davki, pokojninskimi in socialnim zavarovanjem. Iz odgovorov je razvidno, da se osebe, ki se želijo zaposeliti ali izseliti v tujino, ne obrnejo na pristojne institucije za vse potrebne informacije, pač pa se zaneajo na izkušnje znancev in sorodnikov ali se sploh ne pozanimajo.

Katere ustanove sodelujejo pri tem projektu?

V Euradrii sodeluje mreža specializiranih partnerjev iz različnih kategorij subjektov v svetu dela, torej zavodi za zaposlovanje, združenja delodajalcev, sindikati itd., in svetovalcev EURES.

Katere so glavne problematike pri uresničevanju projekta Euradria?

EU ni dodelila prispevka za nadaljevanje projekta v letu 2018, partnerji pa pripravljamo dokumentacijo za nov projekt v letu 2019, z namenom, da bi čezmejno sodelovanje okrepili.

Katera so vaša upanja in želje za razvoj čezmejnega trga dela?

Ne glede na usodo projekta Euradria se sodelovanje med izvedenci, ki smo se med izvajanjem le-tega spoznali, ne prekine. Lep primer je bilo srečanje, ki smo ga imeli na Fudš-u v sodelovanju z zavodom za zaposlovanje; na njem je spregovorila tudi EURES svetovalka zavoda Jana Krušič, ki vlaga veliko truda za uresničitev čezmejnega trga dela. Na srečanju smo govorili o življenju, študiju in delu v tujini in prepričana sem, da bodo taka sodelovanja, ki niso le na papirju, obrodila veliko sadov za vse ljudi, ki živijo na našem obmejnem območju, tako da bo dokončno meja ostala le spomin. Samo v slogi je moč!

Najlepša hvala za pogovor.
Katja Ferletič

PRIMORSKI PRIIMKI (67)

BELE

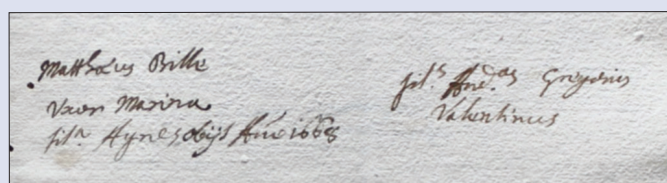
Priimek Bele, ki ga najdemo predvsem na Krasu in tako imenovanem Zelenem Krasu v okolici Postojne, na prvi pogled izhaja iz besede za belo barvo. Torej ga je dobil kak izrazito belopolit, mogoče albin, svetlolas ali sivolas človek. A jezikoslovec Pavle Merku'ni bil ta-

180, Štajercev pa 300.

V Gradcu pri Slavini najdemo eno družino Bele že sredi 17. stoletja. Matija Bele in Marija sta imela Nežo, Andreja, Gregorja in

Tino Mamić

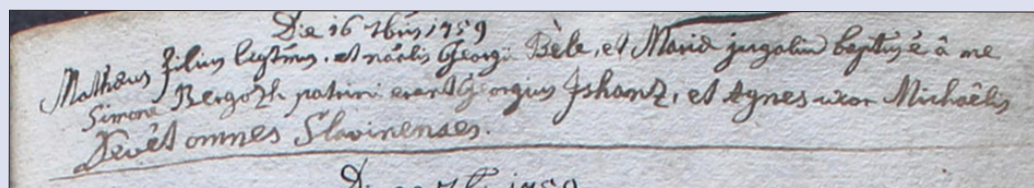
Bele so v stari družinski knjigi za Slavino napisali kot BILLE. Knjigo hrani Škofijski arhiv Koper.

kega mnenja. Bolj se je nagibal k razlagi, da priimek izhaja iz imena kakega svetnika, ki so ga okrajšali. Iz Felicijana je nastal Fele in potem Bele. Podobna dilema je tudi za podobne priimke: Belan, Belida, Bevk, Belec, Beloglav, Bevc, Belej, Belin, Belingar. Pri zadnjih dveh je možna tudi povezava na staroslovenskega boga z imenom Belin. To je naša različica rimskega Belinusa, ki so ga v vzhodni Benečiji častili kot boga dnevne svetlobe in vode. Bil naj bi zavetnik Karnov, Noričanov in Ogleja, kjer so ga enačili z Apolonom. Janez Keber pa opozarja na še eno možnost: v Podravju bi lahko priimek nastal tudi iz moškega imena Bela, ki ga niso samo Madžari, ampak tudi Slovenci okrajšali iz Adalberta oziroma Alberta. Priimek je med 400 najpogostejšimi slovenskimi priimki. Število Beletov je v zadnjem pol stoletju praktično nespremenjeno. Leta 1971 jih je bilo 662, leta 1997 pa 664. Leta 2011 spet beležimo številko 662, danes pa 654. Primorcev je od tega samo 65, Dolenjcev

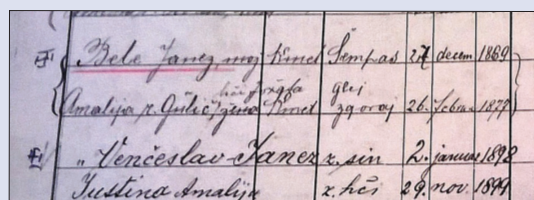
Valentina. Njihovim potomcem lahko dokumentirano z rodovniki sledimo vse do danes. V Slavini takrat ni bilo nobene družine Bele. Najdemo pa jih nekaj desetletij kasneje, kar pomeni, da so verjetno prišli prav iz Gradca. Slavinski Beleti izvirajo iz Jurija Beleta, poročenega z Marijo, ki je bil rojen okoli leta 1715. Znani Bele je duhovnik Venceslav Bele (1887-1938), pesnik, pisatelj in narodni delavec, rojen v Višnjeviku v Brdih. Uredil je prve tri ko-

Duhovnik Venceslav Bele

Krstni vpis Matije Beleta (1759), kjer sta kot starša omenjena Jurij in Marija. Knjigo hrani Škofijski arhiv Koper.

Beletove najdemo tudi na Krasu. A ta vpis kaže, da je v Koprivo ta priimek zanesel Janez Bele, ki se je rodil v Šempasu.

ledarje Goriške Mohorjeve, napisal več pesmi, ki jih je uglasbil Vinko Vodopivec. Bil je član Zbora svečnikov sv. Pavla. France Bevk je po njegovi smrti obiskal župnišče, kjer je bil Bele dekan in v Domu in svetu zapisal: "Prebral sem poslednjo vrstico, medtem je nastal večer, podobe na stenah so čisto potemnele, le trpeči Kristus se je še blestel iz mraka. Tiho sem se zamislil. Tovariš, zakaj nisi do konca hodil svoje začete poti? Veliko si obljubil, a si umolknil".

Nekdanji predsednik ustavnega sodišča Miroslav Mozetič poudarja, da je čas za spremembe

Z zakonom poizkus balkanizacije Slovenije!

Novi številki Praznične družine, ki jo izdaja teden Družina, je njena urednica Manica Ferenc v uvodniku zapisala, "da je mesec marec v postnem času, ko naj bi ljudje šli vase ter si vzeli čas za temeljit vpogled v duhovno raven našega bivanja. V marcu sta cvetna nedelja in tudi veliki petek". Toda tem plemenitim ugotovitvam, tako primernim in koristnim našim ljudem, pa razmeram in času, v katerem živimo, so se na grob in sramoten način postavili nasproti nekateri znani in vplivni posamezniki, ki so zato izgubili, tako razmišljam, nekaj svojega ugleda in verodostojnosti. Poslanka iz stranke Levica Violeta Tomič je na spletu Facebook zapisala, da

Manica Ferenc

vorjenja o bližnjih izrednih državnoborskih volitvah in o referendumu o zakonu o drugem tiru železniške povezave med Divačo in Koprom, ki ga bo treba ponoviti. Vse politične stranke si prizadevajo in se trudijo, da bi se volitev udeležilo čim več upravičencev. Posebej je takšna zavzetost razvidna v desnem političnem taboru. Če bodo stranke desnice med seboj sodelovale in dosegle enotnost v svojih programih in stremljenjih, bi morda dosegle zmago na volitvah. Privrženci gibanja Prebudimo Slovenijo so v posebni izjavi menili, "da bi na izrednih volitvah v Državni zbor vse de-

in izrazito negativne. Zgodovinar in nekdanji minister za kulturo, Vasko Simoniti, v članku, objavljenem v reviji

Miroslav Mozetič

Demokracija, opozarja, "da tudi v Sloveniji ne ugasnejo težnje, s katerimi se želi šibka demokracijska praksa še poslabšati in preoblikovati v polno delujoč stari režim politične zaostalosti. Omenjam nedavno obravnavan predlog zakona o ureničenju kolektivnih kulturnih pravic narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v Sloveniji. Z omenjenim zakonom bi se v Sloveniji odprla pot k priznanju manjšin, ki to niso. Ta predlog, s katerim si želi neka politična združba zagotoviti volilne glasove, je izjemno nevaren. V družbo vnaša določena politična nelagodja, negotovosti in napetosti. Predlog je izraz želje modernih oblastnih mišljenjskih vzorcev po balkanizaciji Slovenije. Po načelu, če si države ne moreš podrediti, vnesi vanjo razkroj". Po mnenju zgodovinarja dr. Stane Grande "naša naloga v tem

trenutku ni razpravljanje o predsedniku vlade dr. Miru Cerarju, ampak se sporazumeti o tem, kako voliti, da se bo propadanje Slovenije ustavilo". Ivan Štuhec, duhovnik in civilno-družbeni aktivist, je v komentarju, objavljenem v slovenskem katoliškem tedniku Družina, menil, "da dvomilijonska Slovenija realno zmora dve povprečno dobri skupini politikov, ki približno vedo, kako se vodi država.

Mi pa se že desetletja preizkušamo, kako bi rešili socializem in živeli kot kapitalisti. Slovenski volivec bo tokrat moral presneto dobro premisliti, kateri garnituri politikov bo dal svoj glas". Aktualen in tehen je prispevek o razmerah v Sloveniji in o volitvah, ki ga je v Slovenskem času, časniku za družbo in kulturo, ki je priloga tednika Družina, objavil nekdanji predsednik ustavnega sodišča, Miroslav Mozetič. Piše, "da je v Sloveniji čas za spremembe, da ne smemo biti brezbrizni, da smo kristjani skupaj z drugimi ljudmi dobre volje dolžni, da politiki vrnemo etično in kulturno dušo in da je krščanska dolžnost prepovedati politiko". Svoja razmišljanja takole sklene: "Ali verjamemo ali ne, tudi od nas, vsakega posameznika, je odvisno, kakšna bo in v katero smer se bo razvijala naša domovina Slovenija. Še najmanj, kar lahko za to storimo, je, da gremo na volitve. Vsak glas je pomemben. Brezbriznost in otopelost vodita v

pogubo". Događanja v Sloveniji so zdaj taka, da navadni ljudje živijo in delajo po ustaljenih vzorcih in merilih; politika, ne glede na ideološke predznake strank, pa skoraj izključno teži k temu, da bi prišla na oblast. V takem vzdušju pričakujejo napoved datuma izrednih parlamentarnih volitev in ponovitve referenduma o zakonu o železniški progi med Divačo in Koprom. V Inštitutu dr. Janeza Evangelija

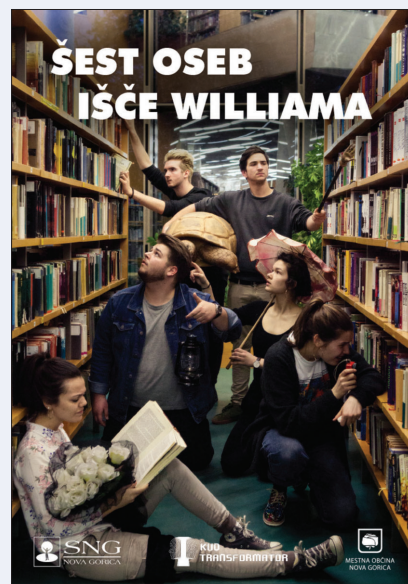
sta Kreka zatrjujejo, "da potrebujemo bolj normalno Slovenijo, ki bo pravična domovina z razvitim gospodarstvom in kjer bo varno živeti. Na dolgi rok nas ogroža tudi premajhna rodnost. V Sloveniji je rodnost nizka, tudi v primerjavi z drugimi evropskimi državami. Pri nas se zdaj rodi okrog 20.000 otrok na leto, za demografsko uravnovešeno pa bi se jih moralo roditi vsaj 30.000.

Marijan Drobež

Kratke

Nova Gorica / Amaterski mladinski oder Nova premierna uprizoritev

Amaterski mladinski oder, ki deluje nad štirideset let pod okriljem SNG Nova Gorica (skoraj do prerane smrti l. 2017 ga je vodil nepozabni režiser Emil Aberšek), bo v četrtek, 29. marca 2018, ob 18. uri na malem odru SNG Nova Gorica premierno uprizoril avtorski projekt *Šest oseb išče Williama*. Ustvarili so ga mladi gledališčniki AMO po motivih Shakespearovih del in pod režijskim vodstvom mentorice Tereze Gregorič in Urše Adamič. AMO igralsko nadarjenim mladostnikom nudi priložnost, da pod mentorstvom gledaliških strokovnjakov razvijajo svoje talente. Doslej je na mladinski oder stopilo več kot 400 mladih, nekateri izmed njih so se odločili za poklicno pot (npr. Iztok Mlakar, Ana Facchini, Medea Novak, Tomi Janežič idr.). / IK

V Moskvi bodo postavili obeležje slovenskim žrtvam obeh svetovnih vojn

Vlada se je na seji, ki je bila 21. marca, seznanila z informacijo o nameravani postavitvi obeležja slovenskim žrtvam obeh svetovnih vojn na ozemlju Rusije. Odločila je, da se obeležje postavi v Parku zmage v Moskvi. Sredstva za njegovo postavitve bodo zagotovili iz proračuna, so sporočili iz urada vlade za komuniciranje. Vlada je prav tako sprejela izhodišča za zasedanje mešane komisije za izvajanje sporazuma med vladama Slovenije in Rusije o vojnih grobiščih, ki bo potekalo od 27. do 29. marca v Moskvi. Spomenik ruskim in sovjetskim vojakom, padlim v obeh svetovnih vojnah na ozemlju Slovenije, stoji na ljubljanskih Žalah. Obeležje sta julija 2016 odkrila slovenski predsednik Borut Pahor in ruski predsednik Vladimir Putin. Spomenik sestavlja osem stebrov, razporejenih v polkrog. Predstavljajo osem let, kolikor sta skupaj trajali obe vojni, vanje pa so vklesana imena 3000 padlih ruskih in sovjetskih vojakov.

Izola / Posebni umetniki

Jure Švagelj in vezene slike

Mesec marec je in napoveduje se pomlad. In pomladni prazniki, na primer gregorjevo, ko se ptički ženijo. In svetovni dnevi: svetovni dan civilne zaščite, svetovni dan gledališča, svetovni dan lutkarjev, meteorologije, boja proti rasni diskriminaciji, pripovedništva, poezije, strpnosti, tuberkuloze, varčevanja z energijo, svetovni dan voda, materinski dan ... Med temi prazniki je tudi svetovni dan Downovega sindroma. V Mestni knjižnici Izola si lahko zato v marcu ogledate izdelke, ki so nastajali v VDC Koper, enoti Izola in enoti Portorož v Luciji. Vitrine krasijo izdelki, z ljubeznijo narejeni iz jeansa – predpasniki, okrasne blazine, igrače, ovitki za knjige, viseče poličke ... Na stenah pa lahko občudujete vezene slike Jureta Švaglja.

Jure Švagelj je posebna oseba. Z družino živi v mirnem, zelenem, z drevesi posejanem kotičku Pirana, v vrstni hiški nasproti stadiona. Star je petinštirideset let in se vsako jutro odpravlja v Varstveno delovni center v Lucijo. Malo je že naglušen, ima težave pri

govoru, a ga to ne ovira v neposredni komunikaciji ali pri poslušanju glasbe. V glasbi uživa, posebno rad posluša skupino Abba. Jure ima Down, a ni down. Je vesel, družaben in ustvarjalen.

Zelo rad riše. Že vrsto let vztrajno in z ljubeznijo na žakljevino veze podobe svojih bližnjih, prijateljev in sodelavcev. Rad veze tudi po predlogih, ki mu jih narišeta mentorici Snežana in Jana. Iz njegovih vezanih slik nastajajo

tudi drugi izdelki, na primer čudovite torbe za prehod do knjižnice, parka, otroškega igrišča ali trgovine. Barve sukancev, ki jih izbira sam, izražajo njegovo toplino, dobrodušnost, pristnost,

kommunikacijo, sluh in govor Portorož.

Vsi v družini, oče, brat Boris in sestra Barbara, si kot aktivni člani nevladne organizacije Sklad Silva – Fijeroga prizadevajo za dvig kakovosti življenja ljudi s posebnimi potrebami na obalnem področju. Boris in Barbara lepo skrbita za svojega brata. Jure rad pripoveduje o svoji družini, nečake in nečakinje pa srčno in z nasmehom našteva enega za drugim. Nihče ni kriv, da se rodi z Downovim sindromom, posebnim stanjem kromosomov, ki upočasnuje telesni in duševni razvoj otroka. Duševne zmožnosti oseb z Downovim sindromom so sicer ovirane, a to jim ne preprečuje, da bi bile lahko ustvarjalne na mnogih področjih. O tem se je lahko prepričal vsak, ki se je udeležil koncerta Slovenska popevka v sredo, 21. marca, v Avditoriju. V predstavi so nastopali poklicni umetniki, igralci

Slovenskega mladinskega gledališča Ljubljana v sodelovanju s pevci, plesalci, recitatorji in glasbeniki – varovanci Centra za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič.

Mira Glintič in Špela Pahor

Z 12. strani / Osmo številka ...

Ker je tiskarski škrtat s črno barvo nesramno popacal lepo ilustracijo, ki jo je v marčni številki Benedetičeva želela podariti otrokom v barvanje, jo je Pastirček spet objavil v izvorni obliki, ki kar hrepeni po pisanih barvah. Pacek Walterja Grudine v tokrat še bolj grozljivi spakedranščini modruje o Kristusovem vstajenju na čisto svoj način. Velikonočni motiv je prisoten tudi v matematičnem kotičku: Veronika Srebrnič je sudoku postavila kar v veliki čokoladni jajci.

Božo Rustja se zaustavlja ob znamenju križa, s katerim začnemo in končamo vsako molitev. Žalost veje iz pesmi *Otrok moli*, ki jo je napisala Berta Golob. Stihe, v katerih se otrok sprašuje, zakaj je očka šel brez njega v raj, je uglasbil neutrudni goriški glasbenik Patrick Quaggiato. S šaljivim tonom je Berta Golob spet obarvala svojo rubriko *Jezikoslovje*. V njej na hudomušen način predstavlja stalna rekla, ki jih je v slovenščini zelo veliko (npr. brez dlake na jeziku, z dežja pod kap). To je krasna lekcija slovenskega jezika! Po njej se lahko zgledujejo učiteljice, da bo slovnica manj suhoparna. Mesec april je pred Evina vrata postavil košarico; v njej je poleg hrušk, jabolk, limon... našla tudi ananas, ta slastni in dobri tropski sadež, ki je poln vitamin C in A. Njegova domovina je Južna Amerika, a ga lahko pridelujejo tudi pri nas. Z ilustracijo in zapisom ga predstavljata Katerina in Graziella Zavadlav. Čudovite risbice najrazličnejših vsebin, tudi velikonočnih seveda, sijajno krasijo strani Pastirčkove pošte, na katerih sta tudi pesem *Zahvala*, ki jo je napisala Rahela Vidmar (Col), in daljši zapis četrto in petošolcev, ki obiskujejo popoldanski pouk v Zavodu Sv. Družine, pri šolskih sestrah, v Gorici. V njem so opisali življenje in delo sestre Margarete Puhar, ustanoviteljice šolskih sester, ob 220-letnici njenega rojstva. Otroci se v zapisu zahvaljujejo sestram in vzgojiteljicam, ker jih imajo rade in jim pomagajo pri izpolnjevanju domačih nalog. Veselo alelujo vsem malim in velikim bralcem, veliko blagoslova, prihrov... želi, tudi v imenu uprave in uredništva, urednik Pastirčka Marijan Markežič v urednikovi beležki, ki jo krasijo komaj izvaljeni puhač rumen piščanček.

NA BOŽJO POT PO EVROPI SEM IN TJA (6)

Mariza Perat

Poseben poudarek daje dr. Callahan lepoti Marijinega obraza. O tem piše:

“Obraz Guadalupske Device je mojstrovinna umetnosti. Zaradi svojih izredno nežnih potez in hkrati preprostosti je med velikimi svetovnimi deli resnično malo takih, ki bi se lahko enačila z njim. Od vseh portretov, ki sem jih v svojem življenju imel priložnost videti, ni bilo nobenega, ki bi bil tako izdelan”.

Strokovnjaki so si edini v tem, da vrste barve izvirnih delov Marijine podobe ni mogoče razložiti, kot tudi ni mogoče razložiti dejstva, da so te barve po skoro 500 letih še vedno tako žive. Podoba tudi ni bila vedno zavarovana s steklom. Več kot sto let je prosto visela na steni v tesni in vlažni kapeli. Ljudje so se je lahko po mili volji dotikali in jo tudi poljubljali. Po vseh naravnih zakonih bi barve v toliko stoletjih morale zbledeti. Tudi tilma, na ka-

posebno med zdravniki okulist, vzbudila veljansko pozornost.

Dr. Rafael Torija Lavoignet, zelo ugleden in cenjen zdravnik-kirurg, je, kot še piše prof. Perfetti, od julija 1956 do maja 1958 ob petih različnih priložnostih pregledal Marijino podobo, in sicer brez kristala, ki podobo ščiti. Pri tem je prišel do ugotovitve, da sta v Marijinem desnem očesu vidni še dve postavi.

Carlos Salinas

Po tem odkritju so se raziskave še pomnožile z uporabo vedno bolj izpopolnjenih pripomočkov. Leta 1979 je dr. Jose' Aste Tonsmann iz Lime, inženir in izvedenec v elektroniki, 2500-krat povečal šarenice Marijinih oči. Premer šarenic meri približno 8 mm. V levem očesu je tako opazil vsaj deset oseb. Podobne osebe je odkril tudi v desnem očesu. Najprej je v kotu šarenice levega očesa opazil sedečega Indijanca. Omenjeni znanstvenik je priznal, da ga je pri tem odkritju prevzela nepopisna ganjenost. Indijanec je levo nogo držal pod desno, pogled je bil uprt kvišku, roke pa je imel sklenjene k molitvi. Višina postavine omenjenega Indijanca znaša 4 mm, širina pa 1 mm.

Indijančev obraz je viden tudi v Marijinem desnem očesu.

Druge postava predstavlja starčka s precej poudarjeno plešo, belo brado, ravnim nosom in štrlečimi obrvmi. V laseh je opaziti nekaj, kar spominja na tonzuro. Starčkov pogled je pobešen, na njegovem desnem licu je opaziti solzo. Zelo verjetno je omenjeni starček škof Juan de Zumarraga. Kot omenja dr. Jose' Aste, je namreč omenjena podoba zelo slična sliki, ki jo je v 18. stol. naslikal Miguel Cabrera. “Morda”, pravi inženir Aste, “je slikar Cabrera videl škofov obraz na kakšni sodobni sliki, ki se je pozneje izgubila. Toda, “končuje dr. Aste, “slikar Cabrera je slikal v 18. stol., škofov obraz na tilmi Juana Diega pa je iz leta 1531”.

Tik ob škofu je na levi vidna mlajša oseba. Domnevajo, da je to tolmač, Juan Gonzales po imenu, ki je škofu prevajal, kar mu je Juan Diego pripovedoval v jeziku nahuatl.

V nekoliko večji oddaljenosti je vidna oseba srednjih let z brado in brki, orlovskim nosom, vdrtimi očmi, štrlečimi ličnicami in napol odprtimi ustnicami. Kot se zdi, ima ta oseba na glavi kapuco, ki se končuje v konico. Podoba predstavlja Indijanca v trenutku, ko odgrinja svojo tilmo. Ker je omenjeni Indijanec obrnjen proti starčku, je gotovo, da je to Juan Diego. Omenjene osebe so vidne tudi v Marijinem desnem očesu, vendar so tu nekoliko manjše in niso tako jasne.

/ dalje

Jose Aste Tonsmann

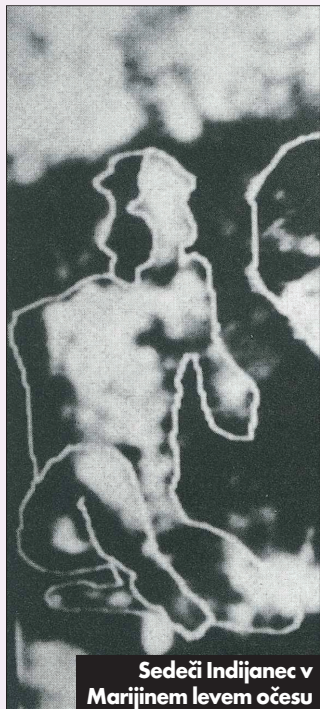
teri je Podoba vtisnjena, bi zaradi svojih sestavin morala razpasti. Nerazložljivo je tudi to, da na blagu, katerega podlaga v nobenem oziru ni bila pripravljena za slikanje, barve tako dolgo zdržijo v vsem svojem prvotnem sijaju “Bodisi sinja barva plašča bodisi rožnata barva tunike je neznana, kot je tudi način tehnike slikanja neznan”, piše dr. Callahan.

Čudež Marijinih oči

Fotograf Alfonso Marcue Gonzales je leta 1929 proučeval negativne nekaterih fotografij Guadalupske Matere Božje. Pri tem je v Marijinem desnem očesu opazil odsev doprsne človeške postave. Zaradi večje gotovosti takrat odkritja niso dali v javnost, dokler ni leta 1951, kot piše prof. Perfetti, Carlos Salinas, uradni fotograf pri guadalupski baziliki in dober risar, v zvezi s tem dal naslednjo izjavo:

“... v torek, 29. maja 1951, sem jaz, Jose' Carlos Salinas Chavez, prvič videl v punčici na desni strani Guadalupske Device odsev glave Juana Diega, kar sem takoj opazil tudi na levi strani”.

Njegova izjava je seveda med znanstveniki, in še

Sedeči Indijanec v Marijinem levem očesu

NOVI
GLAS

ODGOVORNI UREDNIK Jurij Paljk, e-mail paljk@noviglas.eu
Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednica Franka Žgavec
Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5 - št. ROC 3385

Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.eu

Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.eu

Uprava: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.eu

www.noviglas.eu

TISK: Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l., Via Austria, 19/B - 35129 Padova PD, tel. 049 8700713 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it

LETNA NAROČNINA: Italija 50 evrov, Slovenija 50 evrov, inozemstvo 100 evrov - Poštni tekoči račun 10647493

PODPORNA LETNA NAROČNINA: 100 evrov

Bančni podatki: IBAN: IT 61 H 0892812400013000730643, SWIFT ali BIC koda: CCRTIT2TVOO
naslovljen na: Zadruga Goriška Mohorjeva - P.zza Vittoria/Travnik 25 - 34170 GORICA.

OGLAŠEVANJE: št. št. 0039 0481 533177 - e-mail zadruga.gm@gmail.com

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.

Novi glas je član Združenja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tednikov v Italiji FISC
Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovencev v zamejstvu in po svetu

Tednik Novi glas prejema neposredni državni prispevek v skladu z zakonom 7.8.1990 št. 250

Novi glas prejema javna sredstva za medije.

Novi glas je kot član združenja FISC tudi v inštitutu IAP (Istituto dell'Autodisciplina Pubblicitaria) in spoštuje njegov kodeks

To številko smo poslali v tisk v torek, 27. marca 2018, ob 13. uri

Finžgarjev dom na Opčinah / Dr. Gostečnik

Drug drugega lahko spremenimo le z odnosom

“Danes je sobota, zato lahko povem čisto vse”! Pater Christian Gostečnik je ta stavek ponavljal kot kako mantra ves večer in s tem vzbujal smeh številnih poslušalcev, ki so napolnili dvorano Finžgarjevega doma na Opčinah. S tem se je želel na hudomušen način opravičiti za zelo neposreden in iskren način predavanja. Izživa, ki so mu ga postavili organizatorji večera s temo *Skupaj graditi, ne spreminjati drug drugega*, se je namreč lotil brez dlak na jeziku.

S pomočjo dveh sodelavcev – zakoncev Kristine in Gregorja – je tudi s simulacijo raznih družinskih prizorov prikazal različne vsakdanje težave med partnerjema. Lotil se je štirih najpogostejših vzrokov za nesporazume, nerazumevanja in krize med partnerji in zakonce: spolnosti, denarja, tašč in vzgoje otrok. Spolnost je nekaj svetega, je dejal predavatelj. Ko se ženska odpre moškemu, se začneja novo življenje ali pa samo navezanost in intimnost med partnerjema. Mnogi moški se danes ne znajo potruditi, da bi pridobili žensko naklonjenost, njeno popolno zaupanje, da bi jo očarali, zato mislijo, da si bodo lahko pomagali kar s pornografijo, ali pa se zatekajo k poznanjenju spolnosti. To lahko velja tudi za ženske. V resnici s tem ničesar ne rešijo, je poudaril Gostečnik, saj je spolnost nekaj zelo globokega, z njo partnerja gradita intimnost in medsebojno navezanost.

Kar se tiče upravljanja z denar-

jem in družinskim premoženjem, je predavatelj dejal, da problemi nastajajo zaradi nezaupanja med partnerjema, srž problema pa je po navadi ta, da eden izmed partnerjev želi imeti popoln nadzor nad tem vprašanjem.

Zelo zabaven je bil primer problemov, ki jih v paru lahko pov-

otrok potem vse življenje samo ob očetu lahko pomiri, pravi pater Gostečnik.

Večer, ki je v soboto, 24. marca, odlično uspel, je bil že četrti iz niza *Želimo več* društva Finžgarjev dom. Christian Gostečnik je navzoče prevzel s svojo spontanostjo, duhovitostjo in tudi stro-

kočnostjo. Christian Gostečnik je namreč redni profesor za psihologijo religije, pastoralno psihologijo ter zakonsko in družinsko terapijo na Teološki fakulteti v Mariboru in Ljubljani, kjer je bil v minulih letih tudi dekan. Ima doktorate iz klinične psihologije, teologije in psihologije. Izpopolnjeval se je tudi v Združenih državah Amerike. Je avtor več kot 20 strokovnih in znanstvenih knjig. Ustanovil je Franciskanski družinski inštitut, zasebni zavod za terapevtsko pomoč posameznikom, zakoncem, družinam. Razvil je celo inovativen psihoterapevtski pristop, relacijsko družinsko terapijo.

Naslednje srečanje iz omenjenega ciklusa predavanj bo v četrtek, 19. aprila, ko bo v Finžgarjevem domu predaval znani in priznani specialni pedagog in – kot se sam naziva – “varuh otrokovih dolžnosti”, Marko Juhant.

BS

Erika Brajnik

NATUROPATSKI NASVETI (192)

OTROCI IN STARŠI

Na začetku razmišljanja o svetu otrok in odraščanja si je vredno zastaviti nekaj vprašanj: Kako odraščajo naši otroci? Kako jih vzgajamo? Kako jih hranimo? Jim prisluhnemo? Jim stojimo ob strani? Kako skrbimo za njihovo zdravje?

Kaj sploh je zdravje? To je stanje popolne harmonije fizičnega in psihičnega, telesa in duha, ter socialnega okolja, v katerem posameznik živi. Kako pa v današnjem svetu odraščajo otroci? Kot v divjini! Seveda ne odraščajo v pragozdu, ampak v divjini zapovedi zunanjega sveta: mode, lažnih podob in tehnologije.

Kako naj torej vzgajamo svoje otroke? Le tako, da smo pozorni na materialne dobrine, da poskrbimo, da ima naš otrok novo torbo, hlače, jopič ali najmodernejše slušalke? Ga bomo učili, naj vrednost in priljubljenost določa zgolj po zunanji podobi, ki je lahko tudi lažna? Vse, kar sem zapisala doslej, seveda ni nič novega, in gotovo mi boste pritrdili: “Joj, res je grozno, le kam gre ta svet”!? No, zdaj pa se vprašajte še: “Kaj pa jaz lahko naredim, da bi bil svet boljši”? Kot vedno je najprej treba začeti pri sebi. Vsakokrat, ko se peljem po ulici, vidim kakšno mamo ali očka, ki se spreha za vozičkom. Z dojenčkom se spreha po ulici po navadi s telefonom v roki in vedno znova vidim tale prizor: z eno roko poriva voziček, z drugo pa piše sms-e ali pa si prislanja telefon k ušesu.

Le kaj naj si ob vsem tem misli malo bitje v vo-

zičku? Da je telefon del maminega ali očetovega ušesa? In da je ta stvar gotovo dobra, saj, kar počne mama in oče, je vedno prav.

Oče in mati sta za otroka najboljša človeka na svetu in toliko jima zaupa, da verjame, da če mamica ali očka “na bubico popihata”, bo bolečina minila. To ni naključje, nevednost ali naivnost, temu se reče zaupanje!

Pa si starši zaslužimo tako zaupanje? Ko imamo otroka, ko postanejo starši, smo pod drobnogledom vse življenje. To pomeni, da smo vse življenje za zgled. Od nas je odvisno, kakšen zgled bomo dajali. Spominjam se fanta svojih let, ki je živel v zgornjem nadstropju bloka, kjer je stanovala moja babica. Njegov oče je bil alkoholik in ničkolikokrat smo iz zgornjega nadstropja slišali krike. Oče je pretepal ženo in sina. Kar s pasom se ju je lotil.

Fant je zrasel, kot zraste vsak - tako ali drugače. In ko mu je bilo 15 let in se je oče ponovno hotel znesti nad njim, ga je zabodel. Očeta je umoril. Spominam se, kako so ljudje takrat govorili, da je fant “mamilaš” in pokvarjenec, zdaj pa je še očeta ubil! Ne spominam se fantovega imena, čeprav sem zanj prižgala veliko svečk. Vem, da gre za skrajni primer, ampak takšen zgled je ta fant imel v svojem očetu. Zdaj pa se vprašajmo, kakšen zgled vsak dan dajemo svojim otrokom.

/ dalje

www.saeka.si

Tankočutne duše Nediških dolin

Ramonike

Še vedno je snežilo tistega februarkega večera. Tema je že bila, ko sva se z možem odpravila v Žabnice, v cerkvico, posvečeno sveti Doroteji. Tu je bila peta maša, zunaj pa, ob koncu, družabno srečanje z domačim zborom. Mraz in vlaga sta nas zaobjela v majceni, prepolni cerkvi, v kateri je bilo s kora, ko sva vstopala, slišati slovensko pesem. Nedorečena identiteta doline, kjer prednjačijo turisti in "vikendaši", a visoko v planinah in v domačih cerkvah še vedno utripa slovenska duša. Maša je bila sicer v celoti v italijanščini, le pri očenašu nas je duhovnik povabil, naj ga zmolimo tudi v slovenščini. Plahi odtenki neke preteklosti, ki v Kanalski dolini počasi, a neusmiljeno izginja. Sramežljive besede, ki postajajo glasnejše, ko se jim pridruživa še midva. Turisti, ki sta jih privabila arhitektura cerkvice in zimski večer s snežinkami, se spogledujejo, starejši domačini molijo. Midva z njimi. Po maši se zberemo ob toplem čaju, z rdečim nageljčkom za gumbico. Dobili smo ga vsi, saj je sveta Doroteja zavetnica cvetličarjev. Pod Svetimi Višarjami naletava, zebe nas v roke, zato se oklepamo vročih plastičnih kozarcev in pod starodavnimi oboki čakamo, da se zberejo pevci. Kmalu so tu, v tišino zadoni slovenska pesem, glasna. Žabe... Oglasi se harmonika in tista sramežljiva zadržanost izgine. Starejša domačinka se mi nasmehne. Spregovoriva v slovenščini, v njenih modrih očeh iščem svojo Benečijo. Harmonika igra vse glasnije. In pojemo. Zdaj čisto vsi. Nekam nerodno tudi turisti. Harmonika. Pesem. Ramonike, kot jim pravimo v Benečiji. Tudi rimonike. Ne morem si kaj, da bi

jih ne pogrešala. Tudi tu med prelepimi gorami. Zavedam se, da nosim vse bolj s seboj te svoje zelene, že pretihte doline. Plahe, zavite v tisto meglo, ki je je včasih preveč, in čakaš na modrino neba in Nediže. Moje doline. Katerih edina beseda je glasba. "Veseli ljudje bodo živeli tod. Pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje!" je nekoč o nas Slovincih napisal Ivan Cankar. In vsakič, ko mi pesem in glasba sežeta do srca in se v meni spajata otožnost in veselje, prekipevajoča polnost pa me odeva v slutnjo neznanega, se spomnim na te prelepe Cankarjeve besede. Pesem. Slovenci tako radi pojemo. Vedno, ob vsaki priložnosti. S pesmijo si povemo to, kar je neizrečenega. Nosimo jo v očeh, mislih, praznini, bolečini. Brez glasbe ne moremo živeti. Poznam ljudi, ki živijo. Ki lahko živijo brez pesmi. Veliko jih poznam, Tržčanov, meščanov, Italijanov. Ki pesem poslušajo menda samo po radiu, v avtu. A ni isto. Ti ljudje nikoli ne pojejo. Ne zbirajo se ob harmoniki. Ob ramoniki. Pesem se mora namreč roditi v srcu. Med prijatelji. Pesem mora biti del življenja. Pesem je namreč živa. In ne moreš je vkleniti. V plastični zavitek. V škatlo. Ne moreš je ujeti in zaustaviti. Svobodna je. Lahko jo samo izpoeš. Tako kot izpoejš bolečino. Nekega poletnega dne je prišel k meni sosed. Malo smo se dotlej srečevali in pogovarjali. In ko smo se, smo se pogovarjali v italijanščini. On najraje v furlanščini. Pa mi je povedal, da bo prazno hišo ob robu moje posesti morda kupil mlad fant iz Benečije. Harmoniko bomo igrali vsak večer, mi je obljubil. Ramoniko. In prvič sem videla iskre v njegovih očeh.

Prvič sem začutila življenje v njih. In prvič sem spoznala, da sva si enaka. Kljub vsemu, kar nas ločuje... Kljub zgodovini, preteklosti, molku, bolesti. Prvič sva zasajala o ramoniki, ki bo pregnala to morečo tišino na teh prelepih, a tako zamorjenih, ugaslih bregovih nad Idrijo. Nazadnje fant ni prišel. Pesem je ostala neizpeta. Ramonike ni, da bi napolnila bregove. Nemi so in tihi. Nema in tuja je naša vas. Nikjer ni pokrajine, ki bi tako klicala po glasbi, kot so samotna pobojča onemele Idrske doline. Melodija polj, cvetic, robide, ki se razraščajo, in poti, ki ugašajo v gozdovih. Melodija modrine, neba, hudournikov in vsega tistega neizpeta hrepenenja. Ki ga je utišala tuja beseda... Ko so besede ujete v mrežo preteklosti, zaigrajo in spregovorijo ramonike.

Ramonike so duša Benečije. Njih vrisk se oglašja iz pradaune globine v nemo praznino vsakdana. Ramonike so duša teh dolin, ki so skozi desetletja onemele. Ko zaigrajo ramonike, Benečija spregovori, pripoveduje, živi. In vse, kar je tujega, utihne v prekipevajoči pesmi. V ritmu ramonik utripa srce ljudi, ki se spopadajo s preteklostjo in robido. Ramonike so duša naroda, ki je moral dolga leta odhajati v tišini. Zaradi ramonik se vračajo. Vsi. Ali skoraj vsi. Po dolgih letih. Ker ramonik ne moreš pozabiti. Nikoli. Nikjer. Pa najsi bo še tako daleč. Ramonike

so duša dolin, ki iščejo besed, med modrino in zelenjem, med potmi, ki se končujejo, med odhajanjem in sanjami o vrnitvi. Brez ramonik ni Benečije. In ni beneških večerov in dolgih poletnih noči. Brez ramonik bi celo Nediža onemela. Utihihnila. Za vedno.

sem ga poslušala. In vedno, ko zaigrajo ramonike, se um zbistri, nasmeh prežene sivino. Ramonike so namreč upanje, ki ga potrebujemo. Kot potrebujemo sonce. In kruh. Priznam, da sem doma, v Trstu, redkokdaj prisluhnila harmonikam. Bile so mi nekako samou-

mevne. In je bilo še veliko drugega. Hrupa, besed, ljudi. Potem me je pot zanesla v te doline, ki jim je čas odvzel besedo. Benečija ne zna živeti brez ramonik. Vedno, ko se ljudje zberejo, pa naj bo razstava, predavanje, sestanek, tudi pogreb, zaigrajo ramonike. Naj bo pust ali Božič, naj bo poletje ali zima, nekdo vedno prinese s seboj v nahrbtniku harmoniko. In vsakič, ko gre ramonika mimo, vsi utihnejo in si oddahnejo. Glasba bo, na koncu. Ramonika... Ramonike igrajo tako veselo, da se utrujena lica razjasnijo, in tako otožno in žalostno, da začutiš njih bolečino. Ramonike spregovorijo, ko ljudje ne najdejo več besed, in kličejo tiste, ki jih še ni nazaj. Njih pesem je pesem modrega žafrana na travnikih, belih krp na Matajurju in tišine, ki teži osamele vasi in prazna okna. Ko zaigrajo, si ne moreš kaj, da ne bi zapel. Pesem je namreč v vseh nas. Skrivamo jo, dokler ne zaslišimo ramonik. Skrivamo jo zaradi strahu, negotovosti, odhajanja. Zaradi odtujenosti. Kdor pa ve za ramonike, razpete med lepoto bregov nad Nedižo, ujete med modro in zeleno, se bo vračal. Vedno. Saj ni pomembno kdaj. Saj ni pomembno zakaj. Kdor ve za ramonike, jih bo poiskal. Ker ne bo več prenašal hrupa. Niti tišine. Prežlahten je namreč vrisk harmonike in preveč trpkina v boleča je nostalgija neizpetih pesmi.

Suzi Pertot

V Vilfanovi dvorani v Trstu

Predavanje o pristanišču

Mesto Trst je med obdobjem habsburške monarhije postalo največje avstrijsko trgovsko pristanišče za mednarodne izmenjave blaga. Ustanovil ga je Karel VI. Habsburški. Cesarica Marija Terezija je še z večjo odločnostjo in uspešnostjo uresničevala očetovo zamisel. Prihodnje leto bo minilo natanko 300 let od ustanovitve tržaškega mednarodnega prostocarinškega pristanišča. Trst pa ima s sedanjo politiko še možnost postati s pristaniščem svetovna velisila?

Po koncu druge svetovne vojne sta mirovni sporazum, ki so ga podpisali leta 1947, in kasneje še Londonski sporazum priznavala Trstu status mednarodnega prostocarinškega pristanišča. Potem ko je italijanska vlada zavladala tudi nad tržaškim mestom, leta 1957, so na mednarodno prostocarinško lukso enostavno "pozabili". Vilfanova dvorana je bila minuli petek, 23. marca, prizorišče debate z generalnim tajnikom tržaške pristaniške ustanove Mariom Sommarivo. Srečanje je organiziralo društvo za družbena vprašanja Virgil Šček. Poleg Sommarive sta za predavateljsko mizo sedela moderator večera, odvetnik Peter Močnik, in nekdanji tržaški župan Roberto Cosolini. Vezna nit razprave je bilo seveda tržaško prosto pristanišče v luči novega razvoja. Epohalni premik za Trst je zaznamoval podpis izvršilnih dekretov o upravljanju prostocarinških con. Na podlagi tega je tržaška luka edino mednarodno priznana prostocarinško pristanišče v Evropi. Mario Sommariva je citiral metaforo "Piedi nel passato, e lo sguardo verso il futuro" (noge v preteklosti, pogled pa na prihodnost) in pojasnil, da si pristaniška oblast prizadeva za proces trajne in dinamične ekonomske razvoj-

ne strategije za tržaško pristanišče. Sedanje načrtovanje želi obravnavati tudi zgodovinske značilnosti tržaškega prostocarinškega pristanišča s pogledom na današnje sodobne čase v politično industrijskem smislu. Sommariva je dejal, da je prišlo do bodrilnih dosežkov predvsem zaradi nepopustljivosti in prepričanosti o cilju. Sommariva je omenil, da je bilo sodelovanje nekdanjega župana Roberta Cosolinija, guvernerke Debole Serracchiani in seveda vodilne sile Zena D'Agostina ključnega pomena pri uspehu.

Foto Marko Manin

Generalni tajnik je mimogrede povedal, da je tržaško pristanišče utrpelo precejšnjo škodo med političnimi metamorfozami našega mesta; omenil je konec habsburške monarhije, prihod fašizma in prisilnega poitalijančevanja. Nasprotno pa se je dogajalo med habsburško monarhijo, ko so v kozmopolitični Trst vabili trgovce vseh narodnosti. Pristaniška oblast z raznovrstnimi ugodnostimi privlačuje vedno več novih tujih investorjev. Zdaj so investicije pretežno usmerjene tudi v železniško infrastrukturo. Do danes so ponovno izpostavili številne povezave tovornih vlakov. Sommariva je podal podatek, da na primer iz Trsta proti Budimpešti odpotuje tedensko dvanajst vlakov. Pravi, da je med načrti tudi ponovna vzpostavitev Bohinjske proge.

upravi pristanišča odvisna od političnih interesov določenih subjektov in od kratkovidnosti glede na potencial tržaškega pristanišča. Nekdanji župan je poudaril, da je tržaško pristanišče izredno pomembno zaradi tega, ker je edino v Evropi, ki razpolaga s prostocarinško cono: "Pristanišče ni več prostor samega skladiščenja, ampak mednarodno središče stalnih premikanj". Mario Sommariva je dodal, da si želijo razviti dejavnosti, od pristaniških do proizvodnih, povečati konkurenčnost in delovna mesta. Danes pristanišče šteje več kot tisoč zaposlenih. Zdaj je med tujimi investitorji veliko zanimanje in upamo, da bo tržaško pristanišče postalo temeljni dejavnik medcelinskega logistično-industrijskega omrežja.

Marko Manin

Uspešne športne dejavnosti Sklada Mitja Čuk

Spet so zmagali vsi

V našem koticu spet košarka, tokrat pa postavljamo v središče dejavnosti Sklada Mitja Čuk in njegovega vzgojno-zaposlitvenega središča. V petek, 23. marca, je bil v športnem centru pri Briščikih že 15. mednarodni košarkarski turnir pod geslom *Zmagajmo vsi*. Že tradicionalna in zelo priljubljena prireditev se ponavlja vsako leto v začetku pomladi. Na parketu so se pomerili mladi in manj mladi s posebnimi potrebami. Iz leta v leto ugotavljamo,

glasnim bodrenjem (letos osnovnošolci z Večstopenjske šole Opčine in dijaki liceja Slomšek), tokrat pred začetkom tekem za popestritev tudi nastop članov zgošniškega Shinkai Karate Kluba. Po sodniškem metu pa pravi boji letos kar osmih sodelujočih ekip. Štiri so prišle iz Ljubljane (Jarše, Dečkova, Levstikov trg in DZC), ena iz Nove Gorice, ena iz Furlanije (Cervignano/San Giorgio di Nogaro), ena iz Trsta (bratrance vzgojno-zaposlitvenega središča CEST) in seveda gostitelji, VZS

rim razvijajo medsebojno sodelovanje in pomoč) trenirajo atletiko, plavanje in zimske športe. Da se povrnemo k turnirju *Zmagajmo vsi*, tekmovalni vidik tu res ni v ospredju, več kot petdeset zagnanih športnic in športnikov s posebnimi potrebami je predvsem doživelo krasen dan, o katerem bo v dnevnih središčih tekla beseda še dolgo. Naša skupnost je dovolj pozorna, da je tudi medijsko kritje iz izvedbe v izvedbo (to ugotavljamo ob letošnjem manjšem jubileju) zelo dobro. Tekmam je sledilo nagrajevanje, priznanja je podeljeval legenda slovenske košarke v Italiji Marko Ban. Sodelujoče pa je pozdravila in se jim zahvalila predsednica

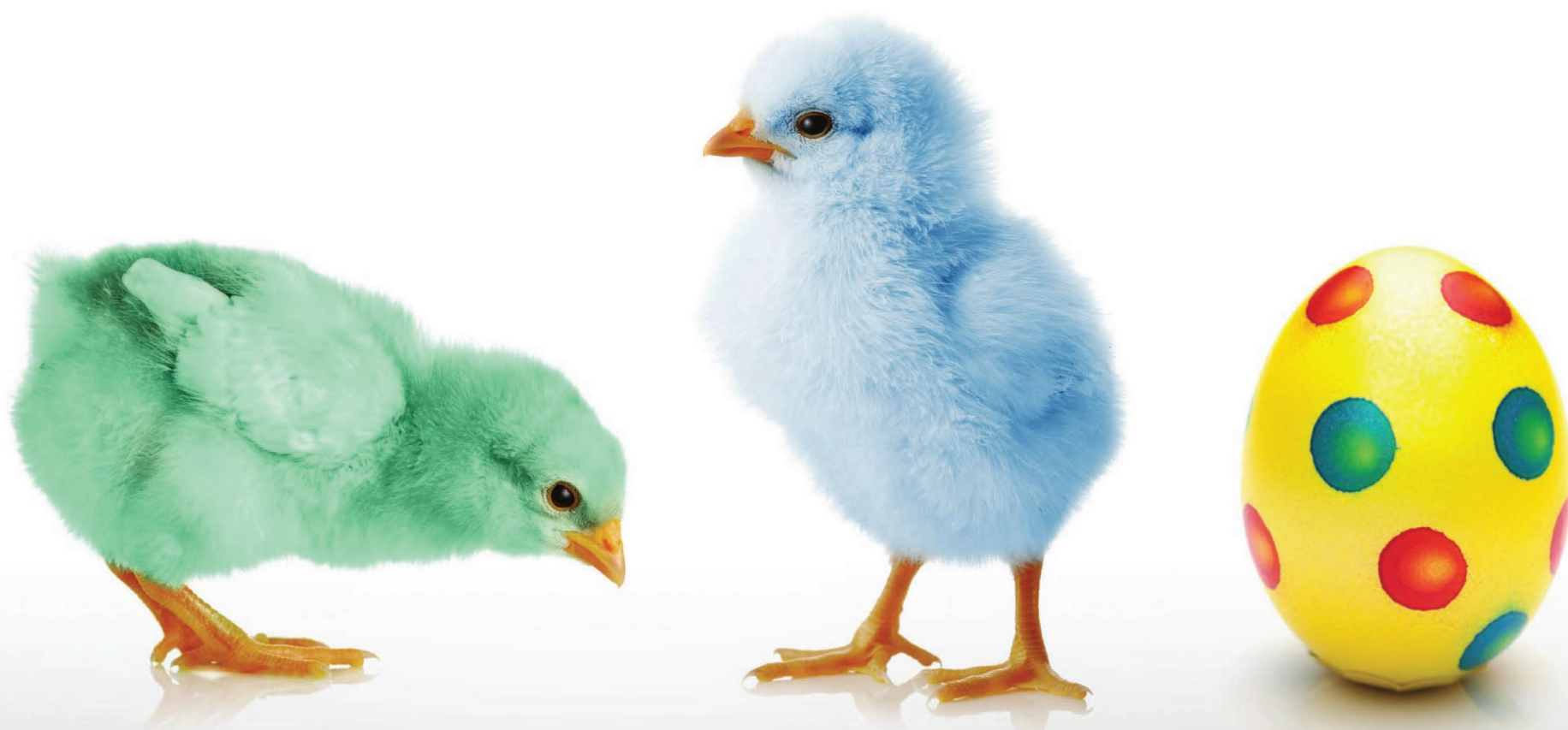
da ne moremo več govoriti samo o pohvale vrednem zanosu in navdušenju, številni športniki, ki se predstavljajo na turnirju, kažejo zavidljivo pripravo in dokaj dovršeno tehniko igre. Srečanje pa je sploh pravi dogodek, saj ga pri Skladu vsakič začinjajo, da iz njega naredijo prijetno in prav popolno druženje. Lepa športna dvorana, na tribuni šolarji – navijači s transparenti in

Mitja Čuk. Zgodovinski trener Sandi Štefančič je svoje varovance in varovance že peljal marsikam, vso sezono ekipa tekmuje v deželnem prvenstvu Bomba, redno pa nastopa tudi na Specialni olimpijadi Slovenije. Sklad je v letih postal polnopravni član tega vseslovenskega gibanja, gojenci openske ustanove poleg košarke (ki jo Štefančič ponuja kot koristen ekipni šport, s kate-

Sklada Mitja Čuk Stanka Sosič Čuk. Turnir so sklenili s skupnim kosilom vseh košarkaric in košarkarjev. Nadvse dejavni tvorci Sklada so medtem že na delu na gledališkem področju, saj se pripravljajo na majski – ravno tako mednarodni in ravno tako že tradicionalni – Festivalop v open-skem Prosvetnem domu.

HC

**Želimo vam
vesele in mirne
velikonočne praznike!**

ZKB
1908 credito cooperativo del carso
zadružna kraška banka

Razlikujemo se.
www.zkb.it